

τα Ασημί χωρίτικα

Περιοδική Έκδοση του Συλλόγου Ασημοχωρίτων Αθηγών
«Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προς συναγωνιστές - Ο πρώτος δήμαρχος Μαστοροχωρίων	3
Τα Μαστοροχώρια της Κόνιτσας - Ασημοχώρι.....	4
Ασημοχωρίτικες παραδοσιακές ενδυμασίες	8
Η προσφορά των Ηπειρωτικών Συλλόγων στην ιδιαίτερή τους πατρίδα	10
Ευεργετικός και Φιλανθρωπικός Σύλλογος Λεσχατσίου Ηπείρου.....	12
Ασημοχωρίτικες μορφές του χθες - Χριστόφορος Ε. Νάτσης	13
Πώς είδαν άλλοι την περιοχή μας	14
Ο Ελληνισμός της Ηπείρου και οι εξελίξεις στα Βαλκάνια.....	16
Η φωνή των αποδήμων - Πέτρος Δημ. Τάτσης	17
Η πίτα του Συλλόγου μας	18
Ο ετήσιος χορός μας	20
Ταξιδεύοντας στο χρόνο και στον τόπο της Ηπείρου	22
Παλιοκαιρινά μολοήματα	24
Τήθη και έθιμα του χωριού - Ντοπιολαλήματα.....	25
Ιατρική - Ασημοχωρίτικες παραδοσιακές συνταγές	26
Πολιτιστικά	27
Βιβλιοπαρουσίαση - Λόγια με σοφία	28
Οι Δήμοι της Κόνιτσας και οι προοπτικές ανάπτυξής τους - Έπισημάνσεις	29
Έργα στο Ασημοχώρι - Ο "Καποδίστριας" πάλι στο εδώλιο	30
Περισκόπιο - Πνευματικά άνθη	31
Νεανικά μηνύματα	32
Ασημοχωρίτικη ζωή και κίνηση.....	33
Λογιαστά χαμπέρια	34
Απ' όσα μας γράφουν	36
Κοινωνικά - Μηνύματα - Προσφορές ενισχύσεις	37
Απολογισμός - Προϋπολογισμός του Συλλόγου	38
Ανακοινώσεις - 6ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο	39

ΗΡΩΙΔΕΣ ΤΟΥ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ

Εξώφυλλο:

Κουβεντούλα στην αυλόπορτα.
Από αριστερά: Λαμπρινή Οικονόμου,
Μερόπη Τσεπέλη, Σοφία Στεργίου,
Ανδρονίκη Νούτση.

Οπισθόφυλλο:

Επιστροφή απ' το χωράφι του μόχθου
και των αναμνήσεων. Μερόπη Τσεπέλη.

ta Apogia xiritika

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Ασημοχωρίτων Αθηνών
"Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

Για την επικοινωνία και ενημέρωση των απανταχού συμπατριωτών
Για τη διάσωση της πνευματικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς
Για την προκοπή και ανάδειξη του τόπου μας

Εκδότης: Σύλλογος Ασημοχωρίτων Αθηνών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"
Βουλγαροκόνου 40, 114 72 Αθήνα, Τηλ.-Fax: 6450884
Χορηγός: Κληροδότημα Βασ. Κ. Χρήστου

Μέλη του διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου:
Πρόεδρος: Βασ. Π. Γιαννούλης, Νισύρου 8, 166 73 Βούλα, Τηλ.-Fax: 8957143
Αντιπρόεδρος: Χριστ. Χολέβας
Γραμματέας: Παντ. Γεωργάκης
Ταμίας: Στέφ. Πανταζής
Μέλη: Κωνστ. Νούτσης, Σωτ. Νικολάου, Μαργ. Νούτση,

Αρχισυντάκτης: Δ. Γεωργάκης, Σερίφου 18Α, 155 62 Χολαργός, Τηλ.-Fax: 6524502
Επιμέλεια - Συντονισμός: Βασ. Παν. Γιαννούλης, Δημ. Γ. Γεωργάκης
Δημόσιες Σχέσεις: Στέφ. Χρ. Πανταζής
Λογότυπο εξώφυλλου: Αναστ. Βασ. Γιαννούλη
Κειμενογράφιση: Μιχ. Γ. Κυρζίδης
Διορθώσεις: Λεων. Κ. Καίσαρης, Εύη Π. Διαμαντοπούλου
Φωτογραφίες εξώφυλλων: Δημ. Γ. Γεωργάκης
Εγχρωμες Φωτογραφίες: Δημ. Γ. Γεωργάκης, Βασ. Π. Γιαννούλης
Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση: Πρώτη Σελίδα , Οικονόμου 32, τηλ: 8233830
Εκτύπωση: Άγγ. Ελεύθερος, Νιρβάνα 80 Κ. Πατήσια. Τηλ. 83 28 330

Συνεργάτες ζου τεύχους: Βασ. Π. Γιαννούλης, Στ. Χρ. Πανταζής,
Χρύσα Χρονοπούλου - Πανταζή,
Αθηνά Δ. Στεργίου, Χαρ. Ι. Γκούτος,
Ρέα Κακάμπουρα - Τύλη, Μάνθ. Ι. Νούτσης,
Χριστ. Απ. Χολέβας, Αλέξ. Νικολάου,
Αναστασία Στ. Νούτση, πρωτ. Τιμόθεος Χρήστου,
πρωτ. Διον. Δ. Τάτσης, Λεων. Κ. Καίσαρης,
Εύη Π. Διαμαντοπούλου Μιχ. Γ. Κυρζίδης,
Μαρία Ελ. Τσιλίκα, Μαστοροχωρίτης.

Προς συναγωνιστές

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Είναι συγκινητικό το ενδιαφέρον που δείχνουν οι συγχωριανοί και οι συντοπίτες μας γενικότερα για την εκδοτική παρουσία μας. Ένα ενδιαφέρον που εκδηλώνεται όχι μόνο με καλά και ενθαρρυντικά λόγια, αλλά και με πράξεις. Συμμετοχή στην προσπάθεια, πρόθυμη συνεργασία, οικονομική ενίσχυση, αλλά και κάθε είδους βοήθεια που απαιτείται κάθε φορά. Όλα αυτά τα μεταφράζουμε σαν μια αυθόρυμη εκδήλωση αγάπης προς τον τόπο μας αλλά και σαν μια ευγενική αναγνώριση του έργου μας.

Γι' αυτό, με το άφθονο θάρρος που μας παρέχεται, κάνουμε πιο αποφασιστικά βήματα. Βελτιώνουμε το περιοδικό μας ακόμη περισσότερο και ως προς την εμφάνιση και ως προς το περιεχόμενο.

Έτσι από το παρόν τεύχος "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ" αλλάζουν όψη. Οι σελίδες του γίνονται όλες έγχρωμες και η ύλη του πιο άμεση και πιο ποικίλη.

Ανοίγουμε φτερά και αγκαλιάζουμε την ευρύτερη περιφέρεια των Μαστοροχωρίων της Κόνιτσας και όχι μόνο. Πιο απλά, επιχειρούμε να στήσουμε γέφυρα επικοινωνίας με τους απανταχού Ηπειρώτες με σκοπό να γνωριστούμε καλύτερα, να συμπροβληματισθούμε και να αλληλοενδιναμωθούμε για την κατάκτηση κοινών στόχων.

Θεωρούμε όλους τους συμπατριώτες μας αδελφούς και συναγωνιστές, και εαυτούς συστρατευμένους με όλες έκείνες τις δυνάμεις που μάχονται για την προκοπή και την ανάδειξη του όμορφου, αλλά τόσο αδικημένου τόπου μας.

Από κοινού αλλά και από το μετεοίζι του ο καθένας ας κάνουμε τον καλό αγώνα. Εκείνα τα ευλογημένα χώματα που μας γέννησαν, τα χιλιοποτισμένα με αίμα, με ιδρώτα και με δάκρυα, μέσα στη φοβερή εγκατάλειψη που γνωίζουν, μας καλούν εναγώνια να στρέψουμε πίσω τα βλέμματά μας...

Ας μην τους το αρνηθούμε.

Γρηγόρης απανώτης

Ο πρώτος Δήμαρχος Μαστοροχωρίων

Ο **ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ** γεννήθηκε στο Πληκάτι το 1958 και τελείωσε το εξατάξιο γυμνάσιο της Κόνιτσας.

Σπούδασε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.), όπου τελείωσε το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Οικονομικό τμήμα.

Από το έτος 1987 εργάζεται στα Ιωάννινα ως οικονομικός Διευθυντής σε διάφορες επιχειρήσεις. Παράλληλα ασχολείται με το διδακτικό και συγγραφικό έργο, καθώς και με τη σύνταξη οικονομικών μελετών.

Με την Τοπική Αυτοδιοίκηση ασχολήθηκε ενεργά από το 1994 και την περίοδο 1995 - 98 υπήρξε πρόεδρος στην πρώην Κοινότητα Πληκατίου. Από τις 11 Οκτωβρίου 1998 είναι Δήμαρχος Μαστοροχωρίων.

Είναι δραστήριος, δυναμικός, με ευρύτητα πνεύματος και πολλή αγάπη για τον τόπο του.

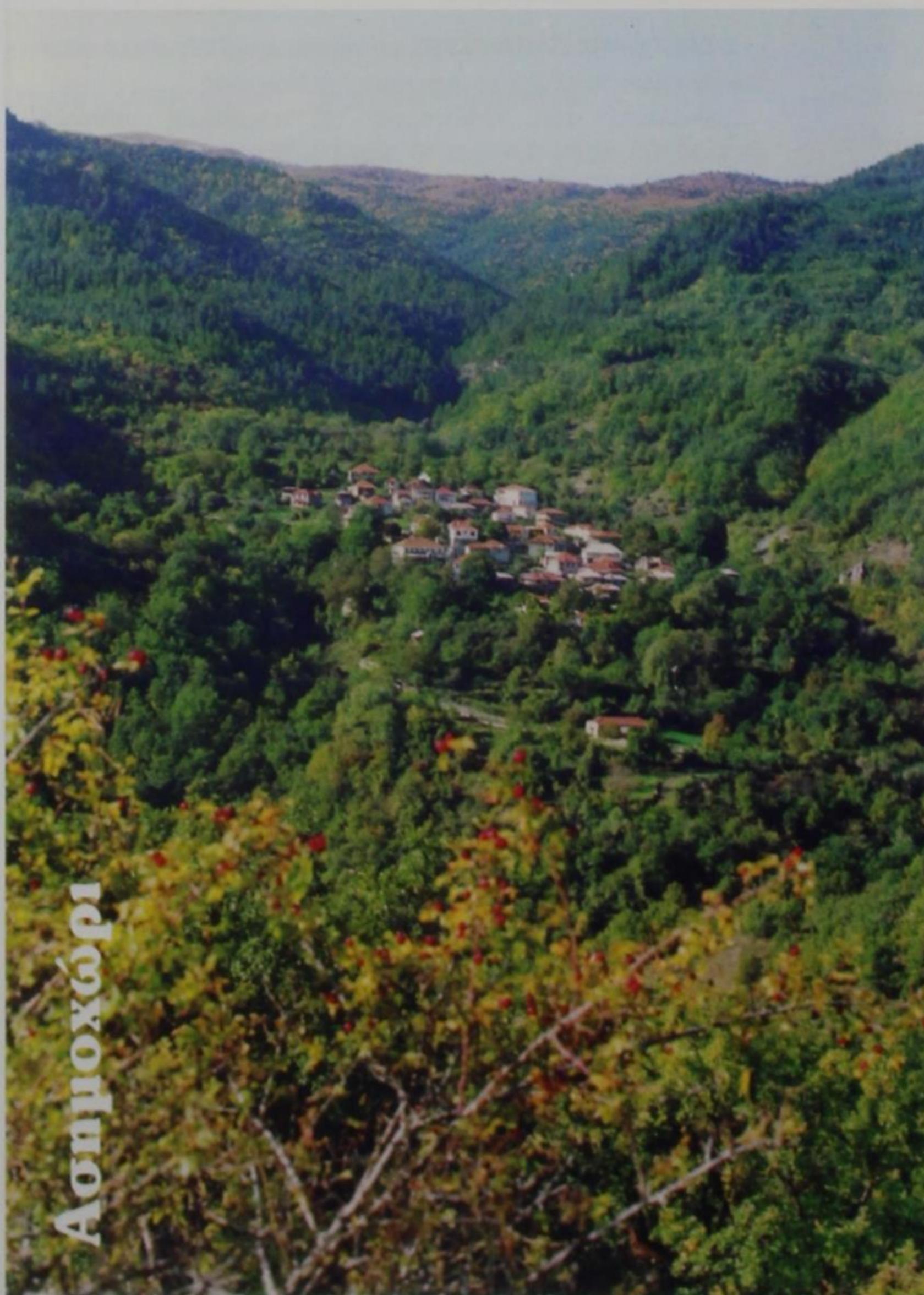
Ιδιαίτερο όραμά του είναι η ανάπτυξη της πλούσιας και πολύληγης πολιτιστικής κληρονομιάς, η οποία, όπως πιστεύει, δεν έχει αναδειχθεί και προβληθεί επαρκώς, ώστε να αποτελέσει πόλο έλξης τουριστών με ειδικά ενδιαφέροντα, καθώς και η προβολή, οργανωμένα και αποτελεσματικά, της φυσικής ομορφιάς του Δήμου μας. Όπως, εξάλλου, είπε ο ίδιος στο περιοδικό μας, για να πραγματοποιηθούν όλα αυτά πρέπει πρώτιστα ο Δήμος να κινηθεί στη δημιουργία υποδομής και εγκαταστάσεων για την ήπια τουριστική αξιοποίησή τους.

Του ευχόμαστε καλή επιτυχία στο δύσκολο και υψηλό έργο που ανέλαβε.

Ο Σύλλογος Ασημοχωριτών Αθηνών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" και το περιοδικό "Τα Ασημοχωρίτικα" εύχονται στους απανταχού συμπατριώτες, φίλους και συνδρομητές **ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**

τα Μαστοροχώρια της Κόνιτσας

Ένα μακρύ οδοιπορικό στην Ιστορία, τις ομορφιές και τους πόνους των Μαστοροχωριών της Κόνιτσας, βασισμένο στο βιβλίο του π. Διονυσίου Τάτση “ Γνωριμία με την επαρχία Κονίτσης ”

Ασημοχώρι

Σ' απόμακρες βουνοπλαγιές
εκεί όπου οι σταυραετοί
γλυκοφιλούν τους ουρανούς
στέκεις εσύ περήφανα,
Ασημοχώρι.

Εκεί όπου τ' αστέρια
κρυφομιλούν με τη σιωπή
και το κελάδημα του κότσυφα
είναι το δικό σου μοιδολόγι,
Ασημοχώρι.

Εκεί όπου σαν χαράζει
τρεμομεθούνε τα πουλιά
και μύρια τόσα ερωτικά
για σένα λεν τραγούδια,
Ασημοχώρι.

Εκεί όπου η κάθε μια πλαγιά
καθ' όχτος και σοκάκι
κρύβουν βαθιά στ' απόκρυφα
κι ένα δικό τους μυστικό,
Ασημοχώρι.

Εκεί που ο χρόνος σταματά
και ο καιμός και ο πόνος
μερεύει σαν ανάλαφρο
βαρτζομπανίσιο αγέρι,
Ασημοχώρι.

Εκεί που σαν θα σίμωνε
τ' απόστερο το δείλι
αγγάντια του θέλω να σταθώ
κι αγάλια να αποκοιμηθώ,
Ασημοχώρι.

Κωνστ. Ι. Γεωργίου

Η κεντρική εκκλησία του χωριού, η Παναγία

Το σχολείο στη λευκή σιωπή του

Το υπό αποπεράτωση ξενοδοχείο

Δρόμος στον κάτω μαχαλά

Η παιδική χαρά το καλοκαίρι

Το Ασημοχώρι

Επιμέλεια
ΔΗΜ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΗ

Το Ασημοχώρι είναι ένα μικρό χωριό, χτισμένο στις υπώρειες του Γκόλιου. Είναι παραμεθόριο και το γνώρισμα του είναι τα απέραντα δάση. Μια φωλιά ανθρώπων φιλοτεχνημένη με περισσό μεράκι στη μέση της καταπράσινης πλαγιάς, που αρχίζει από τις δασόφυτες "Μπούρντες" και καταλήγει στις "Ποταμιές". Το παλιό χρώμα του χωριού δεν υπάρχει πια. Προ του εμφυλίου πολέμου όλα τα σπίτια ήταν σκεπασμένα με πλάκες "από βολικές πέτρες, που κομματιάζονται φύλλο το φύλλο, καθώς το βιβλίο", όπως λέει ο Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος. Τον Αύγουστο του 1949 το μισό χωριό κάηκε κατά λάθος από το στρατό, γιατί είχε πληροφορίες ότι υπήρχαν εκεί αντάρτες.

Η καταπράσινη πλαγιά του χωριού πλαισιώνεται από δύο λάκκους, τον "τρανό ή μεγαλάκκο" και το "λάκκο το μικρό". Ο πρώτος έχει βαθιά κοίτη με αμέτρητα λιθάρια, σε όλα τα μεγέθη.

Το Ασημοχώρι έχει μεγάλες δασόφυτες περιοχές. Στις ψηλότερες υπάρχουν οι φυλλοβόλες οξείς με τους κοκκινωπούς κορμούς και τα πυκνά κατα-

πράσινα φύλλα ενώ χαμηλότερα είναι τα έλατα και τα πεύκα. Ο πεζοπόρος των δασών του Ασημοχωρίου συναντάει πηγές με παγωμένα νερά και "σύσκια κατατόπια", ιδιαίτερα εντυπωσιακά, που δημιουργούν τα πυκνά κλωνάρια των πανύψηλων ελάτων

Τα σπίτια του χωριού δεν ξεπερνούν τα σαράντα, παλιά και καινούργια. Στα περισσότερα δεν υπάρχουν μεγάλες αυλές και κηπάρια γύρω. Οι δρόμοι είναι ολοκάθαροι, με τοιμεντένια αυλάκια στις άκρες για τον "πότο" (νερό για το πότισμα των χωραφιών) και σε διάφορα σημεία βρύσες και "γιαννανάκια", αγριολούλουδα με χνουδωτά φύλλα και χαρακτηριστική μυρωδιά.

Πανωμαχαλίσσες του καλοκαιριού

Κατωμαχαλίτικο αντάμωμα

Κατασκευή του εργοστασίου στον πάνω μαχαλά

Μετά το 1950 οι δρόμοι στρώθηκαν με πέτρες, καλντερίμι. Ήταν πολύ όμορφο, αλλά δυσκόλευε τα αυτοκίνητα, γι' αυτό τα τελευταία χρόνια τσιμεντοστρώθηκαν οι δρόμοι και θάφτηκε το καλντερίμι. Η ευκολία εκτόπισε την ομορφιά, όπως συνήθως συμβαίνει στους νεοελληνες. Ισως αργότερα, όταν νοσταλγήσουμε το παρελθόν, να χρειαστεί να ελευθερώσουμε εκείνο που επιπόλαια σκεπάσαμε.

Στο μεσοχώρι είναι η μικρή πλατεία, το σχολείο και δύο μαγαζάκια. Σήμερα το σχολείο χρησιμοποιείται για κοινοτικό κατάστημα, τηλεφωνείο και ξενώνας. Ο αμαξιτός δρόμος που συνεχίζει για Χιονιάδες και Γοργοπόταμο χωρίζει το χωριό σε δύο μαχαλάδες, τον πάνω και τον κάτω. Στον κάτω μαχαλά, ανατολικά, λίγα μόλις βήματα από τον δρόμο είναι η κεντρική εκκλησία, η Παναγία (1877), ενώ περιφερειακά, στα γραφικότερα σημεία του χωριού, είναι χτισμένα έξι πανέμορφα εξωκλήσια.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Δεν γνωρίζουμε από πότε χρονολογείται το σημερινό Ασημοχώρι. Είναι πολύ πιθανό η ιστορία του να εκτείνεται και στο 17ο αιώνα. Ευρέως επίσης είναι διαδεδομένη η παράδοση ότι το Λισκάτσι (παλιό όνομα του χωριού) το αποτελούσαν τρεις ξεχωριστοί μαχαλάδες - συνοικισμοί. Οι κάτοικοι τους είχαν διαφορετικά επαγγέλματα. Το παλιό όνομα του χωριού είναι σλαβικό και σημαίνει λεπτοκαρυά.

Οι Ασημοχωρίτες απ' τις αρχές του αιώνα μας άρχισαν τα ταξίδια. Στο εσωτερικό της χώρας ασκούσαν το επάγγελμα

Η ερημά του χειμώνα

Το πηγαδούλι των αναμνήσεων (σχ. Δημ. Γ. Γεωργάκη)

του μαραγκού. Στο εξωτερικό ασχολούνταν με τα εστιατόρια. Οι ταξιδευτές βρέθηκαν στη Σαλαμάγκα της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α. Τα ταξίδια τους ήταν περιπτετειώδη. Άνθρωποι βουνίσιοι, χωρίς στοιχειώδη γράμματα, χωρίς γνώση της γλώσσας του τόπου στον οποίο θα ζούσαν, αμάθητοι από κοσμοπολίτικη ζωή, αναγκάζονταν να φεύγουν από τον τόπο τους. Ζούσαν φυσικά καλύτερα απ' το χωριό, όχι όμως και όπως νόμιζαν, όταν αποφασιστικοί και γιομάτοι ελπίδες διέσχιζαν τον Ατλαντικό ωκεανό. Το βασικότερο που τους βασάνιζε ήταν η νοσταλγία του χωριού και ο πόθος της οικογένειας.

ΤΟ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ*

Το Ασημοχώρι γνώρισε καλές μέρες. Υπήρξε εποχή που το χωριό ήταν μια όμορφη κυψέλη γεμάτη ζωή. Η εποχή αυτή άρ-

Θερινή συντροφιά στον Αι-Θανάση

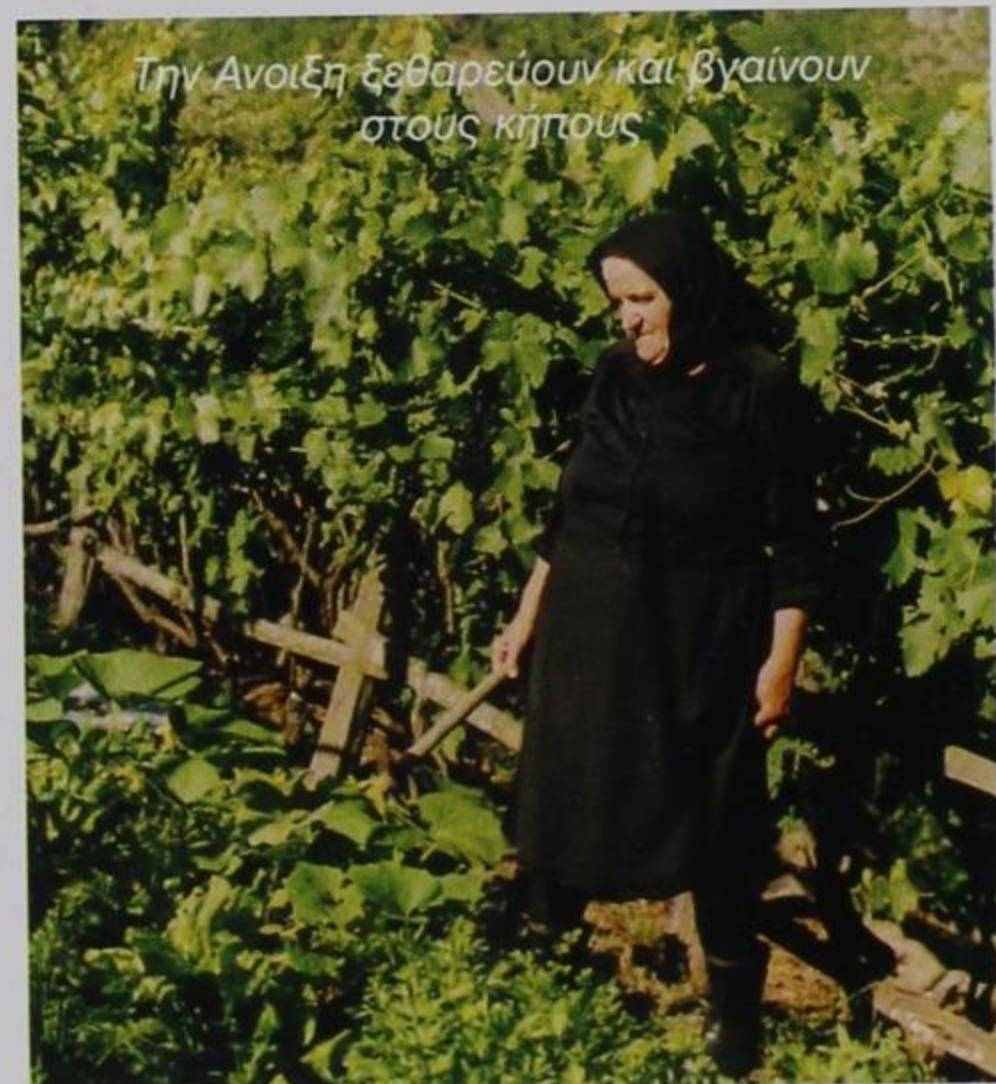
Πότε στο παράθυρο και πότε στο μπαλκόνι
αναπολούν και περιμένουν

Οι ελπίδες του Ασημοχωρίου

Ο λάκκος ο τρανός

Την άνοιξη ξεθαρρεύουν και βγαίνουν
στους κήπους

χισε μετά την φοβερή θύελλα του αλληλοσπαραγμού του 1948-49 όταν οι λισκατσίτες, επιστρέφοντας στη γενέτειρά τους, επιδόθηκαν με ζήλο στη συστηματική εκμετάλλευση του κοινοτικού δάσους. Έφτιαξαν ξυλουργικά εργοστάσια και δημιούργησαν θέσεις εργασίας για μικρούς και μεγάλους, ενώ φώτισαν το χωριό με ρεύμα που παρήγαγε γεννήτρια την οποία είχαν εγκαταστήσει στο Μεγαλάκκο και κινούνταν με τα πλούσια νερά του. Αυτό ήταν πολύ σημαντικό για την εποχή, δεδομένου ότι έγινε αρκετά χρόνια προτού φτάσει η Δ.Ε.Η..

Δυστυχώς ούμως η όμορφη αυτή εποχή δεν κράτησε πολύ. Διάφορα προβλήματα και διαφωνίες που δημιουργήθηκαν είχαν σαν αποτέλεσμα να διαλυθεί ο συνεταιρισμός, να εγκαταλειφθούν τα εργοστάσια και οι άντρες του χωριού να στραφούν προς την μετανάστευση.

Άλλοι έφυγαν για Αμερική, άλλοι για Γερμανία και άλλοι για το εσωτερικό της χώρας. Το χωριό άρχισε σταδιακά να ερημώνει. Σε λίγα χρόνια έκλεισε το σχολείο και μόνιμοι κάτοικοι έμειναν μόνο οι απόμαχοι Ασημοχωρίτες οι οποίοι κι αυτοί συνεχώς λιγοστεύουν. Σήμερα, εκτός από τους θερινούς μήνες που οι νοσταλγοί επισκέπτες του είναι πολλοί, κι αυτό είναι παρήγορο, εκείνοι που δίνουν τη μάχη της ύπαρξης του χωριού δεν υπερβαίνουν τη μια δεκάδα.

Τους χειμερινούς μήνες η εικόνα είναι καταθλιπτική. Δρόμοι άδειοι, ερημιά βασιλεύει παντού και μερικοί μόνο καπνοδόχοι καπνίζουν νωχελικά. Οι γερόντισσες και οι γέροντες που απόμειναν, με σκαμμένα τα πρόσωπα από το χρόνο και τα βάσανα, πότε κοντά στο τζάκι, πότε κοντά στο παράθυρο αναπολούν, και περιμένουν αγαπημένα τους πρόσωπα που συνή-

θως αργούν. Την άνοιξη ούμως ξεθαρρεύουν, βγαίνουν στους κήπους κι αρχίζουν να τους καλλιεργούν με περισσή χαρά, γιατί αυτό τους συνδέει με το ωραίο χθες και την ελπίδα της ζωής.

Και πράγματι η ελπίδα πεθαίνει τελευταία.

Μπορεί όλα να δείχνουν ότι το χωριό αργοπεθαίνει, ούμως όλο και κάποιο καινούργιο σπίτι κάνει την εμφάνισή του, όπως του Τάσου Τάτση, του Ζαχαρία Στεργίου, του Θεοφάνη Στεργίου, του Μενέλαου Γιαννούλη, του Πέτρου Τάτση, του Ιωάννη Νούτση της Έλλης Πιττεράκη και πάνω απ' όλα το ωραιότατο ξενοδοχείο στον πάνω μαχαλά.

Έτσι η ελπίδα ζει και δε θα πάψει ποτέ να ζωογονεί τις καρδιές των Ασημοχωριτών.

*κείμενο Δημ. Γ. Γεωργάκη

Της Αθηνάς
Δ. Στεγγίου

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

Η ασημοχωρίτικη φορεσιά είναι επηρεασμένη από τον ευρύτερο χώρο στον οποίο βρίσκεται το Ασημοχώρι. Συγκεκριμένα από την περιοχή της Κόνιτσας και της Δρόπολης, αλλά και του ορεινού όγκου της Βαλκανικής γενικότερα. Όσον αφορά το φόρεμα, βρίσκουμε επιδροές από την παλιά γιαννιώτικη φορεσιά με τα πολλά κεντήματα, ενώ η φλοκάτη μοιάζει με τις ανάλογες της Θεσσαλίας. Ωστόσο η ασημοχωρίτικη φορεσιά είναι ένα σύμπλεγμα ομαδικής ζωής που υποτάσσεται στους δικούς της νόμους και φέρει τη σφραγίδα της δικής της

υφανθεί από τις γυναίκες του σπιτιού. Στη συνέχεια το πήγαιναν στη νεροτοιβή στο Πληκάτι, ώστε το ύφασμα να πήξει και να γίνει κατάλληλο για φαρή. Ακολουθούσε το βάψιμο ανάλογα με τις προτιμήσεις της γυναίκας και τον προορισμό του υφασμάτος. Μαύρο χρώμα συνήθως για το τσιπούνι και τις φλοκάτες άλλο χρώμα για το φόρεμα.

Αφού ετοιμαζόταν το ύφασμα το πήγαιναν στους ράφτες για να ράψουν τα ρουχά. Οι σημαντικότεροι ράφτες της περιοχής που συγκαταλέγονται στους λαϊκούς τεχνίτες και δημιουργούς, ήταν ο Βασιλάκης και ο Κώτσιος Γιαννούλης στο χωριό μας, ο Χριστόδουλος Σκούρτης στους Χιονιάδες και η Καλλιρρόη στη

Ασημοχωρίτικες Παραδοσιακές

ΦΩΤ.: ΔΗΜ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΗ

εμπειρίας και πίστης. Πίστης στη συνοχή της οικογένειας και της παράδοσης αλλά και στις ανάγκες και συνθήκες του ορεινού χωριού που είναι απαρχή κάθε διαφοράς στην έκφραση της δημιουργίας.

Το υλικό της κατασκευής, όπως και το σχήμα της ενδυμασίας, καθορίζονται από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και δεσμεύονται από αυτό.

Το υλικό προέρχεται από τους φυσικούς πόρους της περιοχής και είναι το μαλλί από τα πρόβατα που διέθεταν σχεδόν όλοι οι κάτοικοι του χωριού. Το μάλλινο ρουχό επιβαλλόταν φυσικά από τις δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες, δηλαδή πολύ κρύο και χιόνι το χειμώνα και σχετική δροσιά το καλοκαίρι. Το μαλλί λοιπόν της κάθε οικογένειας συγκεντρωνόταν για να

Κέντημα ασημοχωρίτικης ποδιάς

Βούδηπιανη, σύμφωνα πάντα με τα λεγόμενα των γιαγιάδων του χωριού. Συνήθως έφτιαχναν πολλά ρουχά μαζί. Για παράδειγμα από 25 οιάδες μαλλί μπορούσαν να φτιαχτούν 5 τσιπούνια. Η τιμή ήταν προσιτή. Ωστόσο ιδιαίτερο ρόλο διαδραμάτιζε η κοινωνική τάξη και τα οικονομικά της κάθε οικογένειας, αφού, εφόσον το ήθελαν, μπορούσαν να αγοράσουν τα κεντήματα από την Κόνιτσα, τα Γιάννενα, ακόμη και από την Κορυτσά. Το φόρεμα και η ποδιά στολίζονταν με πολλά κεντήματα, ανάλογα φυσικά και με τη χρήση. Κεντήματα έφτιαχναν γυναίκες στον Ίσβιρο, ενώ απλές ποδιές για κάθε μέρα υφαίναν οι γιαγιάδες στον αργαλειό, που διέθεταν όλα τα σπίτια. Οι ράφτες της περιοχής μας

Ασημοχωρίτισσες στην Αθήνα.
Μαριάσα Ν. Θεολόγου και Χριστίνα Σ. Θεολόγου

Φλοκάτα

ήταν ιδιαίτερα δημιουργικοί και γνωστοί σε όλη την επαρχία για τη φαντασία και τα κεντήματα που έφτιαχναν. Αυτό εξάλλου μπορούμε κι εμείς σήμερα να το διαπιστώσουμε από τις λιγοστές, δυστυχώς, στολές που έχουμε στη διάθεσή μας.

Ενδυμασίες

ΜΕΡΟΣ Β'

ΧΡΗΣΗ

Οι μικρές σε ηλικία κοπέλες φορούσαν μόνο το φόρεμα και ίσως κάποιο κόσμημα, το δαχτυλίδι. Από 10 χρονών και μετά φορούσαν και ποδιά, η οποία θεωρούνταν πολύ σημαντική, καθώς, όπως λένε οι γιαγιάδες, προστάτευε την τιμή της γυναίκας. Η ηθική, όπως καταλαβαίνουμε, συνδεόταν με την ενδυμασία, δεδομένου ότι όλα τα φούχα είναι σεμνά και λιτά, χωρίς ωστόσο να χάνουν σε κομψότητα και χάρη. Το τσιπούνι και το μαντήλι τα φορούσαν από 18 χρονών και άνω, ενώ οι παντρεμένες φορούσαν και τη φλοκάτη. Βλέπουμε επομένως ότι η ηλικία της γυναίκας προσδιόριζε τον τρόπο με τον οποίο έραβαν και κεντούσαν κάθε κομμάτι της φορεσιάς, καθώς στη ζωή τους το καθένα έπαιρνε τη λειτουργική του θέση, με απόλυτα καθορισμένη τάξη.

Οι παραλλαγές της φορεσιάς εξυπηρε-

τούν τις ανάγκες των γυναικών τόσο στις καθημερινές τους ασχολίες όσο και στις κοινωνικές εκδηλώσεις της ομάδας. Παράλληλα έδειχναν την καλαισθησία και το προσωπικό γούστο με βάση το οποίο φτιάχνονταν. Η καθημερινή ενδυμασία είναι απλή με ελάχιστα κεντήματα, αφού οι δουλειές στο σπίτι και τα χωράφια δεν άφηναν περιθώρια για επιδειξη φιλαρέσκειας. Αυτά εξυπηρετούνταν από την γιορτινή ενδυμασία που προοριζόταν για την εκκλησία, τους χορούς και τα πανηγύρια. Σαφώς πλούσια σε διάκοσμο, συνοδεύεται πάντα από το τσιπούνι και τα κοσμήματα, που συνήθως είναι φλούρια. Η πιο εντυπωσιακή, όμως, παραλλαγή είναι η νυφική που ξεπερνά κάθε προσδοκία. Για αυτή τη μοναδική στιγμή διαλέγονταν τα καλύτερα υφάσματα και κεντήματα που σε συνδυασμό με τη μαεστρία των ζαφτάδων δημιουργούσαν τις καλύτερες φορεσιές.

Όλες οι γυναίκες του χωριού αγάπησαν αυτά τα φούχα. Οι μανάδες και οι γιαγιάδες μας μεγάλωσαν με αυτά. Έζησαν τις καλύτερες στιγμές της ζωής τους. Ένιωθαν αληθινά γυναίκες όταν έσερναν το χορό στην πλατεία του χωριού φορώντας τα. Ενώ αισθάνθηκαν "γυμνές", όταν σταμάτησαν αναγκαστικά να τα φοράνε. Και λέμε αναγκαστικά γιατί μετά τις άσχημες ημέρες του εμφυλίου πολέμου, κατά τα έτη 1948-49, γύρισαν πίσω στο χωριό και δε βρήκαν τίποτα. Ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής τους είχε πλέον καταστραφεί. Έμεινε μόνο η μνήμη και η ευθύνη στους νεότερους να διατηρήσουν ο, τιδήποτε μπορεί να διατηρηθεί.

Είναι ευθύνη που περιλαμβάνει, όχι μόνο τη συντήρηση των φούχων για να φορεθούν σε μια επέτειο, αλλά και

1930. Η Πολυξένη και η Ευθαλία με τους συζύγους τους Ευάγγελο Νικολάου και Βασίλειο Γιώτη

τη συνειδητοποίηση της αξίας τους που είναι ίσως εξίσου σημαντική. Αξία συναισθηματική, λαογραφική και πάνω απ' όλα ιστορική του τόπου στον οποίο γεννηθήκαμε και τον οποίο πάνω απ' όλα οφείλουμε να έχουμε, εάν φυσικά θέλουμε να συνεχίσει να υπάρχει.

Με φόντο το Λυκαβηττό.
Μαρία Κ. Θεολόγου
και Κατερίνα Θ. Γιαννούλη.

Η προσφορά των ηπειρωτικών συλλόγων στην ιδιαίτερή τους πατρίδα

Της Ρέας
Κακάμπουρα -Τίλη

κοινωνικής λαογράφου
Διδάκτωρος
Πανεπιστημίου Αθηνών

>To κιόσκι
στην Αγία Παρασκευή,
ένα από τα έργα
του συλλόγου
Ασημοχωριτών
Αμερικής

προσφορά και η αφοσίωση στην ιδιαίτερη πατρίδα αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο των σωματείων της ηπειρωτικής αποδημίας. Ήδη από τα μέσα του 19ου αιώνα έως την απελευθέρωση της Ηπείρου

(1913) οι Ηπειρώτες της διασποράς ιδρύουν πολυάριθμες αδελφότητες και συλλόγους στην Ήπειρο και κυρίως στους τόπους αποδημίας (Κωνσταντινούπολη, ελεύθερη Ελλάδα, Αίγυπτο, Αμερική, Παραδουνάβιες χώρες)¹. Οι σύλλογοι αυτοί σκοπό είχαν την ενίσχυση της παιδείας με την ίδρυση αρρεναγωγείων και παρθεναγωγείων, την ενδυνάμωση της εθνικής συνείδησης στην υπόδουλη Ήπειρο και την οικονομική ενίσχυση όσων συγχωριανών τους είχαν ανάγκη. Είχαν δηλαδή φιλεκπαιδευτικό, εθνικό και φιλανθρωπικό χαρακτήρα.

Μετά την απελευθέρωση της Ηπείρου και την ενσωμάτωσή της στο ελληνικό κράτος και ιδιαίτερα μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο οι απόδημοι Ηπειρώτες εξακολουθούν να ιδρύουν συλλόγους στους τόπους αποδημίας σ' όλο τον κόσμο, από την Αμερική, τον Καναδά, τη Γερμανία έως τις αφρικανικές χώρες, την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία. Εκτός από τις χώρες του εξωτερικού κατά τη μεταπολεμική περίοδο, η Αθήνα αποτελεί τον ισχυρό πόλο έλξης της αποδυναμωμένης οικονομικά ελληνικής επαρχίας και φυσικά και της Ηπείρου. Την περίοδο αυτή παρατηρείται το φαινόμενο της μετατροπής της

περιοδικότητας των μετακινήσεων του ανδρικού μόνο πληθυσμού από τις ορεινές κοινότητες της Ηπείρου - όπως π.χ. τα Μαστοροχώρια της Κόνιτσας και των Τζουμέρκων - σε οριστική εγκατάλειψη των οικισμών από ολόκληρη την οικογένεια. Η αναγκαστική όμως απομάκρυνση, για οικονομικούς και πολιτικούς λόγους, από τη γενέτειρα² δε σήμαινε διόλου και την υποχώρηση του κοινοτικού πνεύματος. Κάθε άλλο μάλιστα. Οι απόδημοι Ηπειρώτες επιδίωξαν τη διατήρησή του, γιατί αναγνώριζαν - και εξακολουθούν να το πιστεύουν - ότι αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της ταυτότητάς τους.

Η πλειοψηφία (63%) των ηπειρωτικών συλλόγων του αθηναϊκού αστικού χώρου ιδρύεται τη μεταπολεμική περίοδο, ενώ μετά την μεταπολίτευση το φαινόμενο της ίδρυσης συλλόγων ενισχύεται από τους παλιννοστούντες Ηπειρώτες του εξωτερικού. Δε θα ήταν υπερβολή να ισχυριστούμε ότι κάθε χωριό της Ηπείρου, που οι κάτοικοι του έχουν μεταναστεύσει σε κάποιο αστικό κέντρο, έχει ιδρύσει και τον αντίστοιχο σύλλογό του. Ειδικότερα σημειώνουμε για την επαρχία Κόνιτσας ότι από τα 41 χωριά της τα 31 έχουν ιδρύσει συλλόγους στην Αθήνα, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι σήμερα ενεργοί. Εκτός από τέσσερις που ιδρύθηκαν στην Αθήνα κατά την τουρκοκρατούμενη φάση της Ηπείρου και άλλους τέσσερις που ιδρύθηκαν την περίοδο του μεσοπολέμου³, η πλειοψηφία των συλλόγων της επαρχίας Κόνιτσας στην Αθήνα ιδρύθηκε τη μεταπολεμική περίοδο⁴.

Οι Ηπειρώτες ίδρυσαν τους συλλόγους

1 Για το θέμα αυτό, βλ. τη μελέτη του Στέφανου Μπέτη "Ηπειρωτικές αδελφότητες και σύλλογοι της Τουρκοκρατίας", *Ηπειρωτική Εστία* 26 (1984), σσ. 201-328.

2 Για τα αίτια της μετανάστευσης από την Ήπειρο, βλ. Λεοβίτης Λ.Δ., "Η στενότης των καλλιεργουμένων εδαφών και η εξ αυτής προκαλούμενη δημογραφική πίεσης εις την Ζ.Π.Ε.

Ηπείρου-Κερκύρας και Λευκάδος", *Ηπειρωτική Εστία* 11 (1962), σσ. 733-757. Πατσούρος Γ., "Περί μετανάστευσεως", *Ηπειρωτική Εστία* 13 (1964), σσ. 424-439 και 549-566

3 Ανάμεσα στους παλαιότερους ηπειρωτικούς συλλόγους, που ιδρύθηκαν την περίοδο του μεσοπολέμου είναι και ο Σύλλογος Ασημοχωριτών "Η Πρόσδος", που συστήθηκε το 1926 από τους πρώτους απόδημους Ασημοχωρίτες της Αθήνας. Ο γιατρός

Βασίλειος Χρήστου ήταν από τα ιδρυτικά μέλη και η κινητήρια δύναμη του συλλόγου, ο οποίος μαζί με μέλη του Συνδέαμον της κοινότητας Βούρμπιανης πρωτοστάτησε στην ίδρυση της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (1937).

4 Βλ. Κακάμπουρα -Τίλη Ρ., Ανάμεσα στο αστικό κέντρο και τις τοπικές κοινωνίες. Οι σύλλογοι της επαρχίας Κόνιτσας στην Αθήνα, διδακτορική διατριβή, Αθήνα 1998 (υπό έκδοση).

στους νέους τόπους που εγκαταστάθηκαν, με σκοπό την ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών μεταξύ τους, τη συντήρηση και ανακατασκευή του δομημένου χώρου της εγκαταλειμμένης γενέτειρας και τη διατήρηση της τοπικής παράδοσης. Τα πρώτα χρόνια της εγκατάστασης στην Αθήνα οι απόδημοι Ηπειρώτες αντάμωναν στα τοπικά καφενεία, όπου μάθαιναν τα νέα της πατρίδας τους και έρχονταν σε επαφή με συγγενικά και φιλικά πρόσωπα από τα χωριά τους. Όσο όμως πλήθαιναν οι απόδημοι στην Αθήνα που έρχονταν για την αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής και ερήμωναν τα χωριά της Ηπείρου, τα πρώτα αυτά στέκια αντικαταστάθηκαν σιγά σιγά από τις αδελφότητες και τους συλλόγους.

Η ίδρυση των ηπειρωτικών συλλόγων στην Αθήνα και στους άλλους τόπους αποδημίας αποτελεί κατά κάποιο τρόπο την "επανίδρυση" των χωριών της Ηπείρου στον αστικό χώρο. Πολλά από τα μέλη των συλλόγων της επαρχίας Κόνιτσας στην Αθήνα - ιδιαίτερα όσοι είχαν ζήσει τα παιδικά ή και εφηβικά χρόνια στο χωριό τους- κατά την διάρκεια της έρευνας μου για την ίδρυση και τις κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες των συλλόγων τους, χρησιμοποίησαν σχεδόν στερεοτυπικά την εξής φράση: **"Το σώμα μας είναι στην Αθήνα, η ψυχή μας είναι στο χωριό"**.

Η προσφορά των συλλόγων της επαρχίας Κόνιτσας στη γενέτειρα τους είναι σημαντικότατη, ιδιαίτερα την περίοδο της μεταπολίτευσης, που βελτιώνεται και το οικονομικό επίπεδο των μελών τους. Ο δομημένος χώρος των εγκαταλειμμένων χωριών συντηρείται και ανακατασκευάζεται ουσιαστικά από τις προσφορές των αποδήμων. Οι δρόμοι ασφαλτοστρώνονται, οι πλατείες καθαρίζονται και στρώνονται με πλάκες, εκκλησίες και βρύσες συντηρούνται ή χτίζονται εκ νέου. Σε συνεργασία με τις κοινότητες ανακατασκευάζονται τα άδεια από μαθητές σχολικά κτίρια, τα οποία αποκτούν καινούργιες λειτουργίες: γίνονται πολιτιστικά κέντρα, ξενώνες και λαογραφικά μουσεία που στεγάζουν αντικείμενα και μνήμες της τοπικής παράδοσης. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ο Σύλλογος Ασημοχωριτών **"Η Πρόοδος"** συμμετείχε στην ανακαίνιση του ναού του Αγίου Νικολάου και στην επιδιόρ-

θωση του ναού του Αγίου Αθανασίου, ανήγειρε ηρώο στην πλατεία του χωριού (1962), εξόπλισε το σχολείο με εποπτικά όργανα, ενήργησε για την ανοικοδόμηση του χωριού, που το μισό είχε καεί τον Αύγουστο του 1949, για την κυριότητα του δάσους, για το Δασικό Συνεταιρισμό (1951), για τον πρώτο αυτοκινητόδρομο Κόνιτσας-Ασημοχωρίου (1955). Επίσης με τη δωρεά του προέδρου του συλλόγου Βασιλείου Γιαννούλη διαμόρφωσε ένα αλώνι σε παιδική χαρά. Γεγονός είναι ότι οι σύλλογοι που ενισχύονται από κληροδοτήματα έχουν μεγαλύτερη εμβέλεια δραστηριοτήτων. Και εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε το σπουδαίο ρόλο των Ηπειρωτών ευεργετών στην πρόοδο των ιδιαιτέρων τους πατρίδων, αλλά και ευρύτερα της Ελλάδας⁵. Από τους συλλόγους της επαρχίας Κόνιτσας που έχουν την έδρα τους στην Αθήνα κληροδοτήματα διαχειρίζονται ο Σύνδεσμος της Κοινότητας Βούρμπιανης (κληροδότημα του Χαρίση Ζήκου από το 1982), ο Σύνδεσμος της αδελφότητας Οξεάς Ηπείρου "Άγιος Νικόλαος" (κληροδότημα Κουκουμπάνη) και πρόσφατα ο Σύλλογος Λισκατσιτών **"Η Πρόοδος"** (κληροδότημα Βασιλείου Χρήστου). Ήδη η δημιουργία του παρόντος περιοδικού **"Τα Ασημοχωρίτικα"**, που αποτελεί πολύ σημαντικό μέσο επικοινωνίας μεταξύ των απανταχού Ασημοχωριτών και με εντυπωσιακή συμμετοχή των νέων, εντάσσεται μέσα στις δραστηριότητες του κληροδοτήματος, το οποίο αναμένεται να ενισχύσει και πολλές ακόμα εκδηλώσεις των Ασημοχωριτών.

Οι σύλλογοι θα ξαναζωντανέψουν το πολιτισμικό παρελθόν αναβιώνοντας το καλοκαίρι τα παραδοσιακά πανηγύρια, στα οποία οι νέες γενιές συμμετέχουν με ιδιαίτερο ενθουσιασμό. Οι παραδοσιακές ενδυμασίες των προγόνων ξαναφοριούνται από τους νέους προσλαμβάνοντας νέους ρόλους. Γίνονται σύμβολο που ενεργοποιεί την πολιτισμική μνήμη. Η συμμετοχή των νέων στα αναβιωμένα πανηγύρια και σε άλλες παρεμφερείς εκδηλώσεις μαρτυρεί τη διάθεση των **"κοινοτήτων σε αποδημία"** - όπως εύστοχα έχει χαρακτηρίσει τους τοπικούς συλλόγους ο καθ. Νεοκλής Σαρρής⁶- για συνέχεια της παράδοσης και διατήρηση της τοπικής ταυτότητας.

5 Βλ. Μπέτης Στ., Ηπειρωτική Ευποία (ή Βιογραφική Συλλογή Ηπειρωτών ευεργετών της Ελληνοκρατίας), Τ. Α', Γιάννινα 1982. Μπέτης Στ., Ηπειρωτική

Ευποία (ή Βιογραφική Συλλογή Ηπειρωτών ευεργετών της Ελληνοκρατίας), Γιάννινα 1989.

6 Βλ. Σαρρής Ν., Οσμανική πραγματικότητα. Συ-

σηματική παράθεση δομών και λειτουργιών, τομ. 2ος, Η δοσιματική διοίκηση, Αθήνα: εκδ. Αρσενίδης

**Πάσχα 1999
στο πάρκο του Ασημοχωρίου
έργο του Συλλόγου Ασημοχωριτών Αθηνών
"Η Πρόοδος"**

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΣΚΑΤΣΙΟΥ - ΗΠΕΙΡΟΥ

Του Αλεξ. Νικολάου

Eίκοσι Σεπτεμβρίου 1925. Πέρασαν εβδομήντα τέσσερα ολόκληρα χρόνια από τότε που μια χούφτα Λεσκατσίτες (Ασημοχωρίτες) κάτοικοι της τότε Αθήνας αποφάσισαν να ιδρύσουν το σύλλογό τους.

Δεν ήταν τυχαίος ο τίτλος που του έδωσαν "Η ΠΡΟΟΔΟΣ". Στα χρόνια που ακολούθησαν προόδευσε και έκαμε πράξη τους σκοπούς του. Και οι πρωταρχικοί αυτοί σκοποί ήταν:

α) Προστασία και η εκ των ενόντων ηθική ή υλική υποστήριξη παντός εκ του χωρίου Λεσκατσίου καταγομένου.

β) Μέριμνα επί παντός τοπικού ζητήματος και υποστήριξη και προαγωγή παντός κοινωφελούς έργου.

γ) Η στενότερη συνάφεια και αλληλεγγύη των απανταχού Λεσκατσιτών

δ) Η ρυμοτομία και ο εξωραϊσμός του χωριού, η καλή συντήρηση του σχολείου και των εκκλησιών, η ίδρυση βιβλιοθήκης και η οργάνωση διαλέξεων.

Και πράγματι. Τα έργα που πραγματοποίησε ήταν πολλά και μεγάλα:

Συντήρηση και επέκταση του σχολείου - συντήρηση των εκκλησιών, ύδρευση, υδρομάστευση και κατά πρώτο λόγο αποχέτευση, πρωτοποριακό έργο για χωριό εκείνη την εποχή και άλλα.

Μέχρι το 1940 ο Σύλλογος είχε αναπτύξει μεγάλη δραστηριότητα. Αδρανεί από το 1940 έως το 1946, λόγω του πολέμου. Ανασυγκροτείται στις 29/5/1946 και τελικά από το Δεκέμβριο του 1976 αρχίζει να διοικείται από νέους στην ηλικία Ασημοχωρίτες.

Το παράδειγμα των ιδρυτών του Συλλόγου και τους σκοπούς του ακο-

λούθησαν όλα τα Διοικητικά Συμβούλια μέχρι σήμερα. Μετά τον πόλεμο συντήρησε όλες τις εκκλησίες, έγινε εμπλουτισμός του σχολείου με σχολικά όργανα, χάρτες, εικόνες ηρώων του 1821, βιβλία. Είχε γίνει το υπόδειγμα σε όλη την επαρχία της Κονιτσας. Με έξοδα του Συλλόγου Αθηνών στήθηκε μνημείο πεσόντων στην πλατεία του χωριού. Με έξοδα του Συλλόγου Αμερικής έγινε γενική επισκευή του σχολείου και δυο κιόσκια που στολίζουν το χωριό. Όμως τα τε-

Παναγιώτη Πολίτη. Το αποκορύφωμα της προσφοράς ήταν του αείμνηστου επίτιμου προέδρου του Συλλόγου Βασιλείου Χρήστου με το κληροδότημα. Ας είναι αιωνία η μνήμη του. Τέλος πρέπει να τονίσουμε τη μεγάλη προσφορά του μακαριστού πρεσβυτέρου Δημητρίου Τάτση που ακούραστα όλα τα χρόνια διατήρησε όλες τις εκκλησίες του χωριού σε καλή κατάσταση. Τώρα συνεχίζει το έργο αυτό ο π. Διονύσιος Τάτσης, ενώ πολλοί ανώνυμοι και επώνυμοι Ασημοχωρίτες τον ενισχύουν με τον οβολό τους.

Μετά την ανασυγκρότηση του Συλλόγου από το 1976 υπάρχει μεγάλη αγάπη μεταξύ των μελών του και μια κοινή προσπάθεια για την προβολή και την πρόοδό του. Γίνονται διάφορες εκδηλώσεις, όπως χοροί, κόψιμο βασιλόπιτας, επιστημονικές διαλέξεις από Ασημοχωρίτες και Ασημοχωρίτες επιστήμονες, αλλά και όχι μόνο, που άφησαν εποχή στα χρονικά της Αθήνας.

Σε όλα τα μέλη του Συλλόγου Ασημοχωρίτων Αθήνας ανήκει μια μεγάλη ευθύνη: Να διαφυλάξουμε την ενότητα του Συλλόγου σαν κόρη οφθαλμού. Όλοι με μια ψυχή να προβάλλουμε το Σύλλογό μας και να τον κάνουμε υπόδειγμα στην μεγάλη παροικία της ηπειρώτικης κοινωνίας της Αθήνας.

Στα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου που έφυγαν από την επίγεια ζωή υποκλεινόμαστε ευλαβικά και τους δίνουμε την υπόσχεση ότι ακούραστα θα κάνουμε πράξη τους σκοπούς και τα οράματά τους. Ας είναι αιωνία η μνήμη τους.

Γενική συνέλευση Συλλόγου Αθηνών στο γραφείο του Βασ. Κ. Χρήστου 1962.

Από αριστερά, Παντ. Γιαννούλης, Χρ. Χρήστου, Βασ. Νούτσης, Αλέξ. Νικολάου, Γεωργ. Χριστόπουλος και κα. Χριστοπούλου, Αγγελής Γιαννούλης, Βασ. Κ. Χρήστου, Αγλ. Νάτση, Δημ. Σούλης, Σπυρ. Γιαννούλης, Σωτ. Οικονόμου, Ευαγγ. Νικολάου, Γαβρ. Νικολάου, Κωνστ. Νάτσης, Σπ. Νικολάου.

(φωτό Αλεξ. Νικολάου)

λευταία χρόνια δεν έλειψαν και πρωσιπικές προσφορές χωριανών μας για έργα στο χωριό: Ίδρυση παιδικής χαράς και επέκταση εξωτερικού δικτύου ύδρευσης (απόσταση 3 χιλιομέτρων) από τον Βασίλειο Παν. Γιαννούλη. Χρηματικές και υλικές προσφορές από τους αείμνηστους Ασημοχωρίτες Ιωάννη Νάτση, Ιωάννη Γιαννούλη και τον αξιέπαινο Ασημοχωρίτη γαμπρό

Ο

Χριστόφορος Νάτσης υπήρξε ένας από τους πιο γραφικούς και πιο χαρακτηριστικούς τύπους του Ασημοχωρίου. Ήταν ένας άνθρωπος, με πολλή λεβεντιά, καλόκαρδος, απλός, ειρηνικός, γεμάτος αγάπη για το χωριό και τους χωριανούς, γι' αυτό και κατέχει μια ξεχωριστή θέση στις καρδιές των Ασημοχωριτών.

Γεννήθηκε στο Ασημοχώρι το 1906, έφυγε για το Cleveland της Αμερικής μαζί με τη σύζυγό του Ερμιόνη το 1958, και πέθανε κοντά στα παιδιά τους Αθανάσιο και Δημήτριο το 1979. Ο θάνατος τον βρήκε στο κυνήγι, σαν μανιώδης κυνηγός που ήταν από τα παιδικά του χρόνια, σ' ένα βουνό του Κολοράντο, κυνηγώντας το όραμα των αγαπημένων βουνών του χωριού του.

Ας τον γνωρίσουμε όμως καλύτερα μέσα από γράμματά του που διασώζει ο κουμπάρος του **Νίκος Γ. Γεωργίου**, μέσα από τα οποία φαίνεται ο τρόπος ζωής της Αμερικής, πως βίωνε εκείνος την Εενιτιά, η λατρεία και η νοσταλγία του για το χωριό, αλλά και το απολαυστικό χιούμορ του, που ήταν κι αυτό ένα από τα χαριτωμένα γνωρίσματά του.

Αποσπάσματα από επιστολές του στον κουμπάρο του Νίκο Γεωργίου, ο οποίος τις αφιέρωνε στη μνήμη του:

... Η ζωή στην Αμερική είναι τόσο ακληρή που αν ήθελε κάποιος να την παρομοιάσει με κάπι, μόνο με το ξύλο της κρανιάς θα μπορούσε να την παρομοιάσει. Εδώ δουλεύεις σαν σκύλος, όχι σαν άνθρωπος. Το τάλιρο είναι γλυκό, αλλά ιδρώνουμε για να το βγάλουμε...

... Εγώ δουλεύω σε φούρνο... Παίρνω δύο τάλιρα την ώρα. Κάθομαι στην κορδέλα και μου φέρνει τα ψημένα καρβελούδια όπως όταν κάνει νεροποντή το καλοκαίρι και μαζεύει τις κακαράντζες...

... Εσύ κουμπάρε γυρίζεις από τη

Ασημοχωρίτικες μορφές του χθες

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Ε. ΝΑΤΣΗΣ

Γράφει ο Δημ. Γ. Γεωργάκης

δουλειά και δεν αδειάζεις να μου γράψεις κανένα νέο από το χωριό, παρά βάζεις τις πλάκες με τα κλαρίνα του Νίκου και ξεχνάς τους πέραν του ωκεανού συγγενείς, που δεν κά-

Ο Χριστόφορος Νάτσης με τη σύζυγό του Ερμιόνη στο τελευταίο του ταξίδι (1978) στο χωριό

νουμε τίποτε άλλο απ' το "αλό, χάου αρ γιού, φάιν" και μετά στο τελεβίζιον για να δούμε τα χαμένα ...

... Μη χορεύεις καμιά Κυριακή απόγευμα και γράψε μου κανένα γράμμα. Είσαι και χορευταράς από τους λίγους. Άλλα και εγώ που δεν ξέρω χορό, σε κάνα δυσό γάμους που πήγαμε τράβηξα χορό που θιαμαίνονταν όλοι. Λίγο που ήξερα, λίγο το πιοτό, λίγο που μ' έσπρωχνε η Ερμιόνη ριχνόμουνα εγώ στα νύχια...

... Κουμπάρε, μια και το χεις ταγμένο να είσαι στη γιορτή του Αϊ Λιά, άναψε και από μένα μια λαμπάδα και όταν βγεις στον Ιζερό ρίξε καμιά ματιά στο Βρο μήπως σφυρίξω του ζαγαριού...

... Προ πολλού καιρού πήρα γράμ-

μα σου, αλλά δεν σου απάντησα εγκαίρως διότι είχα εναντίον σου πολλά. **Πρώτον:** Τα σταφύλια στις Γκρεμποστάνες σου φτάνουν 20 μέρες γρηγορότερα από τον Τράφο μου, στο Μελίσσι σου 15 μέρες και τα γκόρτσα σου στον Αϊ Δημήτρη γρηγορότερα απ' όλα τα γκόρτσα του χωριού. **Δεύτερον:** Προτού πας στο χωριό σου έγραφα, όταν για την εορτή του Αϊ Λιά ανέβεις στον Ιζερό, μόλις αρχίσει το γλέντι να πάρεις μια καραμπίνα και να βγεις στη ράχη να ρίξεις μία τουφεκιά. Δεν άκουσα τίποτα. **Τρίτον:** Σου έκανα μια παράκληση, να μου έγραφες λίγα νέα από το χωριό όσο ήταν καλοκαίρι. Με ευχαρίστησαν μεν όσα μου έγραφες, αλλά από τον Ιούλιο να μου γράψεις τον Νοέμβριο; **Τέταρτον:** Ο κυρατζής σου μου έκανε παράπονα ότι δεν κατεβαίνεις από το μουλάρι στον ανήφορο και του έγραφα ότι αυτός ο πελάτης σου είχε ένα γομάρι γκέσσο, το καβαλίκευε στη γκορτσιά της Νάσιαινας, κατέβαινε για λίγο στο Σιάδι το Τρανό και μετά ξεπέζευε στο ίσιο του Σιαγμένου για να τινάξει τις λιόπες του, επειδή είχε μακριά ποδάρια και τα σβάρνιζε... Εγώ όμως τις έριχνα πολλές φορές μέσα στον τροβά χωρίς να με νοιάζει αν είχα ή αν δεν είχα μέσα ψωμί.

Για όλα αυτά, που λες, δεν σου έγραφα. Δεν ξέρω αν πας και φέτος στο χωριό, πιστεύω όμως να μου γράψεις κατά τον Γενάρη...

... Στο αλώνι της Προίκας πόσες νυφάδες δε χόρεψαν και πόσα μάτια παιδιών δεν έβλεπαν ανάμεσα από τα παλούκια τις όμορφες κοπέλες που έσερναν τη Γάιτα ή τον Κωσταντή...

... Εδώ τώρα έχουμε χιόνι. Κι όπως το μαζέψανε από το διάδρομο στις άκρες, μου θυμίζει το χιόνι στους οβορούς του χωριού...

... Μου γράφεις για κείνα τα ζαρκάδια που βόσκουν γύρω στους Κήπους και μου φαίνεται πολύ παράξενο... Άλλα πάλι καλά που δεν κατεβαίνουν και στο χαϊάτι της εκκλησίας να συζητήσουν για την εργμιά του χωριού...

Προσκαλεσμένος από τον φίλο ιατρό κ. Κ. Νούτση, παραβρέθηκα στον εφετινό χορό των Ασημοχωριτών, όπου γνώρισα τον κ. Δ. Γεωργάκη, αρχισυντάκτη του περιοδικού "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ", ο οποίος μου ζήτησε να γράψω στο περιοδικό κάτι που να ενδιαφέρει τους συγχωριανούς του και τους συνεπαρχιώτες μας που το διαβάζουν.

Κατάγομαι από το Γανναδιό και έζησα στην επαρχία Κονίτσης μέχρι το 1960, οπότε αποφοίτησα από το γυμνάσιο. Από τότε συγκέντρωσα κάμποσα στοιχεία για το παρελθόν της. Επειδή νομίζω ότι μερικά από αυτά ενδιαφέρουν και πολλούς από τους αναγνώστες του περιοδικού, επρότεινα στον κ. Γεωργάκη, και εκείνος δέχθηκε, να περιληφθούν κάποια από αυτά σε τεύχη του περιοδικού, υπό τον τίτλο "Πώς είδαν άλλοι την περιοχή μας", με την προοπτική να ενταχθούν στην ίδια θεματική ενότητα και τα σχετικά κείμενα που θα υποδειχθούν από άλλους.

2. Σε τούτο το τεύχος, παρουσιάζομε τις σχετικές με την περιοχή μας εντυπώσεις του Πουκεβίλ (F.-C.-H.-L. Pouqueville, 1770-1838), προξένου της Γαλλίας στην αυλή του Αλή-Πασά κατά την δεκαετία 1806-1815, οι οποίες περιέχονται στο βιβλίο 2 του έργου του "Ταξίδι στην Ελλάδα", εκδ. α' 1820, εκδ. β' 1826. Η μετάφραση έγινε από τον κ. Βλάχο, για την έκδοση των δύο πρώτων βιβλίων του έργου από την Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών, Ιωάννινα 1994 σελ. 165-170.

Όπως σημειώνεται και στον πρόλογο της ίδιας έκδοσης, η ογκώδης συγγραφή του Πουκεβίλ (που αναφέρεται σε όλη σχεδόν την χερσαία Ελλάδα) βασίσθηκε εν πολλοίσι σε πληροφορίες που ο συγγραφέας έλαβε από άλλους, εμφανίζει δε σε κάμποσες περιπτώσεις ανακρίβεις, χάσματα και αντιφάσεις. Μερικές από αυτές τις αδυναμίες που αφορούν στην επαρχία μας επεσήμανε ο Ευρ. Σούρλας στα "Ηπειρωτικά Χρονικά" 1929 σελ. 195 επ.

3. Στις αρχές κάποιου Απριλίου γύρω στο έτος 1910, ο Πουκεβίλ αναχώρησε από την Κόνιτσα για να επισκεφθεί τα βόρεια χωριά της και την επαρχία Κολωνίας, αφού έλαβε σχετικές πληροφορίες και από έναν Ζακυνθινό γιατρό της Κόνιτσας. Τον συνόδευε και τον επόπτευε μια ομάδα Αλβανών, που ο αρχηγός της ήταν αγάς. Συχνά οι Αλβανοί του έδιναν λανθασμένες πληροφορίες στην διαδρομή, γι' αυτό επιζητούσε ευκαιρίες να συνομιλήσει και με Έλληνες. Επειδή η περιοχή ήταν απαγορευμένη για τους ξένους, οι κάτοικοι της απέφευγαν να τους πλησιάσουν ή να τους μιλήσουν ελληνικά, αν ήσαν βλαχόφωνοι, εκτός αν τους εμπιστεύονταν.

Αφού πέρασε από το Πεκλάρι και την Ζέλι-

στα (μάλλον εννοεί την Κορτίνιστα), έφθασε, λέει, το μεσημέρι στο Κεράσοβο και με την δύση του ηλίου στους Χιονιάδες, ενώ το πρωί της άλλης ημέρας πλησίασε σε απόσταση πέντε λευγών την Αγία Μαρίνα, δηλαδή την Σαμαρίνα. Αν πραγματικά πήγε εκεί, πρέπει να θεωρήσομε ότι διανυκτέρευσε όχι στους Χιονιάδες αλλά στη Φουύρκα. Ακολούθως, μνημονεύει σε υποσημείωση τα χωριά του Γράμμου, αναφέρει ότι εισήλθε στην Κολωνία (Πόντετς, κοιλάδα του Μπαρμπάσι, μέχρι τα μέρη που γειτονεύουν με την Στάρια) και τέλος σημειώνει (σελ. 176) ότι: "καθώς οι αποσκευές μας είχαν μείνει στην Κόνιτσα, έπρεπε να επιστρέψω από την Βούρμπιανη στην κοιλάδα του Σαραντάπορου και να ξαναγυρίσω ύστερα από επτά ημερών κουραστικές έρευνες στο μέρος από όπου είχα ξεκινήσει".

Παρακάτω παρατίθεται το οδοιπορικό του Πουκεβίλ από το σημείο που συνάντησε το Κορτίνιστικο ποτάμι (δηλαδή τον παραπόταμο, ο οποίος περνά από το Χάνι Κοκλιούς).

Δε θεώρησα αναγκαίο να κάνω ακριβείς παρατηρήσεις, ερευνώντας τις πηγές ενός ποταμού που διαρρέει ένα ενδιάμεσο φαράγγι, στρέφοντας προς τα Β., για να χυθεί στο Σαραντάπορο. Βρισκόμουν όμως σ' ένα τόπο πολύ ενδιαφέροντα κι ήμουν υποχρεωμένος να εξετάσω τις σπουδαίες λεπτομέρειες, οι οποίες θα μας χρησιμεύσουν να εξηγήσουμε τις πορείες των ρωμαϊκών στρατευμάτων εναντίον των τελευταίων βασιλιάδων της Μακεδονίας (...)

Μα δεν έχω πια να ζωγραφίσω παρά ένα ερημωμένο και άγριο τόπο, όπου και το όνομα ακόμα "Ρωμαίος" έγινε το σύμβολο της σκλαβιάς των αλυσσοδεμένων Ελλήνων, που το υιοθέτησαν, όταν ο Κωνσταντίνος, αφού ανέτρεψε το βωμό της νίκης, μετέφερε στις όχθες του Βοσπόρου τους αετούς, την πορφύρα και τις τιμές του Καπιτωλίου, χωρίς να μπορέσει να πολιτογραφήσει εδώ τη μοίρα της Ρώμης!

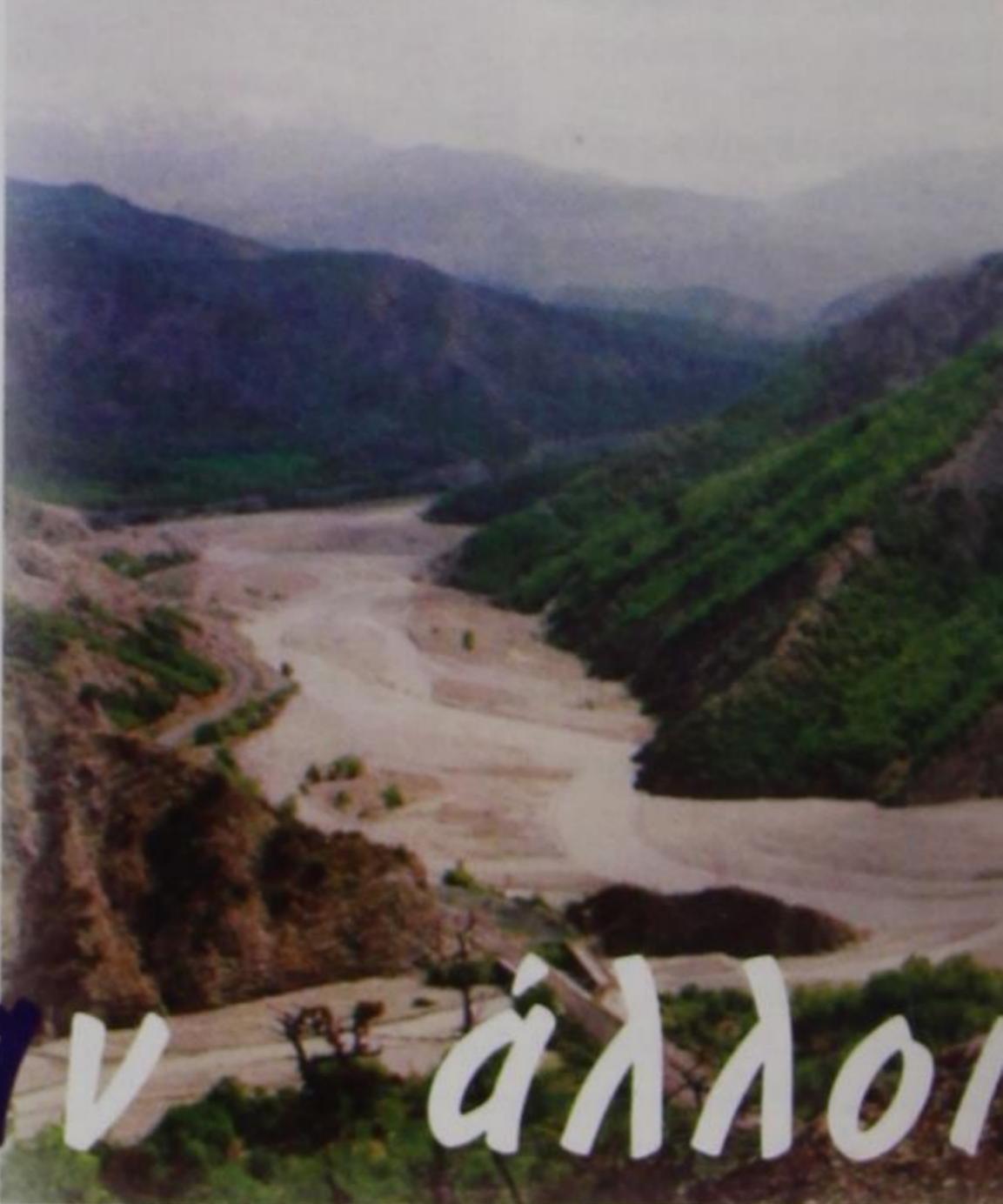
Δεν μπορώ να πω ποιο ήταν το αρχαίο όνομα της οροσειράς του Ζαρού που εκτείνεται από τα Ν.Α. προς τα Β.Δ., παράλληλα με την οροσειρά του μικρού Ζαρού' και με τα βουνά της Κόνιτσας, που μόλις σκιαγράφησα. Η κοιλάδα βρίσκεται ανάμεσα στους δύο αυτούς βραχίονες της άνω ραχοκοκκαλιάς της Πίνδου και μπορεί να υπολογιστεί ότι έχει έκταση εννέα λεύ-

γες και μέση διάμετρο τρεις λεύγες. Η ανατολική κορυφή του μεγάλου Ζαρού ονομαζόμενη Σμόλικας, συνδέεται με ψηλά αντιστροφίματα με το βουνό Γράμμος, όνομα που δίνουν στην Πίνδο από την πλευρά της Μακεδονίας. Η απόσταση, κατά προσέγγιση, υπολογίζεται, αρχιζόντας από την Κόνιτσα, σε δώδεκα λεύγες, ανάμεσα στα ψηλότερα σημεία των βουνών Κόνις και Σμόλικα, και σε οκτώ ώρες πορεία από τους πρόποδες του ενός ως τους πρόποδες του άλλου βουνού. Οι ντόπιοι υποστηρίζουν πως από το ύψος της κορυφής αυτής αντικρύζει κανείς τη θάλασσα και τα εδάφη της Κέρκυρας. Έχω όμως τη γνώμη πως αυτό είναι μύθος, επινοημένος από τους ίδιους. γιατί, εκτός από την προβολή του βουνού Μέρτσικα που κλείνει τον ορίζοντα στα δυτικά, η απόσταση είναι υπερβολικά μεγάλη για να μπορούμε να διακρίνουμε το νησί της Κέρκυρας.

Η Μόλιστα, κείμενη τέσσερις λεύγες προς τα Β.Α. του Πικλάρι, η Σταρίτσιανη μια λεύγα προς το μέρος που ανατέλλει ο ήλιος το χειμώνα και το Κεράσοβο, είναι τα μόνα σημαντικά χωριά της κοιλάδας του Σαραντάπορου, που πηγάζει πάνω από το τελευταίο αυτό χωριούδακι και που απέχει από την Κόνιτσα πέντε τοπικές λεύγες. Μόλις βγαίνει από τον Αλιάκμονα, γιατί οι κάτοικοι ονομάζουν Όρα-Λιάκα την περιοχή αυτή των βουνών, ο ποταμός κυλάει πρώτα προς τα Β. επί δυόμισι λεύγες, ύστερα προς τα Δ. επί εξ μιλια, κι από εκεί γυρίζει πάλι Β.Δ. για να χυθεί στον Αωό². Ολόκληρο αυτό το τμήμα των βουνών, καθώς και το μοναχικό στενό του Σαραντάπορου, ποτίζονται από τα νερά πολλών πηγών, οι οποίες θα επέτρεπαν την επέκταση της καλλιέργειας, αν δεν έλειπαν τα εργατικά χέρια για τις αγροτικές

Ο Σαραντάπορος.

Άποψη από τον Άγιο Χαράλαμπο Πυρσόγιαννης.
φωτ.: από το "Αρμολόι της Π.Ε. Πυρσόγιαννης

Πώς είδαν άλλοι

δουλειές. Γι' αυτό καλλιεργημένα χωράφια δεν είδα παρά μόνο σε μεγάλες αποστάσεις μεταξύ τους και κατά την πορεία μιας ολόκληρης μέρας συνάντησα μόλις δέκα ανθρώπους, στους δρόμους που πέρασα, για να κάνω τις έρευνές μου. Οι χωρικοί έφευγαν μόλις πλησίαζε το περιπλανώμενο καραβάνι μας και οι Αλβανοί μωαμεθανοί που κατορθώναμε να πλησιάσουμε, δεν ήταν διατεθειμένοι να μας δώσουν τις πληροφορίες που ήθελα. Έτσι δεν μπόρεσα ν' ανακαλύψω κανένα ερείπιο σ' έναν τόπο που ίσως να μην είχε ποτέ σημαντικές πόλεις, αν αληθεύει το ότι η χώρα αυτή ήταν η γη των Ατιντάνων, λαού που ζούσε απομονωμένος σε χωριά, στα οποία, η βαρβαρότητα αποτελούσε το διακριτικό τους γνώρισμα³.

Χρειάστηκε να αποτραβηχτούμε στο χωριό Κεράσοβο, για να περάσουμε εδώ τις ώρες της μεγάλης ζέστης⁴ και καθώς έκανα διάφορες ερωτήσεις στους χωρικούς, οι οδηγοί μου ενοχλημένοι από την περιέργειά μου, άρχισαν να υποψιάζονται τις προθέσεις μου. Μουρμούριζαν, καθώς μ' άκουγαν να ρωτώ για τα ονόματα των χωριών και μ' έβλεπαν να χαράζω γραμμές με τη χωρίς μελάνι πέννα⁵ έτσι χαρακτήριζαν το μολύβι μου. Ευτυχώς που ο αρχηγός τους, ένας αγάς από το Τεπελένι, τους καθησύχασε και συνάμα μου έκανε συστάσεις να είμαι λιγότερο βιαστικός στις ερωτήσεις μου και κυρίως να αποφεύγω να γράφω τον τόπο. Ύστερα από τη σύσταση αυτή, που πολύ με εξερέθισε, συμφωνήσαμε να πάμε στην κωμόπολη Χιονιάδες, για να βρούμε σπίτια να περάσουμε τη νύχτα.

Σε κάθε βήμα που κάναμε στο εσωτερικό της Ιλλυρίας, έχανα και τα τελευταία ίχνη του πολιτισμού. Αφότου φύγαμε από την Κόνιτσα, δεν άκου-

σα πια να μιλούν τα Ελληνικά σε κανένα χωριό, και χρειαζόταν να επικοινωνώ με τη βοήθεια ενός διερμηνέα, που αντί να ανταποκρίνεται στις προθέσεις μου, μόνο μπελάδες μου δημιουργούσε. Άλλη η επιθυμία μου ν' αποκτήσω μερικά γεωγραφικά στοιχεία για μια χώρα απαγορευμένη ως τότε στους ταξιδιώτες, μ' εμψύχωνε. Έτσι, αφού δειπνήσαμε με τις προμήθειες που είχαμε, μπήκα επικεφαλής του καραβανιού. Και καθώς ήταν Έλληνες, μπορούσα να κουβεντιάσω μαζί τους και να πάρω πληροφορίες που δεν μου επιτρεπόταν να τις εξασφαλίσω από άλλο, μια και είχα δώσει το λόγιο μου στον αγά. Με μερικά νομίσματα που έδωσα, κέρδισα την εμπιστοσύνη αυτών των ανθρώπων που γνώριζαν άριστα τον τόπο.

Αρχίσαμε, κατευθυνόμενοι προς τα βόρεια, να βαδίζουμε στα τραχειά μονοπάτια και ν' ανεβαίνουμε στις πλαγιές του Σμόλικα, που τα νερά των χειμάρρων του χύνονται στο Σαραντάπορο, σε απόσταση δύο λευγών. Απ' εδώ μπήκαμε σε μια χαράδρα που ποτίζεται από το ποτάμι που χύνεται στον Βοϊόυσα. Κάτω από το Τσαρχόφ, και με τη δύση του ήλιου φτάσαμε στους Χιονιάδες, οκτώ λευγες μακριά από την Κόνιτσα. Στεγαστήκαμε στο σπίτι ενός πλούσιου εμπόρου Έλληνα, όπου συνάντησα ένα βλάχο, που έκανε τον πλανόδιο έμπορο ανάμεσα στην Αλβανία και το Βουκουρέστι. Γνώριζε τις τοποθεσίες κι έτσι με τις υποδείξεις του διόρθωσα την ονοματολογία των χωριών, που οι οδηγοί μου είχαν αλλοιώσει με την προφορά τους και ίσως, όπως συχνά το παρατήρησα, με πρόθεση να με εξαπατήσουν.

Βρισκόμαστε στο ένα τρίτο σχεδόν του ύψους του βουνού Σμόλικας και μόλις ξημέρωσε μπόρεσα να ιδώ προς τα βορειοανατολικά, σε απόσταση πέντε λευγών, την κωμόπολη της Αγια-Μαρίνας, βλάχικο συνοικισμό με οχτακόσιες οικογένειες. Τα κοπάδια τη στιγμή αυτή ξεναγύριζαν στα βοσκοτόπια τους, καθώς το λιώσιμο των χιονιών ξεσκέπαζε τα οροπέδια του Γράμμου, και οι έμποροι πήγαιναν στο πανηγύρι που οργανώνεται κατά την επιστροφή των βοσκών και των κατοίκων στις θερινές τους διαμονές. Οι πλούσιοι πήγαιναν επίσης για να περάσουν εκεί την όμορφη εποχή, η οποία προσφέρει μια σειρά από γιορτές και πανηγύρια που μοιράζονται ανάμεσα στην εργασία τους και στις ήρεμες απολαύσεις, που απασχολούν και κάνουν ευτυχείς τους Ανατολίτες⁶.

Μια και η σειρά των εξερευνήσεών μου δεν με υποχρέωνε τη στιγμή αυτή να πάω προς την Αγια-Μαρίνα -

πράγμα που θα ανέστρεφε τη διάταξη των τοπογραφιών μου - αρκούμαι ν' αναφέρω τις θέσεις που ανήκουν στο δυτικό τμήμα της Πίνδου: Τρεις λεύγες προς τα βόρεια της Αγια-Μαρίνας θα τοποθετούσα το Λούμπισκο, βλάχικο συνοικισμό αποτελούμενο από εβδομήντα οικογένειες που κατάγονται από τη Μοσχόπολη. Το βουνό Ντέσνικο, που συνδέεται με δασωμένα υψώματα με την οροσειρά του Γράμμου, ορθώνει στα Β.Α. τις πλούσιες σε βοσκοτόπια κορφές του, απ' τις οποίες κατεβαίνει ένα ποτάμι που προχωρεί στο Τούρνοβο, κείμενο μια λεύγα Β.Δ. των Χιονιάδων. Αυτά είναι τα βόρεια κι ανατολικά σύνορα της επαρχίας της Κόνιτσας, που συνορεύει από την πλευρά αυτή με τα βιλαέτια της Ανασελίτσας στη Μακεδονία και της Κολωνίας στην Ιλλυρία.

Τ' άλλα χωριά της επαρχίας αυτής μόνο στο τοπογραφικό διάγραμμα μπορούν να φανούν· έτσι ο αναγνώστης που θέλει να γνωρίσει όλες τις τοποθεσίες, αν συμβουλευτεί το χάρτη, θα δει να σημειώνεται η Βούρμπιανη, η Πυρσόγιαννη, το Ισβορο. Προς την επαρχία των Γρεβενών θ' αναγνωρίσει το Γκρισμπάνι, το Παλιοσέλι, αρχαία πόλη της οποίας τ' όνομα δεν μου είναι γνωστό, τους Πάδες, το Αρμάτοβο, κοντά στις πλαγιές του βουνού Λύγκου και τη Μπράτσα στην αντίθετη πλευρά του λεκανοπέδιου της Ρέντιας και της Μακεδονίας. Απ' τις λεπτομέρειες αυτές θα είναι εύκολο να συμπεράνουμε, από εικασίες που πλησιάζουν την αλήθεια, πως η επαρχία της Κόνιτσας περιλαμβανόταν παλιά στο τέταρτο αυτό τμήμα της Μακεδονίας, το ονομαζόμενο Αιτνανία, την οποία ο Τίτος Λίβιος τοποθετεί ανάμεσα στα βουνά της Ιλλυρίας, της Πίνδου και στα σύνορα της Ηπείρου, που καθ' όλα τα φαινόμενα, καθορίστηκαν αρχικά από τον ρου του Αώου.

Ο ελάχιστα φιλόπονος πληθυσμός της επαρχίας της Κόνιτσας, αποτελείται από Έλληνες κι Αλβανούς, μοιρασμένους σε τριάντα εξ χωριά που ο αριθμός των κατοίκων τους, μαζί με τον πληθυσμό της πρωτεύουσας, υπολογίζεται σε είκοσι χιλιάδες άτομα, από τα οποία το ένα τέταρτο το πολύ είναι μωαμεθανοί. Ο τόπος παράγει σιτάρι, καλαμπόκι, λινάρι, κρασί. Το λάδι, το τόσο απαραίτητο στους χριστιανούς του ανατολικού δόγματος, βγαίνει από τα καρύδια και τα βελανίδια, που συγκεντρώνουν σε μεγάλες ποσότητες, σ' αυτό τον τόπο, πολύ ψυχρό για να ευδοκιμήσει η ελιά.

Το κυνήγι προσφέρει έναν άλλο πόρο ζωής στους κατοίκους των βουνών, οι οποίοι πουλούν στο ξωτερικό αρκετές μπάλες από δέρματα λαγών, ασβών κι άρκτων, που εξάγονται στο βασιλείο της Νεαπόλεως από το λιμάνι της Αυλώνας.

1 Εννοεί μάλλον την περιοχή "Ζάρωση", επάνω από την Κορτίνιστα

2 Η περιγραφή πρέπει να αφορά στον Βουρκοπόταμο, αλλά αποβιάνει δυσνόητη.

3 Παραπέμπει στο Λίβιο και στον Πολύβιο.

4 Τις δύο επόμενες παραγράφους ο συγγραφέας τις έχει εντάξει σε υποσημείωση.

την περιοχή μας

Ο Ελληνισμός της Ηπείρου και οι εξελίξεις στα Βαλκάνια

ΔΙΑΛΕΞΗ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΧΟΛΕΒΑ

OΣύλλογος Ασημοχωριτών Αθηνών με πρωτοβουλία του περιοδικού "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ", μέσα στα πλαίσια των επιδιώξεων τους για καλή και έγκυρη ενημέρωση των μελών, συνδρομητών και φίλων τους πάνω σε επίκαιρα και καυτά θέματα, προσκάλεσαν στις 21 Απριλίου 1999 τον εκλεκτό πολιτικό επιστήμονα κ. Κωνστ. Χολέβα, να αναπτύξει το θέμα "Ο Ελληνισμός της Ηπείρου και οι εξελίξεις στα Βαλκάνια". Η εκδήλωση έγινε στην αίθουσα διαλέξεων της Ελλην. Εταιρ. Διοίκησης Επιχειρήσεων και την παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα μέλη του συλλόγου, συμπατριώτες και πολλοί φίλοι. Επακολούθησε εκτενής συζήτηση.

Στη συνέχεια παραθέτουμε τα βασικότερα σημεία της διάλεξης.

Το όνομα Ήπειρος προέρχεται από το αρχαίο **άπερος** που σημαίνει ξερή γη. Από την **Ελλοπία** την περιοχή της **Δωδώνης** κατέβηκαν οι **Σελλοί** από τους οποίους προέρχεται το όνομα **Ελλάς**. Το όνομα Αλβανία προέρχεται από το λατινικό *albus-a-um* που σημαίνει λευκός. Οι Αλβανοί, σε αντίθεση με αυτά που ακούμε τον τελευταίο καιρό από τις τηλεοράσεις, δεν έχουν καμία σχέση ούτε με τους αρχαίους Ιλλυρίους, ούτε με τους Αρβανίτες. Αρβανίτες ονομάζονταν οι κάτοικοι της Β. Ηπείρου που ζούσαν κοντά στο βουνό Άρβανον με-

ταξύ Β. Ηπείρου και Σκοπίων που στη βυζαντινή περίοδο κατέβηκαν και εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Πρόκειται επομένως για Έλληνες.

Στο Κοσσυφοπέδιο από τον 7ο αιώνα κατοικούσαν Σέρβοι οι οποίοι διώκονταν συνεχώς από τους Τούρκους. Για πρώτη φορά αναφέρεται Αλβανικό έθνος το 1878, όταν στην Πρίσνεν του Κοσσυφοπεδίου συμφωνήθηκε από Ιταλούς και Αυστρο-ούγγρους η δημιουργία αλβανικού προτεκτοράτου από την ένωση διαφόρων φυλών της περιοχής. Πρόκειται για τεχνητό κράτος στο οποίο δόθηκε και η ελληνική Β. Ήπειρος. Δεν υπήρχε ενιαία αλβανική εθνική συνείδηση, αφού μέχρι τα τέλη του 19ου αι. οι χριστιανοί του νότου ήθελαν να ενωθούν με την Ελλάδα. Στόχος της δημιουργίας του ήταν να μην κατέβει η Σερβία, που θεωρείται φιλορωσική, στα παράλια της Αδριατικής.

Από τότε η στρατηγική των μεγάλων δυνάμεων στην περιοχή ήταν να μειωθεί η Σερβία, κι αυτό είναι ένας από τους λόγους που οδηγεί στα σημερινά γεγονότα. Ο σημερινός πόλεμος μόνο κατ' επίφαση γίνεται για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Αυτή τη στιγμή, μαζί με τη Σερβία βομβαρδίζεται και ο ελληνικός πολιτισμός, καθώς τα 300 μοναστήρια του Κοσσυφοπεδίου αγιογραφήθηκαν από το Μιχαήλ Αστραπά και τη σχολή της Θεσσαλονίκης και αποτελούν τεκμήρια αυτού του πολιτισμού. Ένας άλλος λόγος που γίνεται η επέμβαση είναι γιατί η στρατηγική της περιοχής δεν επιτρέπει στη ζώνη που ενώνει τα παράλια της Αδριατικής με τον Εύξεινο Πόντο να την επηρεάζει η Ρωσία. Η Σερβία πλήττεται ως πιθανή σύμμαχος της Ρωσίας μετά την αναγέννησή της.

Παράλληλα όμως, από την πολιτική των ΗΠΑ, πλήττεται και η Ευρώπη. Παρασύρεται από μια στρατηγική και πολιτιστική αντίληψη που σκαλίζει τις αντιπαλότητες μεταξύ δυτικού πολιτισμού και Ορθοδοξίας που ξεκίνησαν μετά το 1204 με την άλωση της Κων/πόλης από τους Φράγκους. Αυτή η φιλολογία βλέπει ως εχθρούς της Δύσης τους ορθόδοξους, ενώ πιστεύεται ότι η Ευρώπη πρέπει να αποτελείται μόνο από καθολικούς και προτεσταντες, υποδαυλίζοντας με τον τρόπο αυτό θρησκευτικές αντιπαλότητες και πολιτιστικό πόλεμο.

Σε αυτό το σημείο είναι εδιαίτερα σημαντικό να τονιστεί ο ρόλος του ενιαίου ηπειρωτικού Ελληνισμού από το 1204. Οι Φράγκοι κατέστρεψαν με το πρόσχημα των Σταυροφοριών τη Βυζαντινή αυτοκρατορία, έτσι ώστε οι Τούρκοι στη συνέχεια να βρουν ένα πτώμα. Την τιμή του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας κράτησε το Δεσποτάτο της Ηπείρου και η Νίκαια στον Πόντο.

Οι Ηπειρώτες προσέφεραν στα γράμματα με το Κρυφό Σχολειό. Απόδειξη είναι η Μονή Φιλανθρωπινών στο νησί των Ιωαννίνων. Επίσης ο Γάλλος δημοσιογράφος Ρενέ Πιο δίνει μαρτυρία ότι την εποχή των Βαλκανικών πολέμων στο Αργυρόκαστρο τα παιδιά μάθαιναν την ελληνική ιστορία σε κρυφά μαθήματα, καθώς επίσημα αυτή απαγορευόταν από φόβο μην ξεσκωθούν κάποτε οι Έλληνες. Προσέφεραν όμως πολλά και στον πολιτισμό. Στη Μοσχόπολη, κοντά στην Κορυτσά, βρέθηκαν ερείπια πολιτιστικού κέντρου που κατέστρεψαν οι Τουρκαλβανοί. Εκεί υπήρχε ακόμη το δεύτερο τυπογραφείο που εξέδιδε ελληνικά βιβλία, μετά την Κων/πόλη. Από την περιοχή αυτή ξεχύθηκαν έμποροι, λόγιοι και κτίστες σε όλα τα Βαλκάνια. Κτίρια, εκκλησίες και σχολεία του Κοσσυφοπεδίου και του χώρου που σήμερα βομβαρδίζεται χτίστηκαν από Ηπειρώτες και Δυτικομακεδόνες μάστορες, που όλο το 17ο - 18ο αιώνα, μετακινούνταν σε καραβάνια στη Σερβία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία. Στο Βελιγράδι, στο Νόβισαντ ή Νεόφυτον είναι θαμμένοι Έλληνες Ηπειρώτες. Ο ρόλος τους στον πολιτισμό των Βαλκανίων ήταν τεράστιος.

Η Ήπειρος πρωταγωνίστησε στη διατήρηση του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας. Η πίστη, το εμπόριο και η Ορθοδοξία έσωσαν την τόπο. Σήμερα ο Ελληνισμός της Ηπείρου πρέπει να συνειδητοποιήσει ορισμένα προβλήματα της περιοχής που προκύπτουν από τη σημερινή κατάσταση. Και πρώτα απ' όλα κινδυνεύει η υπόσταση, φυσική και εθνική, των αδελφών μας Βορειοηπειρωτών, αλλά και των αλβανόφωνων χριστιανών από την επέλαση των Κοσσοβάρων στο Νότο.

Εκείνο που προτείνει ο κ. Χολέβας δεν είναι οι ρατσιστικές αντιπαλότητες με τους Αλβανούς που ζουν στη χώρα μας, που είναι φιλόξενη, αλλά να διακηρύξουμε ότι αρνούμαστε εν ονόματι της διαμάχης μεταξύ Σέρβων και Αλβανών να διαστρεβλώνεται η Ελληνική Ιστορία και ότι δε θα δεχτούμε την εθνολογική αλλοίωση της Β. Ήπειρου. Πρέπει ακόμη να γνωρίσουμε, να μελετήσουμε και να αναδείξουμε τη συμβολή του Ηπειρωτισμού στον ενιαίο χώρο των ορθόδοξων Βαλκανίων.

Η τελική πρόταση είναι να περιφρουρήσουμε την ταυτότητα του Έλληνα Ηπειρώτη που εκφράζεται μέσα από την αγωνιστικότητα για Ορθοδοξία και Ελληνισμό, αγωνιστικότητα στα γράμματα με την προσφορά λογίων και ευεργετών, αλλά να δώσουμε έμφαση και στην ιδιωτική πρωτοβουλία, η οποία πρέπει να συμπληρώσει τα κενά του κράτους,, όπως, π.χ., ίδρυση ιδιωτικών σχολείων στη Βόρ. Ήπειρο.

Αθηνα Δ. Στεργίου

IΠέτρος Τάτσης είναι ένας από τους φλογερούς Ασημοχωρίτες της Αμερικής. Υπεραγαπάει τη γενέτειρα και φανερώνει την αγάπη του με λόγια και με έργα. Οι προσφορές του για το χωριό είναι πολλές. Ο πόθος του για αυτό είναι γνωστός, αφού το επισκέπτεται τακτικά και τα τελευταία χρόνια έχτισε ένα πανέμορφο σπίτι σ' ένα ειδυλλιακό σημείο του κάτω μαχαλά.

Το καλοκαίρι που μας πέρασε ήλθε για μια ακόμη φορά με τη σύζυγό του Αντωνία και την κόρη του Αλεξάνδρα, τους χαρήκαμε, είπαμε πολλά και μια από τις ενδιαφέρουσες συζητήσεις που κάναμε την καταγράψαμε και τη δημοσιεύουμε.

Γράφει ο Δημ. Γ. Γεωργάκης

-Πέτρο, πότε έφυγες από την Ελλάδα για την Αμερική;

-Έφυγα το 1951 και ήμουν τότε 19 ετών.

-Πώς ήταν τα πρώτα χρόνια στην ξενιτιά;

-Δύσκολα. Μέχρι να προσαρμοστούμε, και ιδίως μέχρι να μάθουμε τη γλώσσα ήταν πολύ δύσκολα. Πάντα όμως γεμάτα Ελλάδα, γεμάτα Ασημοχώρι.

-Σήμερα, μετά από τόσα χρόνια ξενιτιάς πόσσο σου λείπει το χωριό;

-Πολύ. Το μυαλό μας είναι μόνιμα στο Ασημοχώρι. Ιδίως Χριστούγεννα, Πάσχα, του Αϊ-Λιώς που ανταλλάσσουμε επισκέψεις, λέμε όλο παλιές ιστορίες του χωριού κι αυτό μας δίνει μεγάλη χαρά.

-Πέτρο, είναι αλήθεια ότι παλιά οι Αμερικανοί ήταν προκατειλημμένοι με τους Έλληνες και τους απέφευγαν;

-Πριν από τον πόλεμο του '40 οι περισσότεροι Αμερικανοί δεν ήξεραν καν ποιοι είναι οι Γραικοί. Κι αυτοί που τους γνώριζαν δεν τους εκτιμούσαν, γιατί τους θεωρούσαν κατώτερους ανθρώπους, κλέφτες κτλ. και δεν τους νοίκιαζαν ούτε σπίτια. Όμως όταν είδαν ότι μια χούφτα Έλληνες κατάφεραν να νικήσουν τους πανίσχυρους Ιταλούς, άρχισαν να τους προσέχουν και να τους εκτιμούν. Παρουσίαζαν διάφορα στιγμιότυπα από τον πόλεμο και τους θαύμαζαν. (Τότε είναι που έδειξαν και την περίφημη Όρλα μας.) Απόδειξη ότι, όταν μετά τη λήξη του πολέμου η ΑΧΕΠΑ, η ΓΚΑΠΑ και άλλες οργανώσεις έκαναν εράνους στους δρόμους της Νέας Υόρκης με Ελληνόπουλα ντυμένα με φουστανέλες και άλλες παραδοσιακές ενδυμασίες για ενίσχυση της εξαντλημένης Ελλάδος, δεν περνούσε Αμερικανός που να μη ρίξει κάτι στο καλάθι. Η εικόνα είχε αλλάξει. Εντωμεταξύ οι Έλληνες με

την αξιοπρέπεια, την ευφυΐα και την εργατικότητά τους κέρδιζαν όλο και περισσότερο την εκτίμηση των Αμερικανών. Σήμερα βλέπουμε Έλληνες να έχουν Αμερικανούς να δουλεύουν γι' αυτούς.

-Μαθαίνουμε ότι δείχνουν ενδιαφέρον για τις διάφορες εκδηλώσεις που κάνετε. Είναι γεγονός;

-Βεβαίως. Στην πόλη μας για παράδειγμα, στο φεστιβάλ που κάναμε πρόπερι στο πνευματικό κέντρο της εκκλησίας μας στο Charlotte, μια σπουδαία εκδήλωση όπου προβάλαμε την ιστορία της Ελλάδος, την αρχαία και βυζαντινή τέχνη με προβολές και διάφορα εκθέματα, πέρασαν πενήντα χιλιάδες Αμερικανοί! Αυτό λέει πολλά.

-Ποιος ετοίμασε όλα αυτά τα πράγματα;

-Ο Βαγγέλης Πολίτης, γιος του Παναγιώτη Πολίτη, με τη μικρή βοήθεια τη δική μου και της κόρης μου Αλεξάνδρας. Παρεμπιπτόντως να πω ότι στα έργα της ενορίας μας οι Ασημοχωρίτες πρωτοστατούν. Ο επίσκοπος μας μάλιστα, ο οποίος τίμησε την παραπάνω εκδήλωσή μας, μας το αναγνώρισε και είπε "μπράβο, μια χούφτα Ασημοχωρίτες κατάφεραν να μας δείξουν τόσο ωραία πράγματα".

-Πέτρο, τα ναρκωτικά πέρασαν το κατώφλι της ελληνικής παροικίας στην πόλη σας;

-Δυστυχώς ναι. Περισσότερο βέβαια, όπως παντού, στις οικογένειες που έχουν προβλήματα.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜ. ΤΑΤΣΗΣ

Ο Πέτρος Τάτσης με την οικογένειά του

-Ισχύει το ίδιο και για τα Ασημοχωρίτικα σπίτια;

-Λέω με σιγουριά και με καμάρι, όχι. Κι αυτό γιατί κρατάμε ακόμη το πνεύμα της παραδοσιακής οικογένειας. Εμπνέουμε στα παιδιά μας πατροπαράδοτες αξίες και ιδανικά. Πάνω απ' όλα υπάρχει μέσα στην οικογένεια συνοχή και αγάπη.

-Πως βρήκες αυτή τη φορά τα Ασημοχώρια;

-Ανανεωμένο με έργα διάφορα. Πανέμορφο.

-Πως δεχτήκατε εκεί το νέο περιοδικό;

-Με πολλή χαρά και ενθουσιασμό.

-Τι μήνυμα αφήνεις φεύγοντας;

-Η αγάπη είναι ομορφιά, χαρά και πρόοδος. Αυτό να το εμβαθύνουμε όλοι.

Το σπίτι του Πέτρου στον κάτω Μαχαλά

Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

τις 10 Ιανουαρίου, στο ξενοδοχείο STANLEY, ο Σύλλογος μας έκοψε την πίτα του. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος η εκδήλωση ήταν μοναδική σε ομορφιά και ζεστασιά. Ασημοχωρίτες, φίλοι και συνδημότες πολλοί, έσμιξαν για να ανταλλάξουν "εν θεῷ" τις ευχές τους για καλή χρονιά, να κουβεντιάσουν, να αναπολήσουν, να χαρούν και να ανανεώσουν το συμβόλαιο της αμοιβαιότητας και της αγάπης.

Την ωραιότατη βασιλόπιτα (και 240 επιπλέον τεμάχια) του παλαιμάχου συγχωριανού μας Γεωργίου Νάτση, που όπως είναι γνωστό προσφέρει κάθε χρόνο με πολλή αγάπη, διαδέχτηκαν οι πεντανόστιμες Ασημοχωρίτικες πίτες που είχαν ετοιμάσει οι γυναικες του χωριού, ενώ τη γεύση συμπλήρωνε το μοναδικό ασημοχωρίτικο ηδύποτο "KPANI του Μπάρμπα-Τάκη", μια προσφορά-έκπληξη του Συλλόγου μας στους φίλους και τους χωριανούς. Όμως τον τόνο της ημέρας συμπλήρωσαν οι κονιτσιώτικοι ρυθμοί του κλαρίνου λαϊκού συγκροτήματος οι οποίοι οδήγησαν σε ένα

απρόσμενο γλέντι που κράτησε μέχρι τις απογευματινές ώρες. Όλοι έφυγαν γεμάτοι χαρά, γεμάτοι ενθουσιασμό, γεμάτοι Ασημοχώρι.

Το φλουρί της βασιλόπιτας βρήκε η Κατερίνα Θεοφ. Γιαννούλη. Σημειώνουμε δε, ότι η εκδήλωση προβλήθηκε με πρωτοσέλιδο και ολοσέλιδο άρθρο με 4 φωτογραφίες στην εφημερίδα "ΠΡΩΤΙΝΑ ΝΕΑ" των Ιωαννίνων.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Βασίλης Γιαννούλης στο χαιρετιστήριο λόγο του, μεταξύ άλλων, είπε τα εξής:

"Ανταμώνομε σήμερα, όλα τα Ασημοχωρίτικα κύτταρα που αποτελούν αυτό το δυνατό οργανισμό που λέγεται Σύλλογος Ασημοχωρίου. Συλλογικά λοιπόν να τα πούμε, να ευχηθούμε, να συλλογιστούμε, να τσουγκρίσουμε τα ποτήρια μας και να χορέψουμε τα δικά μας.

Ξενιτεμένοι είμαστε. Δηλαδή νο-

σταλγούμε, έχουμε δεσμούς, πόθους, μεράκια, απογοητεύσεις, όνειρα, πίκρες, ελπίδες, σχέδια, οράματα και "δάμματα" για όσους στέκονται εμπόδιο στους στόχους μας.

Βρισκόμαστε στα πρόθυρα του 2000.

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι πρόεδροι γειτονικών Αδελφοτήτων στην πίτα μας. Από αριστερά : Βούρμπιανης κ. Γεώργιος Γκιόκας με τη σύζυγό του, Γοργοποτάμου κ. Γεώργιος Γερασιμίδης και Χιονιάδων κ. Ιωάννης Λιάτσης.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Με μεγάλη χαρά παρακολούθουμε το Ασημοχωρίτικο DNA να ξεσπαθώνει και να αντιδρά, γιατί σαν χωριό -δυστυχώς- πατώσαμε.

Όλο και περισσότεροι Ασημοχωρίτες συμμετέχουν ενεργά σε αυτό που αποκαλούμε Ασημοχωρίτικη ΙΔΕΑ. Να ξαναμπαίνει στο πετσί του Ασημοχωρίτη μετά από τόσες παλινδρομήσεις στην αλλοδαπή. Να γίνεται το ωραιότερο χόμπι του, η καλύτερη ενασχόληση, θεϊκή αποστολή, η συμμετοχή του στα κοινά. Η προσφορά του, η συνεργασία και η αποφυγή της κακοποδαίρετης κριτικής, γιατί ξέρει ότι το Ασημοχώρι του αξίζει και χρειάζεται την βοήθειά μας, ακόμη και την οικονομική μας συνεισφορά.

Λείψαμε όμως πολλοί, για πολύ, από ανάγκη. Το χωριό μας έβγαζε μεροκάματο. είχε κάποτε 40-50 θέσεις εργασίας για τους χωριανούς μας. Τα 6-7 εργοστάσια ξυλείας και τελάρων οργίζαν στο πυκνό και όμορφο δάσος του Ασημοχωρίου. Όμως, το μικρόβιο της διχόνοιας ισοπέδωσε τα πάντα και ακολούθησε η εγκατάλειψη. Και γίναμε όλοι τουρίστες στο ίδιο μας το χωριό.

"Εγώ φύλαγα τον πάνω μαχαλά πέρσι το χειμώνα" μου έλεγε η

Ο παλαίμαχος μπάρμπα Γιώργος Νάτσος

Κούλα του Μπακόπουλου. **"Να το πεις αυτό στους Αθηναίους εκεί κάτω".**

Όμως, εμείς ελπίζουμε ότι κάτι θα βρεθεί να κρατήσει ζωντανό αυτό το αξιόλογο χωριό, όπως και τη γύρω περιοχή.

Ας ανασκοπηθούμε για την Ασημοχωρίτικη ΙΔΕΑ. Δάσος, νερά, φύση και γερό έμψυχο υλικό αφθονούν.

Τον χρόνο που πέρασε, ο Σύλλογός μας έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στην επαφή των Ασημοχωρίτων. Στο ξύμωμα των επαφών με εκδηλώσεις, χορούς, έκδοση εντύπων, και με έργα στο χωριό, μα και στην Αθήνα.

Θα πρέπει να πιάσουμε στο μέλλον την ουσία και να

δούμε πώς θα αξιοποιήσουμε τις δυνάμεις για την ανάπτυξη αυτού του τόπου που είναι κομμάτι από μας. Το χληροδότημα μας κράτησε αρκετά απασχολημένους, μαζί με τη γραφειοκρατία και όλες τις άλλες δραστηριότητες. Μερικά δεν κατορθώσαμε να τα ολοκληρώσουμε. Σας διαβεβαιώ όμως ότι θα δομολογηθούν για το 1999.

Χρόνια πολλά καλή χρονιά".

Τέλος, ο πρόεδρος, έκανε ένα σύντομο απολογισμό του έργου του έτους 1998 και ευχαρίστησε όλους όσους συμπαραστάθηκαν και συμμετείχαν ενεργά στις δραστηριότητες του Συλλόγου.

(Φωτ. Δ.Γ.Γ.)

Ασημοχωρίτες, φίλοι και συνδημότες πολλοί.

Στο κέντρο της κάτω φωτογραφίας ο γαμπρός μας Δημήτρης Μανώλης που τόσο πολύ βοηθάει το σύλλογο μας

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ

τις 20 Φεβρουαρίου ο Σύλλογος μας έκανε παραδοσιακές ενδυμασίες, ενώ την έκπληξη της βραδιάς έκανε ο **Νίκος Μιχ.** Στεφανίου με την παρέα του, όταν μασκαρέμενοι τραγούδησαν και χόρεψαν τη "χήρα" ένα παλιό σατυρικό τραγούδι του χωριού. Από κεί και πέρα το κέφι, ο χορός και το τραγούδι κράτησαν μέχρι τις 4 η ώρα το πρωί με τη συμμετοχή και των ενθουσιασμό

Μιχάλη Πανουσάκου και του **Νίκου Φιλιππίδη** έζησαν μια μοναδική Ασημοχωρίτικη βραδιά, ένα ανεπανάληπτο Κονιτσιώτικο γλέντι.

Το πρόγραμμα άνοιξε το ελαφρολαϊκό συγκρότημα των εκλεκτών συμπατριωτών μας **Γιώργου Σάρρου** και **Μαριάνας Τζίμα**, οι οποίοι ενθουσίασαν με την υπέροχη μουσική και το τραγούδι τους.

Στη συνέχεια εμφανίστηκε το χορευτικό συγκρότημα του συλλόγου μας το οποίο αποτελούνταν από λυγερόχορμες Ασημοχωρίτισσες ντυμένες με

όλων. Ενδεικτικό της ομορφιάς και της επιτυχίας του χορού μας ήταν τα λόγια που είπε ο συμπατριώτης μας διευθυντής του Ε.Ο.Τ. κ. **Μιχάλης Παπαμιχαήλ** σε Ελληνοαμερικανούς συγγενείς του που συνδιασκέδαζαν: "Σας έφερα εδώ απόψε για να δείτε ποια είναι η Ελλάδα..."

Το κέφι, πραγματικά, ήταν τόσο, που στο τέλος μπήκαν στο χορό και οι ίδιοι οι καλλιτέχνες.

Το χορό μας τίμησαν με την παρουσία και τη συμμετοχή τους οι: πρώην υπουργός κ. **Μω-**

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ραΐτης, ο πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων κ. **Λεβέντης**, ο διευθυντής του Ε.Ο.Τ. κ. **Μ. Παπαμιχαήλ**, ο πρόεδρος της ομοσπονδίας Κόνιτσας κ. **Μαρτσέκης**, ο μετεωρολόγος κ. **Δ. Ζιακόπουλος** και **πρόεδροι αδελφοτήτων**.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Βασ. Γιαννούλης στο χαιρετιστήριο λόγο του είπε τα εξής:

"Αγαπητοί συμπατριώτες, Αγαπητοί φίλοι, Αγαπητοί συγχωριανοί

Καλώς ήλθατε σε τούτο το Ασημοχωρίτικο κάλεσμα, σε τούτο το Κονιτσιώτικο αντάμωμα, σε τούτο το υπέροχο Ηπειρώτικο αγκάλιασμα.

Είμαστε όλοι εδώ. Ήλθαμε να γιορτάσουμε για μια ακόμη φορά, όπως μοναδικά ξέρουμε εμείς οι Ασημοχωρίτες, εμείς οι Κονιτσιώτες, εμείς οι Ηπειρώτες. Δεν γιορτάζουμε γιατί το θέλει η Αποκριά, αλλά γιατί το θέλει η καρδιά να γιορτάσουμε την Αποκριά. Δε γιορτάζουμε μόνο από έθιμο, αλλά γιατί αγαπάμε τα έθιμα. Αυτά τα

έθιμα που έπλασαν τα ευλογημένα χώματά μας και θέλουμε να τα κρατήσουμε ζωντανά. Αυτά τα έθιμα που είναι πλεγμένα με δάκρυα της ξενιτιάς και του επαναπατρισμού,

με δάκρυα καθάριας χαράς και αγάπης καρδιακής, με ζήλο και νοσταλγία. Δεν ήλθαμε εδώ απλά να γλεντήσουμε. Ήλθαμε να βροντο-

φωνάξουμε γλεντώντας ότι συνεχίζουμε να υπάρχουμε μέσα στο χώρο και το χρόνο γνήσιοι Ηπειρώτες. Ότι είμαστε άξια τέκνα ενός άξιου τόπου που γέννησε τέχνες,

που γέννησε γράμματα, που γέννησε μουσική, που γέννησε την πεντατονία για να θρέψει μουσικά όλο τον κόσμο.

Το σημερινό συναπάντημα δεν είναι μόνο ένα ξεφάντωμα. Είναι μια κραυγή ύπαρξης, ένα ξέσπασμα καρδιάς, αλλά κι ένα σάλπισμα.

Ελάτε λοιπόν κάτω από τους πατροπαράδοτους ήχους του κλαρίνου των Μιχάλη Πανουσάκου και Νίκου Φιλιππίδη να γλεντήσουμε, να νοσταλγήσουμε, να ονειροπολήσουμε, αλλά και να πάρουμε δύναμη για ένα καλύτερο Ασημοχώρι, για μια καλύτερη Κόνιτσα, για μια δυνατότερη

Καλή διασκέδαση".

Η τελειότητα του ήχου ήταν αποτέλεσμα των ηχητικών της εταιρείας "ΗΧΟΣ", προσφορά του συγχωριανού μας Βαγγέλη Κ. Νάτση.

(Φωτ. Δ.Γ.Γ.)

Η ελαφρολαϊκή νότα της βραδιάς

Η αποκριάτικη έκπληξη

Ηπειρο

Ο κονιτσιώτικος σκοπός ξεσήκωσε τους πάντες

Βαγγέλης Νάτσης

Ταξιδεύοντας στο χρόνο και στον τόπο της Ηπείρου

β' μέρος

Της Χρύσας Χρονοπούλου-Πανταζή

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Στην περιοχή τα πρώτα ελληνικά φύλα εμφανίζονται στην αρχή της 2ης χιλιετηρίδας π.Χ. Περί το 2000 στην Ήπειρο εγκαταστάθηκαν οι Θεσπρωτοί, που ανήκουν στους Πρωτοέλληνες και είναι οι ιδρυτές του Μαντείου της Δωδώνης. Τα θεσπρωτικά φύλα σώζονται με τις ονομασίες, Έλλοπες, Γραίκες ή Γραικοί, Κασσωπαίοι, Δρύοπες, Δωδωναίοι και Θεσσαλοί. Ως πρώτος τόπος εγκατάστασής τους αναφέρεται η σημερινή Θεσπρωτία. Από τη Θεσπρωτία, σταδιακά αυτοί οι πρώτοι Έλληνες εξαπλώθηκαν στην άλλη Ήπειρο και έφτασαν μέχρι την Ιθάκη, τη Λευκάδα και την Ακαρνανία. Και ο Οδυσσέας είναι αρχικά Θεσπρωτός. Οι νέοι άνθρωποι ήλθαν στην Ήπειρο ως κατακτητές. Άλλους από τους παλιούς κατοίκους εξανδραπόδισαν και με άλλους αναμείχθηκαν. Οικειοποιήθηκαν πολλά στοιχεία από τον πολιτισμό των προκατόχων τους και με τη δική τους ξεχωριστή ευφυΐα τα πλούτισαν, τα αξιοποίησαν και ομόρφηνα τη ζωή τους και τη ζωή των γειτόνων τους. Τα περίφημα Μινύεια αγγεία, για παράδειγμα, που μιμούνται σε πηλό ξύλινα πρότυπα, είναι δική τους επινόηση και δημιουργία.

Με τη δεύτερη κάθοδο των Ελλήνων γύρω στο 1400 π.Χ. στην περιοχή εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι Μυκηναϊκοί πληθυσμοί, κυρίως στα παράλια της Θεσπρωτίας. Θα δημιουργήσουν αποικίες, όπως την Εφύρα και την Τορώνη. Με τη σειρά τους κι αυτοί, με τη δραστηριότητα και την ευφυΐα τους θα αναπτύξουν βιομηχανία και σαν δαιμόνιοι έμποροι θα πουλάνε τα προϊόντα τους όχι μόνο σ' όλη την Ελλάδα, αλλά και στην κεντρική Ευρώπη.

Η ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΟΛΟΣΣΩΝ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Γύρω στο 1200 π.Χ. εμφανίζονται στην Ήπειρο οι Μολοσσοί. Αυτοί ήλθαν στην περιοχή από τη Δυτική Μακεδονία, την οποία υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν για λόγους

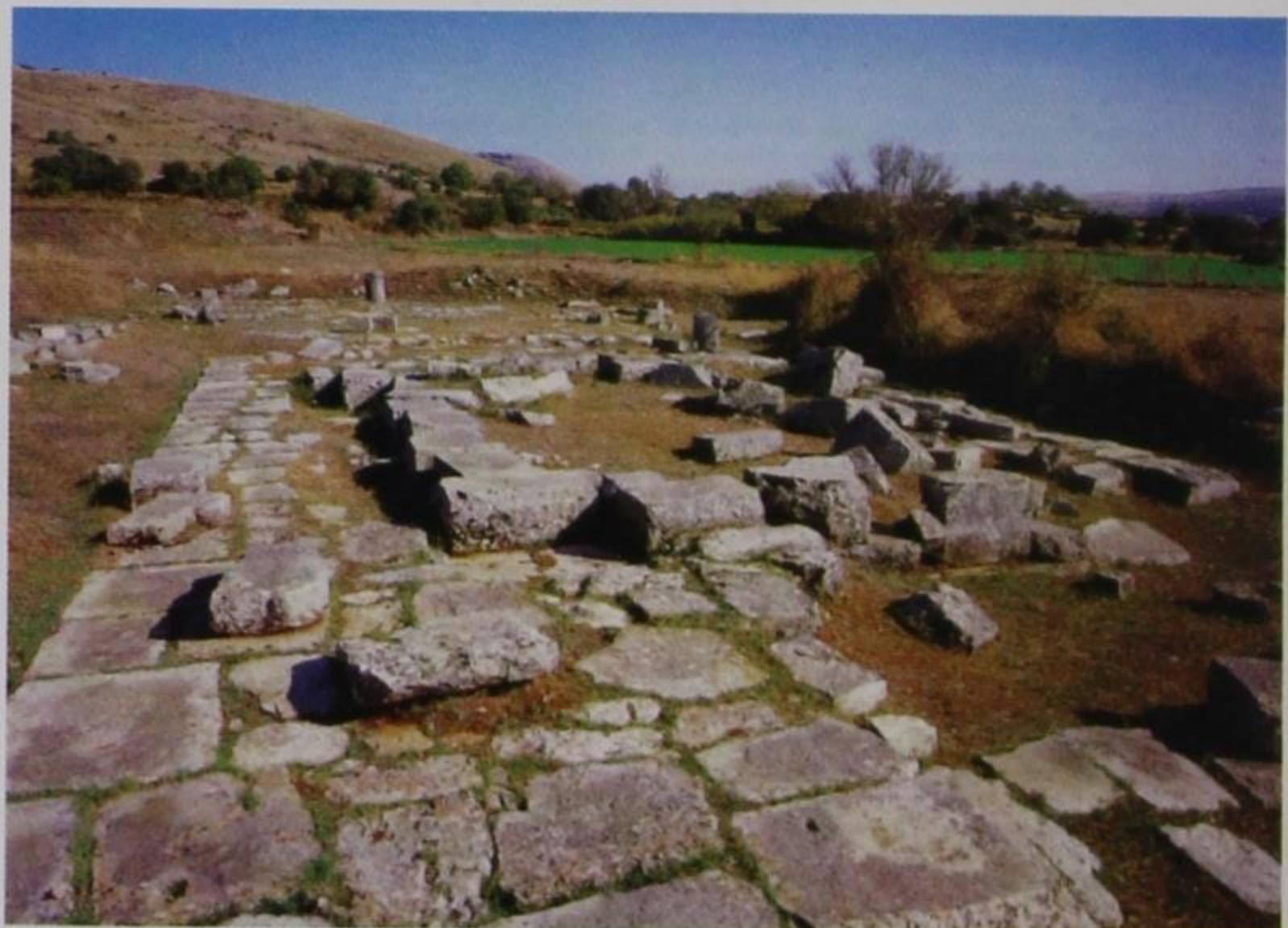
δημογραφικούς. Οι επήλυδες Μολοσσοί υποχρέωσαν ένα μέρος των Θεσπρωτών, τους Θεσσαλούς, να εγκατασθούν στην περιοχή που σήμερα ονομάζεται Θεσσαλία. Ένα μεγάλο μέρος των Θεσπρωτών, όμως, παρέμεινε στα πάτρια εδάφη του και κράτησε το ιερό της Δωδώνης, ενώ οι Μολοσσοί ως πολιτικό και θρησκευτικό κέντρο είχαν την Πασσαρώνα. Άλλο ισχυρό φύλο της περιοχής, εκτός από τους Μολοσσούς και τους Θεσπρωτούς, ήταν οι Χάονες.

Όπως έγινε το 1200 π.Χ. με τους Μυκηναίους, έτσι και τον 8ο αι. π.Χ. την Ήπειρο ανακαλύπτουν οι Ηλείοι και οι Κορίνθιοι και δημιουργούν στην περιοχή αποικίες, όπου και εμπορεύονται τα προϊόντα τους.

Οι κάτοικοι της Ηπείρου ζουν κυρίως από την κτηνοτροφία και την καλλιέργεια της γης. Το πολίτευμα τους είναι η βασιλεία. Τα τρία ηπειρωτικά φύλα που τελικά επικράτησαν στην περιοχή και αποτελούν ξεχωριστά βασίλεια, είναι το βασίλειο των Θεσπρωτών, των Χαόνων και των Μολοσσών. Οι Θεσπρωτοί και οι Χάονες κατάργησαν τη βασιλεία γύρω στον 5ο αι. π.Χ. Οι Μολοσσοί τη διατήρησαν ως το 234 π.Χ.

Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΜΟΛΟΣΣΩΝ

Την εποχή που οι Θεσπρωτοί και οι Χάονες καταργούσαν τη βασιλεία και επιζητούσαν δημοκρατικότερες μορφές διακυβέρνησης, άρχισε να ανεβαίνει πολιτικά και πολιτιστικά το βασίλειο των Μολοσσών. Τότε οι Μολοσσοί γνωρίζουν την Αθήνα και προσδένονται στο άρμα της. Από τους βασιλείς τους σημαντικότερος ήταν ο Θαρύπας (423-385 π.Χ.). Αυτός πρώτος συμμάχησε με τους Αθηναίους κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο. Αυτός επίσης στο εσωτερικό πέτυχε να συνενώσει τα διάφορα φύλα των Μολοσσών και να σχηματίσει το κοινό των Μολοσσών. Λέγεται, ακόμη, πως ο Θαρύπας εισήγαγε τη γραφή στην Ήπειρο, γιατί μέχρι τότε οι Ηπειρώτες ήταν αγράμματοι, και έκοψε τα πρώτα νομίσματα. Δεν είναι τυχαίο πως ο βασιλιάς αυτός είχε σπουδάσει στην Αθήνα και είχε διδαχθεί πολλά από τον αθη-

Ο ναός του Διός στην Πασσαρώνα, όπου ο βασιλεύς των Μολοσσών προσέφερε θυσία στον Δία Άρειο κατά την ανάρρησή του και ορκίζόταν ότι θα κυβερνήσει σύμφωνα με τους νόμους· παράλληλα οι υπήκοοί του ορκίζονταν ότι θα διαφυλάξουν την βασιλεία, στα πλαίσια ενός "συμβολαίου" αρχόντων και αρχομένων

ναικό πολιτισμό. Στην αυλή του Θαρύπα κλήθηκε ο Σοφοκλής να διδάξει την τραγωδία του "Ανδρομάχη".

Άξιος διάδοχος του Θαρύπα και συνεχιστής της πολιτικής του αποδείχθηκε ο γιος του Αλκέτας (385- 370 π.Χ.). Στα χρόνια του Αλκέτα οι Μολοσσοί απλώνονται προς τη θάλασσα, κυριαρχούν στη Θεσπρωτία και στις ακτές της Κασσωπίας και όλη η Ήπειρος ονομάζεται Μολοσσία. Από το βασιλικό γένος των Μολοσσών κατάγεται η Ολυμπιάδα, σύζυγος του Φίλιππου Β' της Μακεδονίας και μάνα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Οι γάμοι της Ολυμπιάδας και του Φίλιππου ενίσχυσαν τους δεσμούς με τη Μακεδονία,

αλλά από τη σχέση αυτή κέρδισε η τελευταία, η οποία κατόρθωσε να υποτάξει τους Μολοσσούς.

Ο ΠΥΡΡΟΣ

Η Ήπειρος θα ξανανιώσει πάλι δυνατή, όταν στο θρόνο των Μολοσσών θα ανεβεί ο Πύρρος (295 - 272 π.Χ.). Αυτός ζηλωτής και λάτρης του Μεγάλου Αλεξάνδρου θα επιδιώξει να επιτύχει στη Δύση, ό,τι ο Αλέξανδρος στην Ανατολή. Θα οδηγήσει τους Ηπειρώτες σε μια σκληρή πολεμική περιπέτεια με νίκες και ήττες, δεν θα κατορθώσει, όμως, να δοξάσει την Ήπειρο, όπως ο Αλέξανδρος τη Μακεδονία. Σαράντα χρόνια μετά το θάνατο του Πύρρου, οι Ηπειρώτες καταργούν και το βασίλειο των Μολοσσών και σχηματίζουν το κοινό των Ηπειρωτών με έδρα τη Δωδώνη. Τελικά η Ήπειρος, βοηθώντας τους Μακεδόνες εναντίον των Ρωμαίων θα ηττηθεί και θα κατακτηθεί από αυτούς το 168 π. Χ. 70 ηπειρωτικές πόλεις θα κατεδαφιστούν και 150.000 Ηπειρώτες θα πουληθούν ως δούλοι. Εμπνευστής του εξανδραποδισμού αυτού ήταν ο ύπατος Λεύκιος Αιμίλιος Παύλος, νικητής της μάχης της Πύδνας. Θα περάσουν αιώνες μέχρι να ξαναφανεί στο ιστορικό προσκήνιο η Ήπειρος. Μέχρι τότε θα φυτοζωεί ιστορικά και η τύχη της θα είναι προσδεμένη στο άρμα των ισχυρών τοπαρχών που θα διορίζουν οι ρωμαίοι κυρίαρχοι.

Συνεχίζεται

Όπως και στην Αρχαιότητα, έτσι και σήμερα η κτηνοτροφία εξακολουθεί να είναι η κύρια ασχολία των κατοίκων της ηπειρωτικής υπαίθρου.

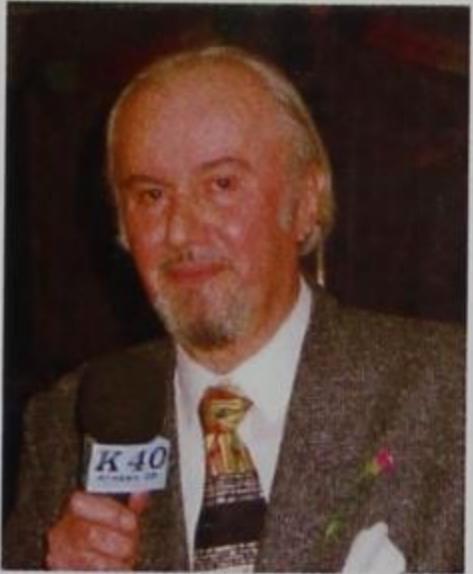
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1) Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών , Αθήνα
- 2) Παπαρρηγόπουλος Κ. Ιστορία του Ελληνικού έθνους, Εκδοτικός Οίκος Χάρη Πάτση, Αθήνα 1960
- 3) Παπασταύρου Ιωάννης, Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος, εκδ. Ι. Χιωτέλλη, Αθήνα 1969
- 4) Ντάγκλας Νταϊκιν, Ο Αγώνας των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία, (Μετάφραση Ρένας Σταυρίδη - Πατρικίου), εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ. Αθήνα 1989
- 5) Μπότσφορντ και Ρόμπινσον, Αρχαία Ελληνική Ιστορία, (μετάφραση Σ.Ε. Τσιπώνη), εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1979
- 6) Φωτιάδης Δημήτρης, Η Επανάσταση του '21, Εκδ. Οίκος Ν. Βότση, Αθήνα 1977
- 7) Μπρωντελ Φερνάντ, Μεσόγειος, (Μετάφραση Κλαίρης Μητσοτάκη), εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991
- 8) Μεγάλη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια, Εκδοτική Εταιρεία Ακάδημος
- 9) Ελληνική μυθολογία, (επιμέλεια: Ι.Θ. Κακρίδης), "Εκδοτική Αθηνών", Αθήνα 1986
- 10) Ρισπέν Ζαν, Μεγάλη ελληνική μυθολογία, (μετάφραση Άρης Αλεξάνδρου), Εκδοτικός Οίκος "Αυλός", Αθήνα
- 11) Σύγχρονη Ελλάδα , (επιστασία Γεωργίου Κ. Γεωργαλά), Εκδοτικός Οίκος Χάρη Πάτση, Αθήνα 1969
- 12) Σύγχρονος Κόσμος, Παγκόσμιος Τουριστικός Άτλας, (επιστασία Γεωργίου Κ. Γεωργαλά), Εκδοτικός Οίκος Χάρη Πάτση, Αθήνα
- 13) Ιστορικοί Ελληνικοί χώροι. Ήπειρος 4.000 χρόνια Ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού. (Γεν. Εποπτεία :Μ.Β. Σακελαρίου, Ακαδημαϊκός), Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα 1997

Φωτογραφίες από το βιβλίο ΉΠΕΙΡΟΣ - 4.000 χρόνια Ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού.

Ο Ηπειρώτης βασιλιάς Πύρρος.
Νεάπολη, Εθνικό Μουσείο.

Του Χριστόδουλου Χολέβα

Mε αφορμή τη γιορτή της γυναικάς στις 8 Μαρτίου κάνω ένα αφιέρωμα στις γυναίκες του χωριού της παλιότερης εποχής, για να γνωρίσουμε τη μεγάλη τους προσφορά στη ζωή, αλλά και τα πολλά τους βάσανα.

Αναφέρομαι στην εποχή μέχρι το 1950. Η κάθε κοπέλα που ήθελε να προκόψει έπρεπε να είναι υπόδειγμα. Ήταν υποχρεωμένη, παρόλο που η μόρφωσή της ήταν συνήθως στοιχειώδης, πολλές φορές και ανύπαρκτη, να έχει τρόπους, να κρατάει αποστάσεις από πολλά πράγματα, να σέβεται όλα τα ταμπού της εποχής και να πείθει για τα καλά εφόδια που κουβαλούσε από το σπίτι της για μια καλή σύζυγο, καλή μητέρα και άξια νοικοκυρά. Όλα αυτά έπρεπε να λάμπουν στο πρόσωπό της.

Από την ώρα που παντρευόταν, καταξιώνοταν μεν στη μικρή κοινωνία του χωριού, αλλά άρχιζε και ο πικρός ανήφορος. Μετά το γάμο της ζούσε συνήθως με τον άντρα της για λίγο μόνο καιρό. Μετά εκείνος έφευγε για ταξίδι. Το παιδί που θα γεννιόταν, αν ήταν τυχερό, γνώριζε τον πατέρα του μέχρι τα πέντε-έξι χρόνια του. Μετά εκείνος ξενιτεύοταν και ίσως να περνούσαν και τριάντα - σαράντα χρόνια για να τον ξαναδεί!

Σε όλο αυτό το διάστημα η νύφη ζούσε κάτω από το άγρυπνο μάτι της πεθεράς, η οποία ήταν μέσα στο σπίτι δικτάτορας. Έδινε ασταμάτητα εντολές για δουλειές και συνέχεια γκρίνιαζε. Από κει ορμώμενος ο θυμόσοφος Γκέλη-Γιώτης είπε κάποτε σε μια υποψήφια πεθερά που θα πάντρευε το γιο της και έλεγε ότι θα πάρει βιολιά στο γάμο του:

- Τι τα θέλεις τα βιολιά, αφού από Δευτέρα που θα πάρεις τη νύφη θα τα έχεις μόνιμα τα βιολιά στο σπίτι σου;

Ωστόσο η νύφη έπρεπε να κάνει σε όλα υπομονή. Δεν έφτανε η ασταμάτητη γκρίνια της πεθεράς και η μη αναγνώριση της προσφοράς της στο σπίτι, δεν έφταναν οι τόσες στερήσεις στη ζωή της, είχε και την έλλειψη της συζυγικής ζεστασιάς την οποία, σαν νέα γυναίκα την είχε τόσο ανάγκη. Όμως το μόνο που μπορούσε να κάνει και σ' αυτό το θέμα ήταν η υπομονή. Έπρεπε να κρατήσει την υπόληψή της ψηλά.

ΠΑΛΙΟΚΑΙΡΙΝΑ ΜΟΛΟΗΜΑΤΑ

Τη γυναικά^{των χωριού} των χωριού καιρού

φωτ.: Στ. Πανταζή

Ασημοχωρίτες ταξιδεμένοι στη μακρινή τότε Αθήνα με την Ευφροσύνη Θεολόγου, η οποία φιλοξενούσε κάθε ασημοχωρίτη που πρωτοερχόταν στην Αθήνα

Ήξερε καλά ότι σε οποιοδήποτε δικαίωμα θητικής παρεκτροπής ήταν καταδικασμένη σε γενική απομόνωση από συγγενείς και φίλους. Γι' αυτό και στα γλέντια του χωριού δεν συμμετείχε, παρά μόνο σε γάμους στενών συγγενών. Κι εκεί ακόμα ήταν συγκρατημένη και θλιμένη. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα ντουλά που σήκωνε στους γάμους έλεγε το τραγούδι:

Καρδιά καλή, καρδιά κακή,
καρδιά βαλαντωμένη
γιατί δεν παίζεις, δεν γελάς
που σ' είχα μαθημένη;

Μα τι καλό έχω να χαρώ
να παίχω να γελάσω;
Τα χέρια που μ' αγκάλιαζαν
λείπουν μακριά στα ξένα.

Αυτό τα λέει όλα.

Ας έρθουμε όμως τώρα στον ξενιτεμένο άντρα, ο οποίος ζούσε κι εκείνος το δικό του δράμα. Είχε πάρει το δρόμο της ξενιτιάς χωρίς εφόδια μόρφωσης, χωρίς επαγγελματική κατάρτιση, χωρίς χρήματα, οπότε τον κυρίευε το άγχος και η απόγνωση. Γι' αυτό πολλοί αρρώσταιναν και χάνονταν για πολλά χρόνια. (Δεν υπήρχε, βλέπεις, τότε ο Χαρδαβέλας!) Η οικογένεια πίσω περίμενε κανένα χαμπέρι και τίποτε χρήματα για ν' αμπαριάσουν για το χειμώνα, αλλά ο ταχυδρόμος αργούσε. Κι όταν καμιά φορά έφερνε κανένα γράμμα, ήταν κι αυτό γεμάτο στενοχώρια κι απογοήτευση. Γι' αυτό η ηπειρώτικη μούσα έλεγε:

Την ξενιτιά, την ορφανιά,
την πίκρα την αγάπη
τα ζύγισαν κι απ' όλα τους
βαρύτερα είν' τα ξένα.

Ο ξένος εις την ξενιτιά
πρέπει να βάζει μαύρα
για να ταιριάζει η φορεσιά
με της καρδιάς τη λαύρα!...

Δυστυχώς όμως κι όταν κάποιος αξιωνόταν να γυρίσει στον τόπο του, στην οικογένεια του, τον ακολουθούσαν και τα συσσωρευμένα προβλήματα της ξενιτιάς. Η κόπωσή του, η ανημποριά του, πολλές φορές και η ψυχρότητα του μακροχρόνιου αποχωρισμού ήταν αγκάθια που βασάνιζαν και τον ίδιο αλλά κι την οικογένειά του.

Μου διηγήθηκε παλιά κάποιος στην Κόνιτσα ένα γεγονός από το χωριό του, το οποίο είναι χαρακτηριστικό. Οι χωριανοί του μέχρι το 1940 ταξίδευαν στη Ρουμανία. Κάποιος λοιπόν που γύρισε στο χωριό μετά από πολύχρονο ταξίδι ήταν σε τέτοια σωματική και ψυχολογική κατάσταση, που τα τρία πρώτα εικοσιτετράραβα είχε πέσει σε ...αγρανάπαυση, που λέμε. Την άλλη μέρα η γυναίκα του, όπως ήταν στεναχωρημένη πήρε το γάιδαρο να πάει για ξύλα. Στην πρώτη ανηφόρα το ζωντανό κώλωσε. Αδύνατον να πάρει τα πόδια του. Αγανακτισμένη τότε εκείνη του λέει: "ουστ μωρ' έρμο, κι εσύ απ' τη Ρουμανία ήρθες;"

Όμως η Ηπειρώτισσα γυναικά, η ηρωίδα εκείνου του καιρού, μέσα από αντίστοιχες συνθήκες και με τα ελάχιστα εφόδια που διέθετε, κατόρθωνε να βγάζει τα παιδιά της τίμιους ανθρώπους, εργατικούς, καλούς Έλληνες και καλούς χριστιανούς. Της ανήκει τιμή και έπαινος.

Μετά το 1950 τα πράγματα άλλαξαν. Οι οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό άρχισαν να βελτιώνονται, οι αποστάσεις να εκμηδενίζονται και έτσι οι άνδρες που ξενιτεύονταν έπαιρναν μαζί τους και τις οικογένειές τους και αντιμετώπιζαν πλέον από κοινού τα προβλήματα.

Η περπερούνα

Τα παλιά χρόνια ο κόσμος στα χωριά ήταν πιο αγνός. Όταν είχε κάποιο πρόβλημα έριχνε τα μάτια του στο Θεό, του ζητούσε με εμπιστοσύνη εκείνο που ήθελε κι Εκείνος τον άκουγε.

Να σου πω ένα ζωντανό παράδειγμα. Πολλές φορές έπεφτε ξηρασία στα μέρη μας. Τα σπαρτά μας καίγονταν και ελπίδα δεν υπήρχε από πουθενά. Εμείς όμως δεν απογοητευόμασταν. Κάναμαν την "περπερούνα", ένα έθιμο που είχαμαν βρει από τις μπάμπες μας, και ο Θεός έβρεχε.

Τι κάναμαν δηλαδή: Παίρναμαν την κόρη του γελαδάρη του χωριού μας, του Σεραφείμ, που ήταν φτωχό κορίτσι, τη ντύναμαν ολόκληρη με πράσινα φύλλα και γυρίζαμε όλο το χωριό λέγοντας το τραγούδι:

"Περπερούνα τ' ανηφόρι
και βροχή το κατηφόρι,
η κυρά με την κανάτα
κι ο Θεός με το καρδάρι
περπατούμε, προσκυνούμε,
το Θεό παρακαλούμε.
Κύριε ρίξε μια βροχή στα
για τα στάρια, τα κριθάρια,
τα όμορφα τα καλαμπόκια"

Περνώντας έξω από κάθε σπίτι οι νοικοκυραίοι ράντιζαν το κορίτσι με νερό και του έδιναν όλοι από κάτι: Άλλος φασόλια, άλλος αλεύρι, άλλος λάδι, ό,τι είχε ο καθένας. Αυτό ήταν σαν ελεημοσύνη που γίνονταν προς το φτωχό κορίτσι, κάτι που, όπως ξέρουμε, αρέσει στο Θεό.

Μόλις φτάναμε έξω από την εκκλησία λέγαμε κι εκεί ένα τραγούδι που παρακαλούσαμεν την Παναγία μας να βρέξει. Από 'κει και πέρα δεν προφταίναμεν να πάμε στη βρύση του χωριού και ο ουρανός συννέφιαζε κι άρχιζε κι όλας να βρέχει. Καταλαβαίνεις τι χαρά κάναμεν εμείς...

Αυτό ήταν ένα θαύμα της Παναγίας επειδή είχαμε πίστη και αγαπούσαμεν το Θεό.

Ο Νίκος Γ. Γεωργίου διηγείται το εξής περιστατικό: "Κάποτε είχα βάλει στοίχημα με τον Παντελή Παναγιώτου ένα τσουβάλι καλαμπόκι ότι δεν θα έβρεχε, γιατί εγώ δεν τα πίστευα αυτά. Όμως δεν πρόφτασε να τελειώσει η Περπερούνα κι άρχισε καταρρακτώδης βροχή, οπότε έχασα το στοίχημα... Από τότε δεν ξαναμίλησα!"

Ντοπιολαλήματα

Πεθερά και νύφη του παλιού καιρού

Μολογάνε
η Μερόπη και η Ελένη
Τσεπέλη

κείνα τα χρόνια γενικός ντερβέναγας μέσα στο σπίτι' ήταν η πεθερά. Η νυφ' ήξερε μόνο να δ'λεύ' και τίποτ' άλλο. Ούτε το όνομά τ'ς δεν έλεγε. 'Όλ' μέρα δ'λειά και ξεκούρασ' σπρι. Ο άντρας ούτε π' ακούγονταν π'θενά. Παντρεύονταν τα κορίτσια το τσαπί, το τσεκούρι το γομάρι και τ'ν πεθερά. Κι άλλαζαν και το επίθετο. Αυτά μαναχά. Τσ' λιόπες στα ποδάρια, το γομάρι σβάρνα και σιαπέρα. Πότε για ξύλα, πότε για κλαδί, πότε για χορτάρι... Ούτε στο γομάρι δεν έκαμνε ν' ανεβούμε. Άλιμονο μας αν το μάθαινε η πεθερά... Ήμασταν και μπανταλά... Θέλαμαν τέσσερα δεμάτια στο ζαλικ' να βάνουμε. Οχτώ στο γομάρι κι οχτώ στ' μπλάτ' για να κάνουμε γρήγορα. Νύφες δεκαεφτά και δεκαοχτώ χρονών..."

'Ετσ' όπως τα λιώ. Ο φεγγύτ'ς με το δαδί, το καρβέλ' το καλαμποκίσιο με το ξ'νόγαλο, στο νταβά, και τα κομδόρια στο ξύδ' στο κλειδοπίνακο... Να μην ακολνάει τίποτα στο άντερο.

Πηγαίναμαν, να καταλάβ'ς, το χινόπωρο να σπείρουμε τα χωράφια. Το ψωμί και τα κομδόρια στον τροβά, τα τσαπιά και τα βόϊδια ομπροστά και περβάτ'. Κάναμαν το χωράφ' κι από πάνω να βρέχει, να μας ρίχν' το οργιό απ' το κρύγιο, κι εμείς να μη σταματάμε. Έπρεπε να το τελειώσουμε το χωράφ'. Κι όταν γυρνάγαμαν στο σπίτι', δε μας ρώταγαν αν βραχήκαμαν, αν κρυγιώσαμαν, αν κουραστήκαμαν...

'Ιτσιου και μη τα ρωτάς· γι' αυτό αγρίγιεψαν οι νύφες σήμερα...

Δ.Γ.Γ

Πηγαίναμε το χινόπωρο να σπείρουμε τα χωράφια

Tα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια αποτελούν την τρίτη σε συχνότητα αιτία θανάτου στις ανεπτυγμένες χώρες μετά τις καρδιοπάθειες και τον καρκίνο.

Είναι πιο συνήθη στους άνδρες και εμφανίζονται συχνότερα σε ηλικίες άνω των 55 ετών. Σε άτομα άνω των 60 ετών η συχνότητα των αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων φτάνει αυτή της στεφανιαίας νόσου, ενώ σε άτομα άνω των 70 ετών την ξεπερνά. Σύμφωνα με τις περισσότερες μελέτες, θάνατος επισυμβαίνει σε ποσοστό 25-35% τις πρώτες τρεις εβδομάδες. Στους επιζώντες και σε ποσοστό 25-50% παραμένει σημαντικού βαθμού αναπηρία, ενώ σε σημαντικό ποσοστό από τους υπολοίπους παραμένει μικρότερου βαθμού μόνιμη αναπηρία. Σε πολύ λίγες περιπτώσεις η συμπτωματολογία δεν διαρκεί πέραν των 24ων ωρών και έχουμε πλήρη αποκατάσταση. Ομιλούμε τότε για παροδικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο.

Στην Ευρώπη περίπου 2.500.000 άτομα νοσούν κάθε χρόνο, ενώ στις Η.Π.Α. υπάρχουν σήμερα 3.000.000 ασθενείς που έχουν υποστεί Α.Ε.Ε.

Το οικονομικό κόστος της άμεσης και της μακροχρόνιας φροντίδας είναι τεράστιο χωρίς να παραλείπονται οι κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις στο άμεσο περιβάλλον του ασθενούς.

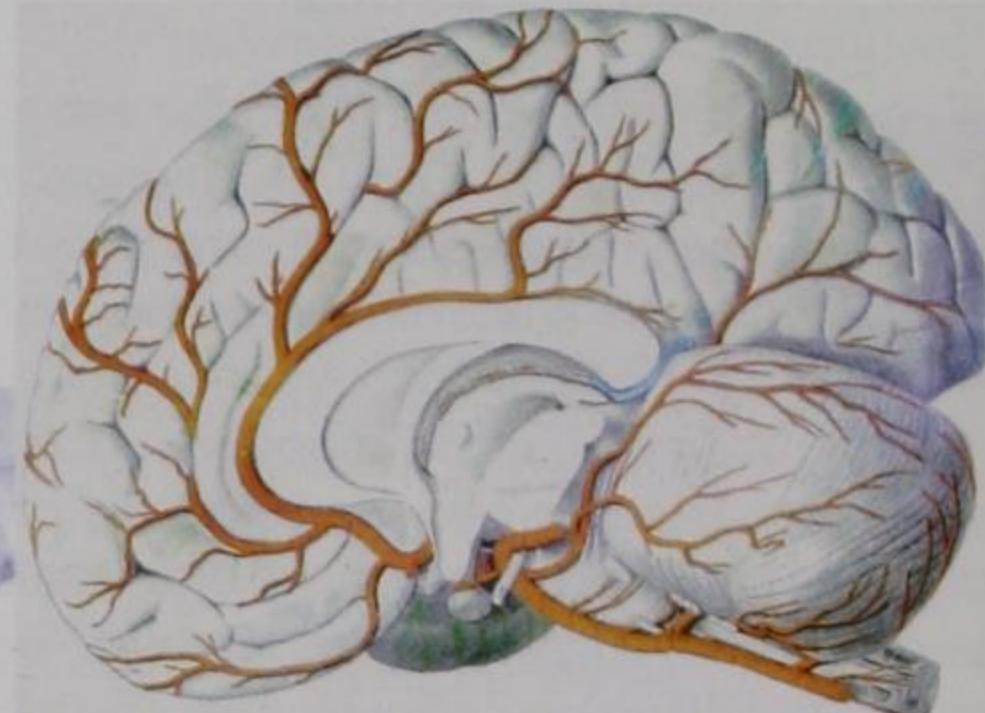
Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια και παράγουντες κινδύνου

Ως αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο ορίζεται συνοπτικά η δυσλειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος που έχει αιφνίδια έναρξη και οφείλεται σε διαταραχή των εγκεφαλικών αγγείων και της αιμάτωσης του εγκεφάλου.

Με κριτήριο τα χαρακτηριστικά της βλάβης, τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια διακρίνονται σε ισχαιμικά, που οφείλονται σε θρόμβωση ή εμβολή εγκεφαλικού αγγείου, με συνέπεια την μείωση ή την διακοπή παροχής αίματος προς τον εγκέφαλο και αιμορραγικά που οφείλονται σε εγκεφαλική αιμορραγία.

Η έναρξη της συμπτωματολογίας είναι κατά κανόνα αιφνίδια και αυτό μπορεί να συμβεί σε ηρεμία, κατά τον ύπνο, κατά την διάρκεια ξαφνικού βήχα, φτερνίσματος, σε έντονη σωματική δραστηριότητα, σε έντονο ψυχικό STRESS, ακόμη και κατά την έγερση τη νύχτα για ούρηση. Τα συμπτώματα και η βαρύτητα αυτών εξαρτώνται από την ανατομική θέση της βλάβης καθώς και από την έκτασή της. Τα πιο συνήθη είναι ξαφνική έντονη κεφαλαλγία, διαταραχές της συνείδησης, της όρασης, ακράτεια ούρων, αδυναμία κατανόησης και έκφρασης του λόγου, διαταραχές κινητικότητας, αισθητικότητας κ.τ.λ.

Επιπλοκές μπορούν να επισυμβούν μετά την εγκατάσταση του επεισοδίου και η αντιμετώπισή τους αποτελεί το πρώτο βήμα της αποκατάστασης. Παράτηρουνται πυρετός, απορυθμισης προϋπάρχοντος σακχαρώδους διαβήτου, λοιμώξεις, κυρίως αναπνευστικού και ουροποιητικού συστήματος, κατακλίσεις, για τις οποίες χρειάζεται ιδιαίτερη φροντίδα για τον κίνδυνο νέων λοιμώξεων, θρομβώσεις φλεβών κυρίως στα παραλυτικά άκρα, εισροφήσεις, ορμονικές διαταραχές, καρδιαγγειακές διαταραχές, επιληπτικές κρίσεις και καταθλιπτική συνδρομή. Πρέπει να τονισθεί εδώ

ότι πολλές επιπλοκές μπορούν να αποφεύχθούν με έγκαιρη έναρξη προγράμματος κινησιοθεραπείας, προληπτική χορήγηση αντιβιοτικών, και λήψη φαρμάκων με αντιθρομβωτική δράση όσον αφορά τον κίνδυνο επανεμφάνισης ενός νέου επεισοδίου.

Σχετικά με την πρόληψη των ΑΕΕ είναι βασικό να αντιμετωπίζονται οι παράγοντες κινδύνου. Ο σπουδαιότερος εξ' αυτών είναι η αρτηριακή υπέρταση. Σχετίζεται με τον κίνδυνο αθηρωμάτωσης της αορτής και των αγγείων του εγκεφάλου, και εμπλέκεται στην παθογένεια του επεισοδίου στο 70% των περιπτώσεων. Το κάπνισμα, ισχυρός παράγων κινδύνου, σχετίζεται με την βλάβη του τοιχώματος των αγγείων και με αιματολογικές διαταραχές, που αποτέλεσμα έχουν την αθηρωμάτωση και δημιουργία θρόμβων.

Άλλοι σημαντικοί παράγοντες κινδύνου είναι ο απορυθμισμένος ζακχαρώδης διαβήτης, η παχυσαρκία, η αυξημένη χοληστερίνη, η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ, η καρδιακή ανεπάρκεια, η κολπική μαρμαρυγή και οι διαταραχές πηκτικότητας του αίματος.

Πρέπει να σημειωθεί, τέλος, ότι συμβάλλουν γενετικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες, κάτι που αναφαίνεται από την διαφορετική επίπτωση της νόσου σε άτομα διαφορετικών εθνικοτήτων που ζουν στον ίδιο χώρο ή μεταναστεύουν σε άλλες χώρες.

ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Συνταγή Μαριάνθης Κ. Νάτση

Προετοιμασία:

Κόβουμε όλα τα χορταρικά ψιλά - ψιλά και τα ζεματίζουμε. Αφού τα στραγγίσουμε καλά στο σουρωτήρι τα γυρίζουμε στην κατσαρόλα, ρίχνουμε μισό ποτήρι λάδι, τη γκίζα (ή γιαούρτι) και τα τρίμματα, αλατίζουμε και ανακατεύουμε καλά.

Εκτέλεση

Αλείφουμε το ταψί με λάδι. Πάνω στο λάδι πασπαλίζουμε λίγο καθάριο αλεύρι για να μην κολλάει η πίτα. Αφού αλατίσουμε το κα-

λαμποκίσιο αλεύρι, το απλώνουμε σιγά - σιγά στο ταψί και το ραντίζουμε με καυτό νερό μέχρι να μουσκέψει καλά. Το ραντίζουμε επίσης και με λίγο λάδι. Μετά, αφού απλώσουμε τη γέμιση, σκεπάζουμε όλη την επιφάνεια με καλαμποκίσιο αλεύρι. Τη ραντίζουμε με καυτό νερό μέχρι να μουσκέψει καλά, ρίχνουμε και λίγο λάδι (πολλοί ρίχνουν και ένα ποτήρι ξινόγαλο) και η πίτα είναι έτοιμη για το φούρνο. Χρόνος ψησίματος μία ώρα, περίπου. **Και καλή σας όρεξη!**

Μπατσαρόπιτα

Υλικά:

1 κιλό καλαμποκίσιο αλεύρι, λίγα πράσα, λίγα σέσκουλα, λίγο σπανάκι, λίγα κρεμμύδακια, τρίμματα τυριού, 1/4 ούρδα (γκίζα) ή γιαούρτι, 11/2 ποτήρι λάδι

Ένα γλυκό τραγούδι για τη γενέτειρα, ένας ύμνος για τις παραδόσεις μας

Στις 16 Μαΐου ο Σύλλογος Ασημοχωριτών Αθηνών και το περιοδικό "Τα Ασημοχωρίτικα", μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους για την ανάδειξη της γενέτειρας και τη διάσωση των παραδόσεών μας, πρόβαλε σε κινηματογραφική αίθουσα της Αθήνας, το ντοκιμαντέρ "ΗΠΕΙΡΟΣ" του Στράτου Στασινού και Βασίλη Νιτσιάκου, το οποίο, όπως είναι γνωστό, απέσπασε το πρώτο βραβείο στο Φεστιβάλ κινηματογράφου Θεσσαλονίκης το 1998.

Κοινά ήταν τα συναισθήματα και η ομολογία όλων μας βγαίνοντας από την αίθουσα προβολής. Ζήσαμε την Ήπειρο όπως ακριβώς την κουβαλάμε μέσα μας. Τρέξαμε στα αγαπημένα σοκάκια του χωριού, πλαγιάσαμε στο ταπεινό σπιτικό, απαντήσαμε την αιώνια γιαγιά και τον παππού, κυλιστήκαμε σε πανώριες χλωρασίες και λουστήκαμε σε κρυστάλλινα, αέναα νερά... Παίξαμε, γελάσαμε, πονέσαμε, κλάψαμε, χορέψαμε, ονειρευτήκαμε... Ζήσαμε αυτό που χάσαμε και μας λείπει. Αφουγκραστήκαμε όμως την κραυγή

της ύπαρξής του και στεριώσαμε μέσα μας την ελπίδα.

Τί πολυτιμότερο θα μπορούσαμε να αποκομίσουμε από μια κινηματογραφική δημιουργία που αυτό ακριβώς έχει σαν στόχο, το να βρει την καρδιά σου και να την αγγίξει;

Σκηνοθέτης αυτού του υπέροχου ντοκιμαντέρ είναι ο συμπατριώτης μας, από τη Γραμενίτσα της Άρτας, Στράτος Στασινός, ενώ τα κείμενα έγραψε ο επίσης

συμπατριώτης μας και μάλιστα κοντοχωριανός μας, από την Αετομηλίτσα της Κόνιτσας, Βασίλης Νιτσιάκος, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στη Φιλοσοφική Σχολή στο τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Και στους δυο ανήκει ένας μεγάλος έπαινος κι ένα μέρος από την αγάπη που μας ενέπνευσαν.

Προβάλαμε την "ΗΠΕΙΡΟ" γιατί αγαπάμε την Ήπειρο. Και προβάλλοντάς την νιώσαμε αυτή την αγάπη να γιγαντώνεται μέσα μας. Κι αυτό είναι η μεγάλη επιτυχία των δημιουργών της.

Λεν είναι δυνατόν να μη συγκινηθείς, να μη δακρύσεις, να μη αισθανθείς υπερήφανος που είσαι Ήπειρώτης, που είσαι Έλληνας, ακούγοντας, ή μάλλον βιώνοντας το μουσικό αριστούργημα της Ελένης Δήμου "Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΤΟΝΙΑΣ"

Είναι ένα έργο μοναδικό. Ένα έργο που φανερώνει τη δύναμη της ηπειρώτικης μουσικής, αλλά και τη δύναμη του πολιτισμού αυτής της χώρας. Ένα ντοκουμέντο μουσικής και λόγου, εικόνας και τέχνης και το οποίο αποδεικνύει την επιρροή της "πεντατονίας" (αυτής της αρχαιότερης μουσικής αρμονίας η οποία δεν είναι τίποτε άλλο από τα ηπειρώτικα πολυφωνικά τραγούδια), στις μουσικές παραδόσεις και τους σύγχρονους ήχους, από τη μία άκρη της γης ως την άλλη.

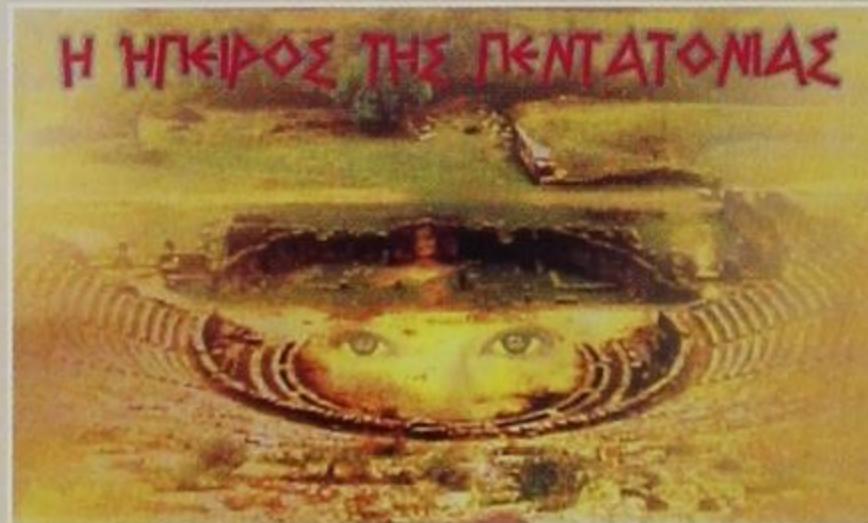
Κύριος εμπνευστής και υπεύθυνος του έργου είναι ο Άκης Γκολφίδης, ο οποίος είναι σύζυγος της Ελένης Δήμου. Για το έργο αυτό, το οποίο είναι πραγματικά μια κατάθεση ψυχής και των δύο, χρειάστηκαν έντεκα ολόκληρα χρόνια δουλειές για να ολοκληρωθεί.

Έγιναν έρευνες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αναζητήσεις σε δεκάδες βιβλία, λαούς και πολιτισμούς, ενώ καταγράφηκαν άπειροι ήχοι και ρυθμοί αυθεντικών ή παραλλαγμένων πεντατονικών ακουσμάτων από όλο τον κόσμο.

Το έργο αποτελείται από 4 CD, 1 βιβλίο και 1 CD ROM, ενώ μερικά από τα μοναδικά χαρακτηριστικά του είναι τα εξής:

Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΤΟΝΙΑΣ

Ένα μοναδικό μουσικό αριστούργημα

ώρες ηχογράφησης.

-Χρησιμοποιήθηκαν 1200 ώρες για ένα μόνο τραγούδι.

-Ακούγονται ολοκληρωμένα από άποψη στίχου αρκετά από τα δημοτικά μας τραγούδια.

-Χρησιμοποιήθηκαν 20 ηχολήπτες και 11 studios.

-Καταγράφονται μοναδικοί σολίστες και συνυπάρχουν στο ίδιο CD.

Συμμετέχουν: Πέτρος (Λούκας) Χαλκιάς, Βαγγέλης Κώτσου με το πολυφωνικό του σύνολο, Φιλιππος και Νίκος Φιλιππίδης, Μιχάλης Πανουσάκος, Αυγέρης Μπάος και περισσότεροι από 500 αξιόλογοι καλλιτέχνες.

(Σημειώνουμε ότι η καταγωγή της γνωστής καλλιτέχνιδας του ελαφρολαϊκού τραγουδιού Ελένης Δήμου είναι από το Πλιούρι της Βορ. Ηπείρου, ενώ του Άκη Γκολφίδη από τον Πύργο (Στράτσιανη) της Κόνιτσας.)

Βιβλιοπαρονδίαση

ΛΩΤΙΑ
με σοφία

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Πρωτ. Τιμόθεου Α. Χρήστου

Ο πρωτοπρεσβύτερος Τιμόθεος Χρήστου υπηρέτησε με εκκλησιαστική ευσυνειδησία ως Εφημέριος και προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες στις ενορίες που διακόνησε επί μια τεσσαρακονταετραετία. Μια ολόκληρη ζωή στο θυσιαστήριο και στο κοινωνικό έργο της ενορίας.

Πέρα από το ποιμαντικό του έργο διακρίθηκε ως εκκλησιαστικός συγγραφεύς σε θέματα μελέτης της Αγίας Γραφής που είναι ο κώδικας της χριστιανικής μας ζωής

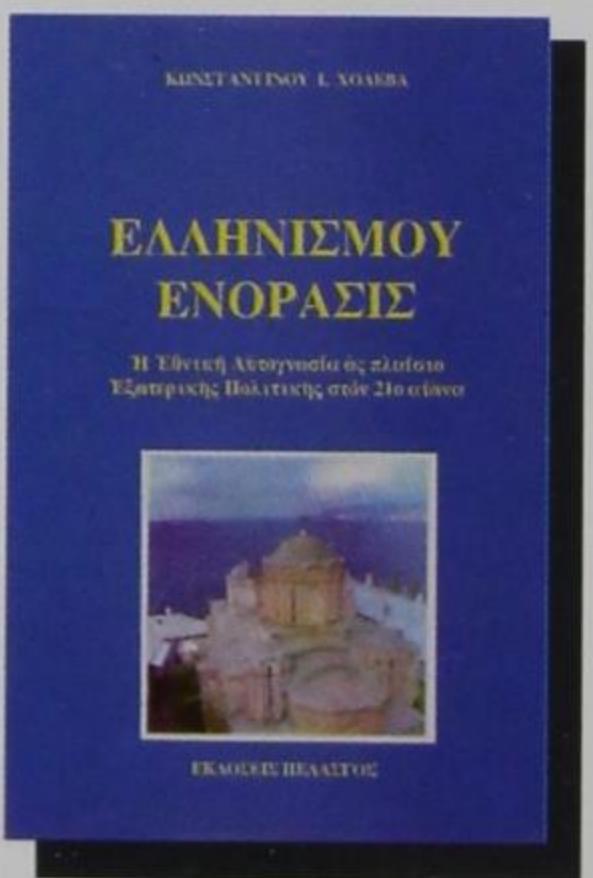
Έτσι και το νέο του βιβλίο "Μηνύματα από την Αγία Γραφή" φέρνει το λόγο του Θεού με επαγωγικότητα στη ζωή μας και φωτίζει ως Παιδαγωγός πολύπλευρες πτυχές της ατομικής, οικογενειακής και κοινωνικής ζωής. Καταδεικνύεται άριστος γνώστης και ερμηνευτής του λόγου του Θεού, που φωτίζει ως φαεινός αστέρας την πορεία της ζωής μας. Ο κορμός και η βάση της όλης χριστιανικής διδαχής είναι η Αγία Γραφή και η Ιερά παράδοση. Η εντρύφηση στη μελέτη της Αγίας Γραφής ανακαλύπτει τους θησαυρούς της θείας Σοφίας.

Πέρα από τον πεζό λόγο ο π. Τιμόθεος παρουσιάζει και ποιητικό ταλέντο, που εμπνέεται από τα νοήματα και τις έννοιες των αγιογραφικών γεγονότων. Και η ποιητική συλλογή στο τέλος του βιβλίου είναι άκρως εξαιρετική με λεπτή λυρική διαίσθηση.

Τον συγχαίρουμε για την πνευματική του προσφορά στην αγιογραφική βιβλιογραφία και του ευχόμαστε δύναμη πνεύματος για τη συνέχιση αυτής της πνευματικής καρποφορίας.

Ευάγγελος Σκορδάς - Πρωτοπρεσβύτερος - τ. Λυκειάρχης

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΕΝΟΡΑΣΙΣ

Με την αφιέρωση "Στο Σύλλογο Ασημοχωριτών για το μαχητικό ηπειρωτικό πνεύμα του" ο εκλεκτός πολιτικός επιστήμονας κ. Κωνστ. Χολέβας στη διάλεξη που έκανε πρόσφατα στο σύλλογό μας, μας χάρισε το τελευταίο του βιβλίο "ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΕΝΟΡΑΣΙΣ". Το μελετήσαμε, αποκομίσαμε άπειρα οφέλη από τις κατάμεστες σε νοήματα και μηνύματα σελίδες του και αισθανόμαστε την ανάγκη να το προτείνουμε και στους αναγνώστες μας.

Ο κ. Χολέβας γνωστός για τη μαχητικότητα στο θέματα του διαχρονικού ελληνισμού με το υπέροχο αυτό πόνημά του καταγράφει σημαντικές πτυχές της εθνικής αυτογνωσίας ως πλαίσιο εξωτερικής πολιτικής στον 21ο αιώνα, αλλά συγχρόνως αναπτύσσει το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει η ελληνορθόδοξη παράδοση.

Είναι ένα βιβλίο οδηγός για κάθε Έλληνα που αγαπάει την πατρίδα του και τις παράδοσεις του. Ένα βιβλίο που αφυπνίζει συνειδήσεις από το λήθαργο της κενοδοξίας του μιμητισμού, της ηπτοπάθειας και του βολέματος και αναπτερώνει τη διάθεση για αγωνιστικότητα και για βαθύτερες εθνικές και πνευματικές αναζητήσεις.

Είναι αφιερωμένο στους Κύπριους αγωνιστές, από την ανδρειωσύνη των οποίων μας καλεί να αντλήσουμε ένα ακόμη δίδαγμα "για να σχεδιάσουμε την προοπτική μας ως Έλληνες, για να δώσουμε, επιτέλους, ένα μέλλον στο παρελθόν μας".

Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις "ΠΕΛΑΣΓΟΣ" Τηλ.: 6440021.

Δ. Γ. Γεωργάκης

- Είναι προτιμότερο να κοιμηθώ με ένα παράπονο παρά με μια τύψη.
- Ο δάσκαλος του Γένους σήμερα είναι η τηλεόραση. Μας γίνεται σημαντική όταν η ζωή μας είναι ασήμαντη.
- Να προβληματιζόμαστε όχι με τους άλλους, αλλά με τον εαυτό μας.
- Τι να τα κάνεις τα αξιώματα όταν λείπουν οι αξίες;
- Τα παιδιά τα δίνει ο Θεός για να γεμίσει ο Παράδεισος. Γι' αυτό η ευθύνη των γονέων είναι μεγάλη.
- Οι εύκολες εποχές βγάζουν γενεές μαμόθρεφτες. Οι δύσκολες βγάζουν ανθρώπους που αποβλέπουν στις αξίες.
- Το στρώσιμο του τραπεζιού της αύριον είναι φροντίδα του Θεού και ευθύνη.
- Έλεγε κάποιος: Όταν σκέπτομαι ότι άλλοι δεν έχουν πόδια δεν παραπονούμαι γιατί εγώ δεν έχω παπούτσια.
- Ο άνθρωπος της αγάπης βλέπει στον οποιονδήποτε συνάθρωπό του τα σημεία που τον ενώνουν παρά εκείνα που τον χωρίζουν.
- Ένας βουλευτής είπε στον πρωθυπουργό Κλεμανσώ στη βουλή:
 - Γιατί κύριε πρωθυπουργέ δώσατε παράσημο σε ένα ανάξιο Νομάρχη;
 - Γιατί δεν το είχε, απάντησε ο Κλεμανσώ.
- Και ο Ιησούς στους ανάξιους χάρισε σωτηρία, ένδυμα δικαιοσύνης και απέθανε για τους αμαρτωλούς.

Πρωτ. Τιμόθεος Χρήστου

Οι Δήμοι της Κόνιτσας και οι προοπτικές ανάπτυξής τους

Ρεπορτάζ: Αθηνάς Δ. Στεργίου

Στις 12 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στα γραφεία της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων της Επαρχίας Κόνιτσας ενημερωτική συνάντηση με θέμα: "Οι Δήμοι της Κόνιτσας και οι προοπτικές ανάπτυξής τους" υπό την αιγίδα του προέδρου της Ομοσπονδίας κ. **Μιχ. Μαρτσέκη**. Ομιλητές ήταν ο δήμαρχος Κόνιτσας κ. **Πρ. Χατζηεφραϊμίδης**, ο δήμαρχος Μαστοροχωρίων κ. **Γρ. Παπανώτης** και συνομιλητές εκπρόσωποι των χωριών και των αδελφοτήτων της περιοχής.

Οι δήμαρχοι, που εξελέγησαν πρόσφατα, ενημέρωσαν τους αποδήμους για τις προτάσεις τους ενόψει του Τρίτου Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης της Ευρωπαϊκής

ψης ώστε να υπάρχει επιλογή 4-5 καναλιών και η μείωση του αλόγιστου κυνηγιού. Για όλα αυτά, ωστόσο, χρειάζονται μελέτες και σωστός σχεδιασμός, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Στα πλαίσια του Δήμου, τα δημοτολόγια θα μεταφερθούν στην έδρα του. Διαβεβαίωσε, ωστόσο, ότι τα κοινοτικά καταστήματα κάθε δημοτικού διαμερίσματος θα εξοπλιστούν με τηλεομοιοτυπικά και φωτοτυπικά μηχανήματα στην υπηρεσία των παρέδρων, έτσι ώστε τα πιστοποιητικά να βγαίνουν σε μία μόνο ημέρα. Τα αρχεία θα προστατευθούν στον ίδιο χώρο. Ο κ. Παπανώτης αναφέρθηκε ακόμη στην αντιμετώπιση του προβλήματος των σκουπιδιών. Αυτό θα γίνεται με συγκέντρωση σε κάδους και τη μεταφορά με ένα αυτοκίνητο για κάθε χωριό σε συγκεκριμένο χώρο που θα υποδείξει η κοινότητα δυο φορές την εβδομάδα το καλοκαίρι και μία το χειμώνα. Η λύση αυτή χαρακτηρίστηκε προσωρινή.

Ο κ. Χατζηεφραϊμίδης εξήγγειλε πρόγραμμα περιβαλλοντικής ανάπτυξης για την Κόνιτσα, την προσπάθεια δημιουργίας βιοτεχνικού πάρκου για εξαγωγές στην Αλβανία, υπηρεσία Κοινωνικής Πρόνοιας

για τους γέροντες της περιοχής, τη δημιουργία επιτελικού φορέα για επενδύσεις στον τουρισμό και κατανομή των τουριστών στην επαρχία, μελέτες για την βιωσιμότητα των κοινοτήτων. Ζήτησε ακόμη τη βοήθεια των Αδελφοτήτων ώστε να κινητοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό τόσο στην Αθήνα όσο και στην επαρχία της Κόνιτσας για το καλό και την ανάπτυξή της.

Το παραπάνω αποτέλεσε κοινή επιδίωξη όλων σε αυτή την ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα εκδήλωση. Το συμπέρασμα αυτό τονίστηκε και από τον πρόεδρο κ. Μαρτσέκη ο οποίος διαπίστωσε ότι πρέπει να υπάρχει συνεργασία μεταξύ των Αδελφοτήτων και των Δημοτικών Συμβουλίων με την ανταλλαγή απόψεων και τη βοήθεια, αφού η διατήρηση και η ανάπτυξη της περιοχής μας είναι κοινός στόχος.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Διαμαρτυρία ή μετάνοια;

Με αφορμή κάποια διαμαρτυρία που πήρε το μάτι μου σε τοπική εφημερίδα μιας κυνηγετικής ομοσπονδίας προς την Νομαρχία και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες για ολιγωρία στην ανάγκη θηραματικού εμπλούτισμού των δασικών εκτάσεων του Νομού μας, λόγω ανησυχητικής έλλειψης θηραματικού κεφαλαίου(!), έκανα μερικές σκέψεις και σας τις εμπιστεύομαι προς αλληλοπροβληματισμό.

Καλές είναι αυτές οι διαμαρτυρίες, μπράβο σ' εκείνους που τις κάνουν και κακώς ολιγωρούν οι αρμόδιοι (αν ολιγωρούν), αλλά όμως από εκεί ξεκινάει κι εκεί σταματάει το όλο πρόβλημα; Εκεί μόνο οφείλεται η ολοταχώς αυξανόμενη εξαφάνιση διαφόρων ειδών πουλιών και ζώων του δάσους; Δεν είναι γνωστό στους εν λόγω συλλόγους και τις ομοσπονδίες ότι υπάρχουν κυνηγοί που εξοντώνουν ό,τι κινείται και πετάει μέσα στο δάσος, όχι από χόμπι, ούτε από βιοτική ανάγκη αλλά από ανευθυνότητα και επιδεικτικό πάθος; Αν ναι, γιατί δεν προσπαθούν να αφυπνίσουν και να ευαισθητοποιήσουν τα μέλη τους μπροστά στον διαφαινόμενο κίνδυνο που υποτίθεται έχουν επισημάνει; Δε φτάνει ο αφανισμός της πανίδας από τις πυρκαγιές στα δάση, από τα φυτοφάρμακα, τη μόλυνση των υδάτων και τη ρύπανση γενικά του περιβάλλοντος; Δε φτάνει που μετατρέψαμε τη γη σε μια απέραντη κόλαση;

Δυστυχώς δεν αρκούν οι διαμαρτυρίες και οι όποιες ενέργειες από αρμόδιες υπηρεσίες. Ούτε οι χλιαρές φιλοζωικές και οικολογικές παρεμβάσεις. Έχουμε ανάγκη από κάτι βαθύτερο, κάτι ουσιαστικότερο. Έχουμε ανάγκη από ειλικρινή μετάνοια για την ασέβεια και την εχθρότητα που δείξαμε στη φύση, σ' αυτό το υπέρτατο μεγαλείο που μας εμπιστεύθηκε ο Δημιουργός, και ριζική αλλαγή του τρόπου ζωής.

Ο προφήτης Ιερεμίας προφητεύει για τις ημέρες μας: "Επέβλεψα επί την γην και ιδού... Ο κήπος έρημος. Έρημος εσταί πάσα η γη, πας ο χόρτος του αγρού ξηρανθήσεται από κακίας των κατοικούντων εν αυτή, ηφανίσθησαν κήτη και πετεινά-αφανισμώ ηφανίσθη πάσα η γη..."

Τί άλλο λοιπόν μπορεί να μας σώσει πέρα από την μετάνοια;

Μαστοροχωρίτης

Από αριστερά: Ο κ. Παπανώτης, ο κ. Μαρτσέκης και ο κ. Χατζηεφραϊμίδης

Ένωσης για την ανάπτυξη της περιοχής, καθώς και τους βασικούς άξονες στους οποίους θα κινηθούν. Κοινός σκοπός είναι η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και η δημιουργία έργων υποδομής για την εξεύρεση θέσεων εργασίας.

Συγκεκριμένα ο κ. Παπανώτης τόνισε ότι προτεραιότητα θα έχουν τα έργα που αφορούν την ύδρευση, την αποχέτευση, το οδικό δίκτυο, η ξενοδοχειακή υποδομή με μικρές μονάδες προσφερόμενες για εναλλακτικό οικολογικό τουρισμό σε συνδυασμό με βιολογικές καλλιέργειες, ώστε να προσφέρεται κάτι διαφορετικό. Επίσης δημιουργία κάμπινγκ στο Σαραντάπορο και διευρυμένου κοινοτικού ιατρείου με κινητή μονάδα και ασθενοφόρο. Μέσα στα σχέδια βρίσκεται η συλλογική αντιμετώπιση της τηλεοπτικής κάλυ-

24 Ιανουαρίου 1999, το πρώτο Δημοτικό Συμβούλιο. (Φωτ. Β.Π.Γ.)

Έργα στο Ασημοχώρι

- ▲ Στις 19 Μαΐου έγινε ανάθεση αποπεράτωσης του ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ (υπόγειο και περιβάλλων χώρος). Ανάδοχος είναι ο κ. Λάκκας Χρυσόστομος, χρόνος παράδοσης εξήντα μέρες από την τελική υπογραφή. Εγκεκριμένο ποσό από το Υπουργείο Εσωτερικών: 14.000.000 δρχ. Το ξενοδοχείο αποτελεί πλέον ιδιοκτησία του Δήμου, ο οποίος είναι και φορέας εκτέλεσης του έργου. Μετά την αποπεράτωση θα γίνει δημοπρασία για τη χρήση του.
- ▲ Άμεση κατασκευή ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΟΥΤΗΡΩΝ στο σχολείο από έσοδα του Δήμου. Εγκεκριμένο ποσό: 1.000.000 δρχ.
- ▲ Κατασκευή ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΑΥΛΑΚΑ ΠΟΤΙΣΜΑΤΟΣ από Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ΣΑΝΑ 1. Ποσό: 2.000.000 δρχ
- ▲ ΠΟΤΙΣΤΡΕΣ :a) στην τοποθεσία Αϊ Λιάς. Ποσό: 400.000 δρχ.
 β) στη θέση ΓΚΟΡΤΣΙΕΣ. Ποσό: 400.000 δρχ.
Χρηματοδότηση: Ε.Α.Π.Ε.Κ. Ανάθεση Μπάρμπας Κωνσταντίνος, αποπεράτωση 25 Ιουλίου.
- ▲ Εκτέλεση ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΥ. Φορέας είναι ο Δήμος, κονδύλι 10.000.000 δρχ, εργολάβος ο Ιωάννης Βλαχάς, ημερομηνία αποπεράτωσης: 30 Ιουνίου '99. Το κονδύλι προέρχεται από το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Επαρχίας Κόνιτσας.
- ▲ Αντικατάσταση ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ δικτύου ύδρευσης. Χρηματοδότηση: Ε.Α.Π.Ε.Κ. Ανάδοχος Σερβετάς Πέτρος. Αποπεράτωση: 30 Αυγούστου 1999. Ποσό: 15.000.000 δρχ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ 1999 ΓΙΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ

- 1) Ύδρευση: Προϋπολογισμός 30.000.000 δρχ.
- 2) Αναπλάσεις χώρων: 5.000.000 δρχ
- 3) Οδοποιία: 5.000.000 δρχ
- 4) Συμπληρωματικός φωτισμός Ασημοχωρίου. Ανατέθηκε στη ΔΕΗ κατόπιν νέας αιτήσεως του Συλλόγου μας προς το Δήμο. (Είχε προηγηθεί αίτηση στις 15-10-98 στην Κοινότητα, χωρίς αποτέλεσμα).

Ανάλογα ποσά έχουν εγκριθεί και για τα υπόλοιπα χωριά του Δήμου Μαστοροχωρίων.

**Προτάσεις του Δήμου γιά το ΤΡΙΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ - ΠΑΚΕΤΟ ΣΑΝΤΕΡ**
1.775.000.000 δρχ για την υγεία, έργα προστασίας περιβάλλοντος, πολιτισμό, τουρισμό, έργα υποδομής.

"Ο Καποδίστριας" πάλι στο εδώλιο

Tou Μιχ. Ν. Μαρτσέκη,
Δικηγόρου

Με το σκεπτικό ότι το Σύνταγμα κατοχυρώνει την ιστορική και εθνική φυσιογνωμία των κοινοτήτων και εγγυάται υπέρ αυτών την διαχείριση των τοπικών υποθέσεων, το Συμβούλιο Επικρατείας (τμήμα Ε!) με τις υπ αριθμ. 699 και 700/99 αποφάσεις του δέχθηκε ότι δεν επιτρέπεται να αφαιρεθεί από τις κοινότητες η διαχείριση των τοπικών υποθέσεων, με την κατάργησή τους, και η ανάθεσή τους σε άλλους μεγαλύτερους τεχνητούς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, και γι' αυτό έκρινε ότι ο νόμος 2539/97, γνωστάς ως "I. Καποδίστριας" είναι καθ' ολοκληρών αντισυνταγματικός.

Στο προηγούμενο τεύχος με σημείωμά μου στα "Ασημοχωρίτικα" είχα σχολιάσει τις υποθέσεις που είχαν συζητηθεί (προσφυγές των κοινοτήτων Δολιανά Ιωαννίνων και Μαυροπηγής Κοζάνης) και είχα εκτιμήσει ότι οι υποθέσεις θα δέχονταν ότι ο "Καποδίστριας" είναι αντισυνταγματικός και μη εφαρμοστέος. Τα "Ασημοχωρίτικα", στο πρώτο τεύχος τους, είχαν φιλοξενήσει σχετικό άρθρο μου στο οποίο υποστήριζα ότι ο "I. Καποδίστριας" είναι μη εφαρμόσιμος νόμος ως αντισυνταγματικός. Ο επιμελητής της ύλης του υπέροχου αυτού εντύπου Δημ. Γεωργάκης, είχε "εμπλουτίσει" το άρθρο μου με ένα "εύστοχο" και "ευρηματικό" σκίτσο που παρουσιάζει το οικοδόμημα που κτίσθηκε με τον "I. Καποδίστρια" να έχει στέγη και μισοχαλασμένους τοίχους και σαθρά θεμέλια με την σκωπική λεζάντα "ωραίο το έφτιαξες μαστρο-Γιάννη, κάτι λεπτομέρειες μόνο σου ξέφυγαν...", υπονοώντας ότι δεν έχει θεμέλια. Δικαιωθήκαμε και οι δύο, κι εγώ ως σχολιαστής του νόμου και χειριζόμενος τις υποθέσεις στο Σ.Τ.Ε. δικηγόρος των κοινοτήτων και τα "Ασημοχωρίτικα".

Σημειώνω για την πληρότητα της ενημέρωσης ότι εκτός από τις άνω δύο αποφάσεις εκδόθηκε ήδη προ ολίγων ημερών και η υπ αριθμ. 15/5/1999 απόφαση του Σ.Τ.Ε. (τμήμα ΣΤ!) με το ίδιο περιεχόμενο, αλλά με διαφορετική μειοψηφία, ως προς την αντισυνταγματικότητα του νόμου και ότι και οι τρεις αποφάσεις, οι μόνες που αποφάνθηκαν επί της ουσίας της αποφάσεως, λόγω μείζονος σπουδαιότητας και γενικότερης σημασίας των ζητημάτων που αφορούν την συνταγματικότητα της κατάργησης των κοινοτήτων, παρέπεμψε τις υποθέσεις προς εκδίκαση στην ολομέλεια του δικαστηρίου. Ήδη ορίσθηκε ημερομηνία συζητήσεως η 12 -11 -1999, οπότε και θα κριθεί οριστικά το σοβαρό αυτό θέμα που ταλαιπωρεί την ελληνική κοινωνία λόγω της προχειρότητας και την χωρίς σοβαρή μελέτη και προετοιμασία θέσπισης του νόμου "I. Καποδίστριας".

Ο αναγνώστης των "Ασημοχωρίτικων" έχει την πληρέστερη και την πιο έγκυρη πληροφόρηση για την δικαστική περιπέτεια του "Καποδίστρια" και για αυτό σημειώνω επί πλέον ότι η απόφαση που εκδόθηκε από την ολομέλεια του Σ.Τ.Ε. επί της προσφυγής της κοινότητας Τσαριτσάνης Λάρισας, της οποίας ήμουν δικηγόρος, όσον αφορά την ουσία της υπόθεσης, δηλαδή αν ο νόμος είναι αντισυνταγματικός, αλλά απέρριψε την προσφυγή της για καθαρά τυπικούς λόγους, η δε προσφυγή της κοινότητας Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας, που αφορά το κύρος των δημοτικών Εκλογών της Κόνιτσας εκδικάσθηκε την 13 - 5 - 1999 και αναμένεται η έκδοση της απόφασης.

ΠΕΡΙ σκόπιο

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Η κοπή της πίτας του ξενιτεμένου Ηπειρώτη

Στις 24 Ιανουαρίου το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας έλαμψε και φέτος από την ηπειρωτική λεβεντιά. Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος έκοψε την Πίτα του ξενιτεμένου Ηπειρώτη και στη συνέχεια, όπως είναι πλέον παράδοση, έκανε μια υπέροχη παράσταση με ηπειρωτικούς χορούς και τραγούδια. Συγκροτήματα από διάφορα διαμερίσματα της Ηπείρου, καθώς και αδελφοτήτων της Αθήνας χόρεψαν με τις πανέμορφες και πολυποίκιλες ενδυμασίες, τους, ενώ τραγούδησαν γνωστοί Ηπειρώτες καλλιτέχνες.

Την έναρξη της εκδήλωσης έκανε ο πρόεδρος της Π.Σ.Ε. κύριος Αλεξίου με βαρυσήμαντο λόγο του στον οποίο απευθυνόμενος προς τους απανταχού Ηπειρώτες ζήτησε τη συσπείρωση και τη δραστηριότητα όλων εν όψει του Πανηπειρωτικού Συνεδρίου που θα γίνει τον Αύγουστο στην Ηγουμενίτσα. Στη συνέχεια το Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. τίμησε προσωπικότητες της Ηπείρου για την προσφορά τους στα γράμματα και τις τέχνες.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων, προσωπικότητες της Αθηναϊκής κοινωνίας και πλήθος συμπατριωτών. Μεταξύ αυτών πολλοί Ασημοχωρίτες και κοντοχωριανοί.

Τιμητική διάκριση δημοσιογράφου

Στην παραπάνω εκδήλωση, μεταξύ των τιμηθέντων προσώπων από την Π.Σ.Ε. ήταν και ο δημοσιογράφος της εφημερίδας

"ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ"
Γιάννης Μπάκος για τον καλό του αγώνα στην προβολή του έργου της ηπειρωτικής αποδημίας.

Ο Γιάννης Μπάκος είναι εκ των ιδρυτών του Συλλόγου Ιωαννιτών Αθηνών "ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ".

Πρόεδρος του Συλλόγου από το 1987, επανεξελέγη πρόεδρος στις εκλογές που έγιναν στις 25 Απριλίου 1999. Γεννήθηκε στα Γιάννενα και όπως δηλώνει έχει ιδιαίτερη συμπάθεια στην Κονιτσα και το έχει αποδείξει αγκαλιάζοντας, όχι μόνο τους Κονιτσιώτες, αλλά και όλους τους Ηπειρώτες της Αθήνας. Κι αυτό η Π.Σ.Ε. του το αναγνώρισε.

Τον συγχαίρουμε κι εμείς και τον ευχαριστούμε και από τούτη τη θέση για τη συνεχή και ένθερμη κάλυψη των δραστηριοτήτων του συλλόγου μας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΑΝΘΗ

Είπε σε πνευματικό του τέκνο ο Γέροντας Ιερώνυμος: "Να έχεις τα πείνωση. Όταν βρέχει, το νερό δεν σταματά στις κορυφές ή στα βουνά, αλλά κατεβαίνει κάτω στην πεδιάδα. Οι ταπεινοί άνθρωποι έχουν χάρη, ευλογία και καρποφορία".

Είπε ο Γέροντας Επιφάνιος: "Στα υλικά θα πρέπει να βλέπουμε τους φτωχότερους από μας για να μη μας πιάνει άγχος, στα πνευματικά όμως να βλέπουμε πνευματικότερους για να αγωνιζόμαστε".

Είπε ο Γέροντας Ιερώνυμος: "Οι πνευματικές χάρες δεν φεύγουν, μένουν παντοτινά. Ενώ η χαρά του κόσμου, όποια και να είναι, λίγα μόνο λεπτά μένει και μετά χάνεται και ξεχνιέται. Η χαρά η πνευματική σε κάνει να πετάς!".

Είπε ο Γέροντας Παΐσιος: "Η καλύτερη επιχείρηση είναι να ανοίξει κανείς ένα εργοστάσιο, που να παράγει καλούς λογισμούς". Και άλλοτε συμπλήρωσε: "Ένας ευσεβής λογισμός ισοδυναμεί με μία ολόκληρη αγιορείτικη αγρυπνία!".

Είπε ο Γέροντας Ιερώνυμος: "Μη μακαρίζεις και μην επαινείς κανέναν μέχρι θανάτου, διότι μπορεί να πέσει. Και μην απελπίζεις κανέναν αμαρτωλό, διότι έχει ελπίδα να σωθεί".

Από το βιβλίο
του πρωτ. Διονυσίου Τάτση
"ΝΕΟΝ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ"

Στ' αδέλφια μου στην ξενιτιά

Της Ευθαλίας
Στεργίου
-Χριστάκη
Ιωάννινα

Ενήταν ρίγη από το κρύο του φθινοπώρου, ήταν η παγωνιά της ερημιάς που γέμισε την καρδιά μου όταν βρέθηκα στο χωριό στις αρχές του Οκτώβρη... Εκεί κάποτε οι στράτες και τα σοκάκια έσφυζαν από ζωή, τώρα απέραντη σιωπή απλωνόταν παντού. Ράγισε η καρδιά μου όταν συνειδητοποίησα την απουσία αγαπημένων μας προσώπων που έφυγαν μακριά

και άφησαν την αγκαλιά του χωριού μας έρημη... Ας είναι όμως γλυκειά και ειρηνική η ξενιτιά που τους αγκαλιάζει.

Όμως αδέλφια μου, όσο μακριά και αν είμαστε, ας μην αφήσουμε να σβήσει η αγάπη, εκείνο το αγκάλιασμα που γνωρίσαμε στο αγαπημένο μας χωριό, και να μην παραλείπουμε να το μεταδίδουμε και στα παιδιά μας.

Συγνώμη αν σας συγκίνησα. Καλή αντάμωση εκεί στη μικρή πλατείτσα μας

Κάποτε οι στράτες και τα σοκάκια
έσφυζαν από ζωή

Β.Π.Γ.

Φωτ.: STEVE McCURRY / MAGNUM - "E"

Απέναντι στο μεγάλο δράσος

Της Αναστασίας Στ. Νούτση

Π οιος λόγος γραπτός, άραγε, μπορεί να σταθεί αληθινός - κι όχι απλά αρκούμενος στις καλές του προθέσεις - απέναντι σ' αυτή την καταπάτηση πάντων των ανθρωπίνων αξιών που συμβαίνει στον πλανήτη μας;

Ποιος λόγος αυτή τη στιγμή δεν θα φανεί άνανδρος, καλά προστατευμένος και ανεπαρκής μπροστά στην εικόνα των παιδιών της Σερβίας που σκοτώνονται ή που χωρίζονται απ' τους γονείς τους;

Πώς να ταχθείς απέναντι σ' ένα τόσο μεγάλο και ηλίθιο ψέμα που διαφημίζεται ως ανθρωπιστικό;

Πώς σ' αυτό τον κόσμο που μεγάλωσες και που εσύ, μια μικρή και ασήμαντη θαύμασες τον πολιτισμό και το πνεύμα του, να παραδεχθείς την ηλιθιότητα της απίστευτης έπαρσης των ισχυρών και των "αξιών" της γης;

Ποιος τελικά είναι ο μικρός και ο ασήμαντος που με τόση ευκολία του αφαιρούν τη ζωή σαν να είναι το πιο ευτελές πράγμα κι όμως αυτός τραγουδά;

Ποιος είναι ο σημαντικός κι ο άξιος των αξιωμάτων του, που με τόση ανανδρία γίνεται τιμωρός χιλιάδων αθώων ζωών χωρίς να φοβάται καμιά τιμωρία;

Στέκομαι και γίνομαι μάρτυρας από τον καναπέ μου ενός πολέμου που δεν έχει πολεμιστές, δεν έχει μάχες, δεν έχει αγώνες, έχει όμως παντοδύναμους που δεν ξέρουν να κινδυνεύουν. Οι δυνατοί, οι πάνοπλοι, οι ηγεμόνες του πλανήτη δεν ξέρουν από μάχες, παίζουν μόνο με τα αεροπλανάκια τους και τα κουμπιά τους.

Στέκομαι απέναντι σ' αυτό το ατέρμονο παράλογο και ηλίθιο θράσος και όλα μου φαίνονται μάταια. Γιατί, αν ο λόγος με βολεύει όλο και περισσότερο, η κραυγή μου δείχνει πόσο βολεμένη είμαι και πως πια δεν έχω δικαίωμα στη διαμαρτυρία.

Γιατί έχω κι εγώ τις ευθύνες μου. Και αναρωτιέμαι. Όταν πριν κάποια χρόνια σκοτώνονταν τα παιδάκια στη Βαγδάτη, η δική μου συνείδηση γιατί κοιμόταν; Γιατί ξαφνικά ξυπνά καθώς η αδικία έρχεται δίπλα στην πόρτα μας και μας απειλεί; Έτσι κι αλλιώς η αδικία πάντα αδικία δεν είναι;

ΜΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΣΣΑ

Η Πανελλήνια οργάνωση ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ, ιδρύτρια και πρόεδρος της οποίας είναι η Ασημοχωρίτισσα νύφη Ελένη Γερασιμίδου (μητέρα του συζύγου της ήταν η Ευγενία Γιαννούλη -Βγένω- από το Ασημοχώρι και ο πατέρας του Χρήστος Γερασιμήδης από το Γοργοπόταμο), ευαισθητοποιημένη σε όλα τα κοινωνικά προβλήματα, όπως και σε θέματα εθνικά, οικογενειακά και με ειδική μέριμνα για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, δεν μπορούσε να μην ευαισθητοποιηθεί και στο δράμα της χειμαζόμενης Σερβίας. Συγκεκριμένα αυτό τον καιρό συγκεντρώνει ρουχά, τρόφιμα, είδη καθαριότητας και φάρμακα για 15.000 παιδιά με ειδικές ανάγκες του Βελιγραδίου. Όποιος επιθυμεί να βοηθήσει, μπορεί να επικοινωνήσει με την κ. Γερασιμίδου στο τηλέφωνο: 7654294.

Όμως στην εν λόγω οργάνωση και στο πρόσωπο της Ελένης Γερασιμίδου θα επανέλθουμε στο επόμενο τεύχος, γιατί το έργο που επιτελούν είναι τεράστιο.

Η κ. Γερασιμίδου (δεξιά) σε ημερίδα που διοργάνωσε η Ελλ. Εστία για άτομα με ειδικές ανάγκες με ομιλητές τον πρύτανη και καθηγητές του πανεπιστημίου του Βελιγραδίου.

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΥΤΕΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο Ασημοχωρίτης **Πρωτ. Τιμόθεος Χρήστου** τελευταία καλείται τακτικά από τα τηλεοπτικά κανάλια για να δώσει τη θέση της Εκκλησίας σε διάφορα τρέχοντα θέματα. Η σύγχυση των ημερών είναι τόση, που ο κόσμος αναζητεί όλο και πιο πολύ το "λόγο της αληθείας". Κι εκείνος, πρόθυμος πάντα, σπεύδει και πράττει το κατά δύναμη.

Συνταξιούχος εδώ και καιρό ο π. Τιμόθεος ασχολείται εντατικά με το πνευματικό και συγγραφικό του έργο, δείγματα του οποίου θα λαμπρύνουν κατά καιρούς και τις σελίδες του περιοδικού μας.

Ο Πρωτ. Τιμόθεος σε παλαιότερη φωτογραφία στην ενορία του, τον Άγιο Νικόλαο το Ραγκαβά, στην Πλάκα, με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλο.

ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΣΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

Η συγχωριανή μας και εκλεκτή συνεργάτης του περιοδικού μας **Αθηνά Δ. Στεργίου**, μετά την αποφοίτηση της από σχολή δημοσιογραφίας, μπήκε δυναμικά στο χώρο της έντυπης επικοινωνίας και ήδη αρθρογραφεί σε περιοδικό μεγάλης κυκλοφορίας της Αθήνας. Ο λόγος της είναι υπεύθυνος, δυναμικός, χαριτωμένος.

Της ευχόμαστε από καρδιάς μια λαμπρή σταδιοδρομία.

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Η λήθε πρόσφατα από την Αλεξάνδρεια της Βιρτζίνια των Η.Π.Α., όπου διαμένει μόνιμα, η **Όλγα Β. Γιαννούλη** για το γάμο της με τον **Γεώργιο Πεταλά** που θα γίνει στις 3 Ιουλίου στον Άγιο Κωνσταντίνο Γλυφάδας. Τους ευχόμαστε καλά στέφανα

ΚΑΛΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Ο Μιχάλης Γ. Κυρζίδης (γιος της Γεωργίας Γεωργάκη - Κυρζίδη) φοιτά σε σχολή γραφικών τεχνών με σαφή κλίση προς τις καλές τέχνες. Με το ταλέντο του αυτό και την αγάπη του προς το χωριό έγινε ένας πολύτιμος συνεργάτης του περιοδικού μας.

Δογιαστά Χαρμπέρια

Με το Βασ. Παν. Γιαννούλη

ΕΚΔΡΟΜΗ

Θι Ασημοχωρίτες εκδρομείς.

(φωτ. Μιχ. Γ. Κυρζίδης)

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Αρκετό φέτος το χιόνι στο χωριό που ταλαιπώρησε τους χωριανούς, τους φρουρούς των συνόρων, αλλά και τα λιγοστά τετράποδα.

Τι τράβηξε ο γάιδαρος στο Βουρμπιανίτικο...

Στις 24 Απριλίου ο Σύλλογος μας, πραγματοποίησε εκδρομή στον Αγ. Ιωάννη το Ρώσο και στη Λίμνη Ευβοίας.

Ένα ακόμη υπέροχο ασημοχωρίτικο αντάμωμα που θα μείνει αξέχαστο.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Την επιτροπή βοσκοτόπων ανέλαβαν οι τρεις αντιπρόσωποι του χωριού Αριστ. Κ. Στεργίου, Βασ. Δ. Στεργίου, Νικολ. Μ. Στεργίου, που με τη συμπαράσταση του Ηλία Τσεπέλη νοίκιασαν τους βοσκοτόπους, για φέτος, στο γνωστό μας Βαγγέλη Τσιτούνη στην τιμή του 1.000.000 δρχ..

Δύσκολες εποχές για βοσκοτόπους στα σύνορα. Πάντως η επιτροπή θα μπορεί να συμπληρώνει ανάγκες του χωριού που ο Δήμος αδυνατεί.

ΦΥΛΑΚΙΟ

Ευχόμαστε να διατηρηθεί το φυλάκιο Ασημοχωρίου για την ασφάλεια του χωριού και της ευρύτερης περιοχής γενικότερα. Τους χειμερινούς μήνες φιλοξενείται στο σχολείο, το δε καλοκαίρι μεταφέρεται στο πάρκο του Αγ. Αθανασίου.

ΔΑΣΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ.

1986. Ο Δασικός Συνεταιρισμός εν δράσει.

Ευχόμαστε να συνεχιστεί η δραστηριότητα του συνεταιρισμού του Ασημοχωρίου με την τόσο μεγάλη ιστορία, που ξυλεύεται γύρω στα 1.200 κυβ. ελάτης, πεύκης και οξυάς κάθε χρόνο από το πλούσιο δάσος του Ασημοχωρίου.

ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ

Το Πάσχα. Με πρωτοβουλία του Γιώργου Δ. Στεργίου μαζεύτηκαν αρκετά πασχαλινά αυγά, κουλούρια και διάφορα ποτά και προσφέρθηκαν στους άνδρες του φυλακίου του χωριού μας.

ΟΙ ΕΥΩΔΙΑΣΤΕΣ ΜΠΛΑΝΟΥΤΣΚΕΣ

Γιομάτες μπλανούτσκες θα είναι και φέτος όλες οι πλαγιές μέχρι τον Ιερό περιμένοντας να μας χαρίσουν την ευωδία και τη γλυκύτητά τους κατά την περίοδο του πανηγυριού του Αγ. Λιά.

Ο ΓΑΜΠΡΟΣ ΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ενθουσιασμένος και αναπτερωμένος ήταν ο αγαπητός Παναγιώτης Πολίτης βλέποντας το βίντεο του Υφέσου του συλλόγου μας.

"Του χρόνου θα κάνουμε το καλύτερο γλέντι. Θα είμαι κι εγώ να βοηθήσω", μας είπε στο τηλέφωνο.

ΜΙΑ ΑΛΛΙΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Ο Σωτήρης Παν. Γιαννούλης προσφέρει δέκα μέρες φαγητού και ποτό στο μπαρ του "SAMIS BAR" στον κάβο της Κέρκυρας σε όποιον Ασημοχωρίτη πάει προς τα εκεί. Αρκεί να του μολογάει ασταμάτητα "ασημοχωρίτικα χαμπέρια", λέει.

ΕΛΑΤΕ ΚΙ ΕΣΕΙΣ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ 40

Το γραφείο του Συλλόγου μας φιλοξενεί τη χορωδία της ομοσπονδίας που ετοιμάζεται για τις εκδηλώσεις του καλοκαιριού στα χωριά της Κόνιτσας, και Μαστοροχωρίων.

Πρόβες γίνονται κάθε Σάββατο 7:00 το απόγευμα υπό την διεύθυνση του μουσικού της ορχήστρας Αθηνών κ. Αλέκου Παπαχρήστου.

Σημειώνουμε ότι στο γραφείο έχουν αποτερωθεί οι εργασίες αλλαγής διαρύθμισης του χώρου (σοβαντίσματα, βαψίματα υδραυλικά, ηλεκτρικά, ντουλάπια κουζίνας και αγοράστηκαν πολυκουζίνα-ψυγείο, 35 καρέκλες, φωτιστικά κ.λπ. Ευχαριστούμε για τη συμπαράσταση τους: Δημήτρη Μανώλη, Θεοφ. Γιαννούλη, Θεοφ. Στεργίου και Δημ. Γεωργάκη.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Λιγοστά άτομα, χαρά αναστάσιμη, κόκκινα αυγά, σούβλες, κρασί, κέφι, μέσα στο ανοιξιάτικο ξύπνημα της φύσης. Αυτό ήταν φέτος το Πάσχα στο χωριό.

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ, ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΑΥΣΗ!

● Απολαύστε τον καφέ σας στο καφενείο της Διομήδαινας (Σοφίας Στεφανίου). Μια ηρωίδα Ασημοχωρίτισσα 85 χρόνων! Η γλυκύτατη θειά κάτι θα έχει να σας πει για τα παλιά, για το σόι σας, για ό,τι σας ενδιαφέρει. Πάντα με προθυμία, πάντα με το χαμόγελο.

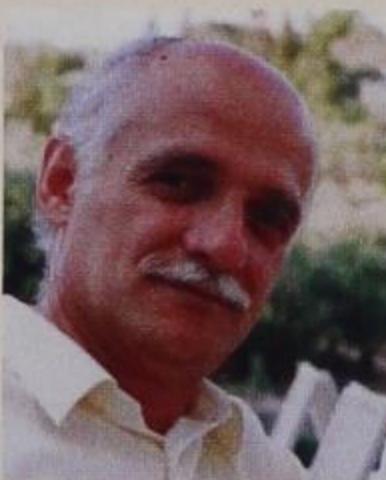
- Θα μου φτιάξεις, θειά, έναν καφέ; (της πέφτει η βελόνα που πλέκει)

- Έκα να πάω την κλέτσκα... Πώς τον πίνεις, γλυκόν ή πκρόν;

● Απολαύστε το κράνι - λικέρ του μπαρμπα-Τάκη Γεωργάκη στο καφενείο - πολυκατάστημά του. (Διαθέτει υδραυλικά, ηλεκτρικά, είδη κυγαλερίας, είδη νοικοκυριού και όλες τις βιντεοκασέτες των χορών του συλλόγου μας). Τις τύχετε σε "προλό-

τζικ σαράουντ" μουσική απόδοση έξι ηχείων, ίσως παρακολουθήσετε Ντουμπάϊ, Αλβανία, Αμερική, Μπρόκοβ, ανάλογα κατά που είναι γυρισμένος ο... σιάτσης (δορυφορική κεραία).

● ...Κι όταν ανάβει η κουβέντα και φτάνει η πίεση στο... ταβάνι, καθίστε να ξεδώσετε ή πηγαίνετε μια βόλτα στην Αγ. Παρασκευή να ηρεμήσετε ή από την άλλη μεριά, περάστε το χιονιάδιτικο και φτάστε μέχρι το τουρνοβίτικο για γαλήνη απέραντη!

ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗ ΜΑΣ

Συγχαίρουμε τον αρχισυντάκτη του περιοδικού μας, Δημ. Γ. Γεωργάκη για το πολύπλευρο ταλέντο και την ανεκτίμητη προσφορά του στο περιοδικό μας. Ευχαριστούμε δε τη σύζυγό του Ανάστασία για τη συμπαράστασή της.

ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ:

Σε θιαμαίνομαι...

(πιθανή εξήγηση: **α**) Απορώ με σένα **β**) Διαφωνώ μαζί σου, αλλά δε βαριέσαι...)

Τι σε κιραλεύει η μοίρα σου...

(πιθανή εξήγηση: **α**) Τι σε παιδεύει το πεπρωμένο σου. **β**) Τι σου επιφυλάσσει το ...DNA σου. **γ**) Τι σου λέει η ερμόγνωμη.

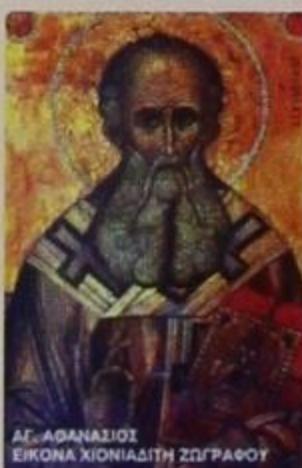
Τι ξουλαλάς...

(πιθανή εξήγηση: **α**) Λαλάς (μιλάς) έξω από την πραγματικότητα (έξω λαλάς). **β**) Λες χαζομάρες, μπανταλά. **γ**) Μιλάς σαν ξενόφερτος, αλλοδαπός - αλλοδαπή).

ΓΕΙΤΟΝΙΚΑ

Το ημερολόγιο 1999 της αδελφότητας Πύργου

Ένα υπέροχο δείγμα αγάπης και αφοσίωσης προς την γενέτειρα τους είναι το ημερολόγιο '99 των Στρατιανιτών. Ένα καλλιτέχνημα αφιερωμένο στη μικρομάνα του παλιού καιρού διανθισμένο με νανουρίσματα και βιωματικές φωτογραφίες, με κορωνίδα τη σαρμανίτσα. Η καλλιτεχνική επιμέλεια είναι της φιλόλογου Λένας Γαλάνη - Σουρέλη.

Οι Χιονιάδες σε τηλεκάρτα

Ο Ο.Τ.Ε. κυκλοφόρησε τηλεκάρτα των 500 μονάδων με προβαλλόμενο θέμα τους Χιονιάδες. Συγκεκριμένα, από τη μια πλευρά έχει το Άγιο Αθανάσιο με φόντο την Όρλα και από την άλλη παλιά εικόνα χιονιαδίτη αγιογράφου.

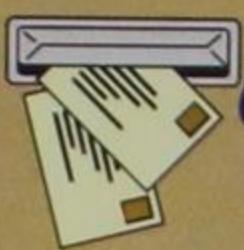
Σύγχρονη και πολύ ωραία ιδέα για προβολή του τόπου μας.

Τιμή Βασιλείου Χρήστου

Η Βούρμπιανη σε εκδήλωση που πραγματοποίησε προ καιρού ανακήρυξε ευεργέτη της τον Ασημοχωρίτη γιατρό Βασίλειο Χρήστου και στο εξής θα τον τιμά μαζί με τους ευεργέτες της. Ο αείμνηστος Βασίλειος Χρήστου έμαθε γράμματα στη Βούρμπιανη, όπως αρεσκόταν να λέει ο ίδιος, και από τότε τη λάτρευε πραγματικά. Σε όλη του τη ζωή δεν έπαψε ποτέ να την ενισχύει ηθικά και υλικά.

Οι Βουρμπιανίτες, αναγνωρίζοντας την προσφορά του, δεν τον τίμησαν μόνο όσο ζούσε, ανακηρύσσοντάς τον επίτιμο μέλος του συνδέσμου τους, αλλά τον τιμούν και μετά θάνατο. Μια τιμή που τους τιμά και τους ίδιους.

(Φωτογραφίες Βασιλ. Π. Γιαννούλη)

Από όσα μας γράφουν

Αγαπητοί συμπατριώτες, σας ευχαριστώ θερμά και σας συγχαίρω για το όμορφο περιοδικό σας. Τέτοιες προσπάθειες, αν πυκνώσουν, μπορούν ουσιαστικά να βοηθήσουν τον τόπο μας. Παρακαλώ να μου στείλετε και το πρώτο τεύχος.

Συγχαρητήρια **B. Νιτσιάκος**,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τομέας Λαογραφίας

Προς α. Σύλλογο Ασημοχωριτών Αττικής β. Τα "Ασημοχωρίτικα"

Αγαπητέ κ. Γιαννουλή,

Η πολιτιστική κληρονομιά, ο λαϊκός πολιτισμός και οι παραδόσεις των Μαστοροχωρίων, στον πυρήνα των οποίων ανήκει και το γραφικό Ασημοχώρι, είναι κύριο στοιχείο του ηπειρωτικού πολιτισμικού πλούτου. Η έκδοση του εντύπου σας "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ" φάνηκε από την αρχή ότι θα είναι ένας μηχανισμός διάσωσης, συντήρησης και ανάπλασης του λαϊκού μας πολιτισμού, που συνάμα θα συστοιχηθεί με τις άλλες πολιτιστικές δυνάμεις της περιοχής μας για να αποτρέψει την αλλοτρίωση και την αφομοίωσή του από τον εφήμερο και άβαθο πολιτισμό της εικόνας που απειλεί να τον αφανίσει. Τώρα με την έκδοση του τρίτου τεύχους, διαπιστώνουμε ότι τα "Ασημοχωρίτικα" αποκτούν και την ιδιαίτερη ταυτότητα που είναι αναγκαία να αποκτήσει, που να τα ξεχωρίζει από τα άλλα έντυπα και να μακροημερεύει. Εύγε σε όλους τους συντελεστές του θαυμάσιου έργου σας...

Όμως, θα ήταν παράλειψη να μην επισημάνω ότι ο Σύλλογός σας αποτελεί ένα πραγματικό εργαστήρι που φτιάχνει μέρα με τη μέρα, όχι μόνο την κιβωτό για να διασωθεί μέσα σε αυτή ο πολιτισμικός θησαυρός της περιοχής μας, αλλά τα εργαλεία εκείνα που δημιουργούν από το παλαιό ένα νέο, ρωμαλέο πολιτισμικό στοιχείο, δεμένο με το χθες.

Όσο για την εκδήλωση του Συλλόγου σας στο TITANIA την 20-2-1999 με την άψογη οργάνωση, την ποιότητα και την ανάδειξη της παράδοσης στο γλέντι, το ζωγράφεμα του χθες και το ζύμωμά του με το σήμερα (μουσική σύζευξη) που χάρισε τόσο κέφι και ευτυχία σε όσους είχαν την τύχη να παρευρεθούν, σας αξίζει, σε όλους σας, και προσωπικά σε 'σένα, ένα μεγάλο εύγε. Είμαι βέβαιος ότι ο μεγάλος ευεργέτης σας, ο Βασιλειος Χρήστου θα νιώθει ευτυχισμένος στον κόσμο του και δικαιωμένος για το κληροδότημά του, που τόσο άξια το διαχειρίζεσθε.

Μιχ. Μαρτσέκης
Πρόεδρος Ομοσπονδίας Αδελφ.Κόνιτσας

Προς το περιοδικό "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ" Φίλε Δημήτρη Γεωργάκη

Με χαρά πριν από δύο ημέρες βρήκα στο γραμματοκιβώτιο του σπιτιού μου το περιοδικό "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ", ένα τεύχος στου οποίου το εξώφυλλο αντίκρισα τοσες γνωστές φυσιογνωμίες: την Αναστασία, την Αθηνά και τη Μαρία.

Το καλοκαίρι που μας πέρασε, στα πλαίσια του προγράμματος φύλαξης της Ελληνοαλβανικής μεθορίου, βρέθηκα στο χωριό Ασημοχώ-

ρι για πέντε περίπου ημέρες, επικεφαλής της δυνάμεως που στρατοπέδευ στο χώρο του Αγ. Αθανασίου.

Πέντε μέρες από τις ωραιότερες της στρατιωτικής μου ζωής, τόσο γιατί προσφέραμε τις υπηρεσίες μας σε ένα ακριτικό χωριό όσο και γιατί είχα την ευκαιρία να γνωρίσω πολύ αξιόλογους ανθρώπους - Ασημοχωρίτες - την πολύ εγκάρδια παρουσία τους και τον χαρακτηριστικό πασίγνωστο τρόπο της ηπειρωτικής φιλοξενίας. Ποιόν να πρωτοθυμήθω; Τον Πρόεδρο του χωριού, τους Ελληνοαμερικανούς, τον Δημ. Γεωργάκη και τους γιους του και φυσικά τα κορίτσια του χωριού!

Σήμερα, αρκετούς μήνες μετά, αναπολώ με μεγάλη ευχαριστήση τις λίγες μέρες που πέρασα στο όμορφο χωριό σας, του οποίου νιώθω σαν να είμαι μέλος, και έδωσα μια υπόσχεση στον εαυτό μου, να επισκέπτομαι όσο πιο συχνά μπορώ το όμορφο Ασημοχώρι.

Θεσσαλονίκη 20 Δεκεμβρίου 1998
Με εκτίμηση **Χρήστος Καλιππιδης**
Λοχαγός Πεζικού, Θεσσαλονίκη.

Αγαπητέ Δημήτρη

Συγχαρητήρια και για το δεύτερο τεύχος του περιοδικού. Όλοι οι χωριανοί εδώ το ευχαριστήθηκαν πολύ. Και πάλι περιμένουμε "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ" να έρθουν κοντά μας γρήγορα. Σου στέλνω 50 δολλάρια και ελπίζω να συνεχίσεις αυτή την υπέροχη δουλειά.

Με αγάπη
Παναγιώτης - Ελπίδα Πολίτη, Charlotte.

Κύριε πρόεδρε

Εδώ και αρκετούς μήνες ένα πολύ λαμπρό και αξιόλογο τοπικό περιοδικό με τον τίτλο "ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ-ΛΙΣΚΑΤΣΙ" που με ιδιαίτερη χαρισματική προσήλωση στη γενέτειρα πατρίδα, αγωνίζοταν για την πολιτιστική και κοινωνική πρόσδο, ύστερα από μια πορεία 25 χρόνων, σταμάτησε αναπάντεχα να μας δροσίζει, για τους λόγους που ο άριστος εκδότης, ο φλογερός πατριώτης Διονύσιος Τάτσης, έγραψε εμπειριστατωμένα στο αποχαιρετιστήριο τεύχος του.

Χωρίς υπερβολή, λυπήθηκα, αισθάνθηκα μεγάλο ψυχικό πόνο, υπηρέκα πρόθυμος και τακτικός συνδρομητής του περιοδικού αυτού και συνεργάτης.

Πέρασε αρκετός καιρός από τότε που σταμάτησε να μας δροσίζει, να μας παρηγορεί και να μας συντροφεύει το αξέχαστο περιοδικό "ΛΙΣΚΑΤΣΙ", μέχρι που μια λιόχαρη μέρα, εντελώς αναπάντεχα, πήρα το πρώτο τεύχος του νέου περιοδικού σας "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ".

Η αξιόλογη προσφορά του νέου περιοδικού, πρωτοβουλία των γνωστών σημαντικών και σπουδαίων μελών του συλλόγου "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" μας φανερώνει αδελφικά πως εντάσσεται στα πλαίσια των εντολών της παμμεγίστης διαθήκης του αείμνηστου Ασημοχωρίτη μεγάλου ευεργέτη και εκλεκτού φίλου μου ιατρού ΒΑΣΙΛΗ ΧΡΗΣΤΟΥ.

Όλα τα στολίσματα του σιδερένιου "ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ" με καθαρότητα αισθήματος και με λαμπρή συνειδηση και καθαρή καρδιά, θα κατορθώσουν, μας το υπόσχονται άλλωστε, να μας θυμίζουν και να μας μαθαίνουν πολλά βεβαιωμένα συμβάντα και άλλα παραδοσιακά

γεγονότα από τα αιματόβρεχτα χωριά μας.

Θέλω να τονίσω με ιδιαίτερη ευχαριστηση και θαυμασμό, πως όλοι οι ασχολούμενοι στη σύνταξη των κειμένων του περιοδικού είναι εμποτισμένοι με βαθιά λατρεία προς τη γενέθλια γη, το Ασημοχώρι, τον άγιο αυτό τόπο που πολλούς γένησε, γαλούχησε, τράνωσε και κράτησε στη ζωή όρθιους, ισίους ανθρώπους και γνήσιους Ηπειρώτες.

Και πάλι θερμά συγχαρητήρια για τη νέα έκδοση του περιοδικού "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ"

Με πατρικό χαιρετισμό
Νίκος Ι. Τσίπας Πυρσογιαννίτης.

Προς Περιοδικό "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ"

Έχω την τιμήν να ευχαριστήσω υμάς θερμώς δια την αποστολήν των τευχών του περιοδικού σας, και μάλλον του περιοδικού μας, "ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ" και συγχρόνως να συγχαρώ υμάς εγκαρδίως δια την λαμπράν από πάσης απόφεως εμφάνισην του περιοδικού.

Επιτρέψατε να σας εκδηλώσω την απεριγραπτή χαρά και τον ενθουσιασμό που ένοιωσα διαβάζοντας το περιοδικό μας, γιατί κάθε σελίδα του είναι και ένας χαιρετισμός της Γενεθλίου Πατρίδος μας. Το ξεφύλλισα με περιέργεια στην αρχή, με ενδιαφέρον και αγάπη ύστερα. Τη φυσική ομορφιά του τόπου μας τη ζουσα, σε εκείνο όμως βρήκα την Ιστορία, τη σύγχρονη πνευματική και κοινωνική του κίνηση και σκέψεις για το μέλλον.

Τα συναισθήματα αυτά, τα διαδέχθηκε ο θαυμασμός και η ικανοποίηση για την αρπιότατη σε εξωτερική κι εσωτερική εμφάνισην. Ξαναζωντανεύει την πλαισιότερη Ηπειρώτικη ζωή μ' όλα της τα θελγητρά, που διατηρεί εμάς τους αθεράπευτους νοσταλγούς της Ηπείρου μας σε παντοτινή υπερδιέγερσην και λατρεία για τα πατρικά χώματα. Μα και την υπερηφάνεια του Ηπειρώτη που βλέπει στη γενέτειρά του έργα προκοπής και πρωτοποριακού ξεκινήματος δια την πνευματική αφύπνισην της Επαρχίας μας.

Συγκινητικό αυτό σας το πνευματικό δώρο στην τραγική αυτή εποχή της ύλης και του πιο χυδαίου ατομισμού.

Προχωρείτε στο δρόμο σας και να είσθε βέβαιοι ότι όλοι θα σας συνδράμουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Έργο που τιμά την ιδιαίτερη μας πατρίδα.

Βαρύ το έργο σας και δαπανηρό, μεγάλο όμως και θαυμάσιο. Συγχαρητήρια.

Πάντα στο πλευρό σας.

Πασχ. Δ. Μανώλης

Εγγονός Κωσταντή Γιαννουλή και Πολυζένης. Μέλος της εκτελεστικής επιτρ.διαχείρισης κεφαλαίου του κληροδοτήματος Βασ. Χρήστου.

Αγαπητέ ξάδελφε Δημήτρη

Και το δεύτερο τεύχος ήταν πολύ ωραίο, το διαβάσαμε από δυο-τρεις φορές ο καθένας.

Θα ή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΦΤΙΣΗ

Στις 30 Μαΐου ο **Δημήτρης** και η **Ανδρονίκη Δήμου** το γένος Ζαχαρία Στεφανίου βάπτισαν στα Γιάννενα την πρωτότοκη θυγατέρα τους και της έδωσαν το όνομα Ελένη.

Τους ευχόμαστε ολόψυχα να του ζήσει η νεοφάτιστη και να τη δουν όπως ποθούν.

ΘΑΝΑΤΟΣ

Στις 27 Φεβρουαρίου πέθανε στα Γιάννενα όπου και κηδεύτηκε ο **Παντελής Ι. Στεφανίου**. Ο εκλειπών Ασημοχωρίτης ήταν φιλήσυχος και ταπεινός άνθρωπος. Ήταν 74 ετών και είχε τρία παιδιά.

Ο Θεός να τον αναπαύσει

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Συγχαρητήρια για το ωραίο σας περιοδικό. Μεστό, περιεκτικό, πατριωτικό... Να ζήσει το Ασημοχώρι!

Σάββας Σιάτρας

Τραγουδιστής δημοτικών τραγουδιών

Συγχαρητήρια για το όμορφο περιοδικό "Τα Ασημωχωρίτικα". Με τους καλύτερους χαιρετισμούς μας.

Νίκος Σουρέλης

Πρόεδρος Ξενοδόχων Ιωαννίνων

Επεσαν στα χέρια μου "Τα Ασημωχωρίτικα" και είδα ότι είναι ένα θαυμάσιο περιοδικό που δύσκολα συναντάς. Επιθυμώ να με γράψετε συνδρομητή σας.

Κωνσταντίνος Λάμπρου

Καθηγητής χημικός- Ιωάννινα

Αποστέλλω το ποσό των 5.000 δρχ., δείγμα ελάχιστης προσφοράς για ενίσχυση του περιοδικού σας.

Παναγιώτης Τσιάτσης - Αθήνα

Σας συγχαίρω για την προσπάθειά σας, είναι ένα θαυμάσιο περιοδικό. Αποστέλω το ποσό των 20.000δρχ. προς ενίσχυση.

Μιχαήλ Παπαμιχαήλ - Διευθυντής Ε.Ο.Τ

ΔΩΡΕΑ

Στο Ασημοχώρι και τους Ασημοχωρίτες, που τόσο πολύ ΑΓΑΠΗΣΑ

Άννα - Φελίτσια, Νικολάου του Σωτηρίου και της Ροδίκας 1970 - 1996"

Με την αφιέρωση αυτή ο συγχωριανός μας και μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου μας **Σωτήρης Νικολάου** δώρισε στο Σύλλογο **ένα πιάνο** και μια **εικόνα της Αγ. Άννας** στη μνήμη της πολυαγαπημένης του θυγατέρας, η οποία, όπως είναι γνωστό, πριν από τρία χρόνια βρήκε τραγικό θάνατο σε αυτοκινητικό δυστύχημα.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ-ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Μιχαήλ Παπαμιχαήλ, Αθήνα:	20.000 δρχ.
Ελένη Γερασιμίδου, Αθήνα:	10.000 δρχ.
Ειρήνη Οικονόμου-Σταματάκη, Αθήνα:	5.000δρχ.
Ανθούλα Γιαννούλη, Αθήνα:	5.000 δρχ.
Σωτ. Παν. Γιαννούλης, Κέρκυρα:	30.000 δρχ.
Ασημούλα Ελευθερίου, Αθήνα:	5.000 δρχ.
Γεωργία Γιαννούλη-Φαναριώτου, Αθήνα:	5.000 δρχ.
Σπύρος Πιπεράκης, Αθήνα:	10.000 δρχ.
Παντελής Γιαννούλης, Αθήνα:	5.000 δρχ.
Παναγιώτης Τσιάτσης ,Αθήνα:	5.000 δρχ.
Δημήτριος Παπακώστας, Θεσσαλονίκη:	5.000 δρχ.
Γεώργιος Κυρζίδης, Αθήνα:	3.000 δρχ.
Βασ. Αλ. Γιαννούλης, Κόνιτσα:	5.000 δρχ.
Ευθαλία Στεφανίου-Χρηστάκη, Ιωάννινα:	3.000 δρχ.
Αναστασία Βασ. Γιαννούλη, Αθήνα:	20.000 δρχ.
Κωνσταντίνος Ι. Γεωργίου.....	20.000 δρχ.
Νικόλαος Γ. Γεωργίου	10.000 δρχ.
Αθανάσιος Νάτσης, Αμερική:	20 \$
Δημήτριος Νάτσης, Αμερική:	20 \$
Παναγιώτης Πολίτης, Αμερική:	50 \$
Όλγα Βασ. Γιαννούλη, Αμερική:	100\$

Στέφ. Χριστ. Πανταζής, Αθήνα: στη μνήμη της μητέρας του Αρετής προσφέρει το ποσό των 20.000 δρχ.

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους και συγχωριανούς για τις ενισχύσεις τους. Μας βοηθούν αποφασιστικά στην προσπάθειά μας, αφού η κάλυψη των εξόδων της έκδοσης του περιοδικού δεν είναι δυνατόν να γίνεται εξ' ολοκλήρου από το κληροδότημα.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

"Κεφάλαιο Αυτοτελούς Διαχείρισης Βασιλείου Χρήστου"
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Χρήστης, από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 1998

Κατά τη διάρκεια του έτους 1998 η όλη διαχείριση κινήθηκε μέσα στα πλαίσια του εγκριθέντος προϋπολογισμού (έγγραφο Υπ. Οικον. 1073017/2382/17.6.1998)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Υπόλοιπο ταμείου, 31.12.1998 (ως το υπ' αριθμ. 1073017/2382/17.6.1998 έγγραφο Υπ. Οικονομικών)	δρχ. 22.811.338
2. Εισπράξεις από ενοίκια (ως η συνημμένη αναλυτική κατάσταση)	δρχ. 7.978.826
3. Τόκοι καταθέσεων	δρχ. 1.679.946
ΣΥΝΟΛΟ	δρχ. 32.470.110

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

1. Καταβολή αμοιβής στο δικηγόρο Μιχ. Μαρτσέκη (ως η υπ' αριθμ. 10848552774/15.7.98 εγκριτική απόφαση)	δρχ. 1.000.000
2. Πληρωμή φόρου εισοδήματος σύμφωνα με το Ν. 2459/97 (τριπλότυπο 2230208/20.3.98 Δ.Ο.Υ. Ι' Αθηνών)	δρχ. 1.615.228
3. Οικονομική ενίσχυση σε συλλόγους (ως η από 30.5.1998 απόφαση)	
α. Σύλλογος Λαγκάδας	δρχ. 40.000
β. Σύλλογος Χιονιάδων	δρχ. 40.000
γ. Σύλλογος Γοργοποτάμου	δρχ. 40.000
δ. Σύλλογος Αμαράντου	δρχ. 40.000
ε. Σύλλογος Πυρσογιαννιτών	δρχ. 40.000
στ. Σύλλογος Βούρμπιανης	δρχ. 40.000
	.δρχ 240.000
4. Οικονομική ενίσχυση περιοδικού "ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ"	δρχ. 500.000
5. Ηλεκτροφωτισμός δρόμων του χωριού "Ασημοχώρι" από Αγία Παρασκευή έως Άγιο Σπυρίδωνα. Η όλη εργασία ηλεκτροφωτισμού έγινε από τις Υπηρεσίες της Δ.Ε.Η. και σ' αυτήν καταβλήθηκε το άνω ποσόν και γι' αυτό δεν ελήφθησαν προσφορές για την επίτευξη συμφερότερης τιμής, κ.τ.λ. (Γραμμάτιο Είσπραξης Δ.Ε.Η. 848617/3.7.1998).	δρχ. 2.340.000
6. Εκδηλώσεις σύμφωνα με τους όρους της διαθήκης, στα πλαίσια του εγκριθέντος Προϋπολογισμού:	
α. Τέλεση πάνδημου μνημοσύνου, Αύγουστος 1998, υπέρ του διαθέτη, με προσφορά φαγητού, κ.τ.λ. σε όλους τους κατοίκους του Ασημοχωρίου και των όμορων χωριών (όρος 3 της δια-	

Το Δ.Σ. του Συλλόγου, με τη σύμφωνη γνώμη των εκτελεστών της διαθήκης, στη συνεδρίασή του της 9.2.1999, ενέκρινε τον προϋπολογισμό του Οικονομικού Έτους 1999, ο οποίος έχει ως εξής:

Ενεργητικό

1. Υπόλοιπο ταμείου, 31.12.1998	δρχ. 23.256.887
2. Εισπράξεις από ενοίκια	
Πολυκατοικία Αθηνών, Βουλγαροκτόνου 40	
Πολυκατοικία Μελισσίων, Παλ. Λατομείων	
	.δρχ. 8.400.000
Τόκοιδρχ. 1.800.000
ΣΥΝΟΛΟδρχ. 33.456.887

Παθητικό - Πληρωμές

1. Σύνταξη πράξης οριζοντίων ιδιοκτησιών της πολυόροφης οικοδομής, που βρίσκεται επί της οδού Βουλγαροκτόνου'40.	
α. Αμοιβή συμβολαιογράφου	
β. Αμοιβή δικηγόρου	
γ. Αμοιβή μηχανικού	
δ. Φόρος και έξοδα πάσης φύσεως δρχ. 1.500.000	
2. Φόρος Εισοδήματος 1999 για τα εισοδήματα (από 1.1.1998-31.12.1998) από ενοίκια κατοικιών	δρχ. 1.300.000
3. Οικονομικές ενισχύσεις Συλλόγων, που καθορίζονται στη διαθήκη	δρχ. 360.000
Ενίσχυση του Περιοδικού "Τα Ασημοχωρίτικα" που ορίζεται στη διαθήκη	δρχ. 1.000.000
Χορήγηση υποτροφιών	δρχ. 2.000.000
Εργασίες πλακόστρωσης, κ.τ.λ. Αγίας Παρασκευής Ασημοχωρίου	δρχ. 1.000.000

θήκης), ως η από 1.9.1998 αναλυτική κατάσταση δαπανών. δρχ. 533.600

β. Τέλεση εκδήλωσης στην Αθήνα (μηνόσυνο στον Αγ. Κωνσταντίνο και στη συνέχεια δεξίωση στο ξενοδοχείο ΣΤΑΝΛΕΥ, με ομιλίες, κ.τ.λ., στη μνήμη του ευεργέτη), σύμφωνα με επιθυμία του διαθέτη (όρος 4) για σύσφιξη των σχέσεων των αποδήμων Ασημοχωριτών και των όμορων χωριών, ως η από 28.2.1998 αναλυτική κατάσταση δαπανών. δρχ. 785.574

γ. Τέλεση της επήσιας γιορτής των Ασημοχωριτών για την κοπή της πίτας, (18.1.1998), ως το υπ' αριθμ. 36281/18.1.1998 Τιμολόγιο Ξενοδοχείου ΣΤΑΝΛΕΥ δρχ. 132.450

Σημειώνουμε ότι η συνολική δαπάνη για τις εκδηλώσεις αυτές, ανήλθε σε 1.451.174 δρχ., ήτοι μέσα στα πλαίσια του προβλεπόμενου στον προϋπολογισμό κονδυλίου (1.500.000) για τις εκδηλώσεις αυτές.

7. Διαμόρφωση του υπάρχοντος Γραφείου, που αφέθηκε από το διαθέτη για να στεγασθούν οι Σύλλογοι Ασημοχωρίου, Χιονιάδων, Γοργοποτάμου και Λαγκάδας, ως το από 30.5.1998 Πρακτικό Δ.Σ. και η από 31.12.1998 αναλυτική κατάσταση δαπανών. δρχ. 1.487.385

8. Γενικά έξοδα του κληροδοτήματος, ως η από 31.12.1998 αναλυτική κατάσταση δαπανών. δρχ. 578.986

ΣΥΝΟΛΟ δρχ. 9.213.223

Ανακεφαλαίωση

Έσοδα

α. Προηγούμενο υπόλοιπο	δρχ. 22.811.338
β. Εισπράξεις	δρχ. 7.978.826
γ. Τόκοι	δρχ. 1.679.946

ΣΥΝΟΛΟ δρχ. 32.470.110

Έξοδα δρχ. 9.213.223

Υπόλοιπο, 31.12.1998 δρχ. 23.256.887

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Τα έσοδα (ενοίκια + τόκοι) ανήλθαν σε 9.658.772 δραχμές έναντι προβλεφθέντων εσόδων

δων 9.400.000 δραχμών.

2. Τα έξοδα ανήλθαν σε 9.213.223 δραχμές, έναντι προβλεφθέντων στον Προϋπολογισμό εξόδων 13.890.000 δραχμών.

Οι δαπάνες που έγιναν αφορούσαν εργασίες που προβλέπονται στον εγκριθέντα προϋπολογισμό και για άλλες υπάρχουν τα νόμιμα παραστατικά. Οι δαπάνες υπολείπονται εκείνων που προϋπολογίσθηκαν, διότι δεν συντελέσθηκαν όλες οι εργασίες, όπως, α) Ενίσχυση Μουσείου Αγιογραφία Χιονιάδων, β) Κατασκευή Σταδίου Αθλοπαιδιών Ασημοχωρίου, γ) Οικονομική ενίσχυση συγγραφής βιβλίου Ασημοχωρίου, δ) Χορήγηση υποτροφιών και ε) Αγορά και τοποθέτηση αναμετρητών TV

Δεν δαπανήθηκε το ποσό για τις υποτροφίες, διότι κρίθηκε μικρό και έτσι, αφού έγιναν κατά τη διαχειριστική περίοδο 1998 οι σχετικές προεγγασίες, θα χορηγήθουν υποτροφίες στη νέα περίοδο 1999, όπως προβλέπονται στον σχετικό προϋπολογισμό.

3. Η διαχείριση του Κληροδοτήματος κινήθηκε μέσα στα πλαίσια της βούλησης του διαθέτη και του πλαισίου του εγκριθέντος Προϋπολογισμού

Επισημαίνομε ότι τα έργα που πραγματοποιήθηκαν, διαμόρφωση και ανάπλαση του πάρκου του χωριού, συντήρηση παιδικής χαράς, κ.τ

Ανακοινώσεις

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων της επαρχίας Κόνιτσας θα πραγματοποιήσει μουσικές εκδηλώσεις για τέταρτη συνεχή χρονιά στους δήμους Κόνιτσας και Μαστοροχώριων στις 7,8,9 Αυγούστου

1999, ενεργοποιώντας το μουσικό φυτώριο της ορχήστρας νέων, της χορωδίας νέων και της χορωδίας ενηλίκων των αποδήμων Ηπειρωτών.

Συμμετέχοντας στο κοινωνικό και πολιτιστικό γίγνεσθαι και πιστεύοντας στα πλούσια πολιτισμικά στοιχεία του Ηπειρωτικού λαού, αφιερώνουμε εφέτος τις εκδηλώσεις στους εθνικούς ευεργέτες που πρόσφεραν τα μέγιστα στην οικοδόμηση και ανάπτυξη του ελληνικού κράτους.

12 Μαΐου 1999

Το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Κόνιτσας

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΪ ΛΙΑ ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΟΥ ΧΑΛΚΙΑ

Κατόπιν συννενοήσεως με τους περισσότερους συγχωριανούς και με τον ιερέα του χωριού μας π. Διον. Τάση, το πανηγύρι του Αϊ Λια θα γίνει στις 24 Ιουλίου, ημέρα Σάββατο. Έτσι θα μπορεί να υπάρχει μεγαλύτερη συμμετοχή.

Την πρωτοβουλία διοργάνωσης ανέλαβε ο σύλλογος Ασημοχωριτών Αθηνών με τη συνεργασία των: **Νίκ. Μ. Στεργίου, Δημ. Ι. Παπακώστα και Γιώργ. Δ. Στεργίου.**

Το προβλεπόμενο πρόγραμμα θα είναι το εξής:
Το πρωί στις 24 Ιουλίου Θεία Λειτουργία στον Αϊ Λια, μεσημέρι στον Ιζερό και το βράδυ στο χοροστάσι του χωριού μας.

Η εκδήλωση θα είναι αφιερωμένη στη μνήμη του μεγάλου κλαρινίστα της λάκκας μας **Νικόλα Χαλκιά**. Ας είμαστε όλοι εκεί για να τιμήσουμε την μεγάλη του προσφορά.

Καλή αντάμωση.

φωτ.: Νίκ. Γ. Γεωργίου

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΑΣ. Κ ΧΡΗΣΤΟΥ

Οι εκτελεστές του κληροδοτήματος "Βασ. Χρήστου" αποφάσισαν σύμφωνα με τη διαθήκη να χορηγήσουν υποτροφίες στους δικαιούχους ύψους 2.000.000 δραχμών, όπως προβλέπεται στον προϋπολογισμό 1999. Δικαιούχοι είναι οι αναφερόμενοι στο άρθρο 1 της διαθήκης του που έχει ως εξής: Να σπουδάσουν εις Ανωτέρας ή Ανωτάτας Σχολάς, επιστήμην, ή Τέχνην επιμε-

λείς με ήθος και αγάπην προς τα γράμματα και κατά προτίμησιν σχετικώς άποροι νέοι ή νεανίδες, καταγόμενοι εκ πατρός ή μητρός, εκ των κάτωθι Κοινοτήτων της Επαρχίας Κονίτσης, εναλλάξ: Ασημοχωρίου, Γοργοποτάμου, Βούρμπιανης, Χιονιάδων, Πυρσόγιανης, Πληκατίου, Οξεάς, Καστάνιανης, Λαγκάδας, Αγίας Βαρβάρας και Αμαράντου, εις ή δύο τον αριθμόν εκάστοτε ανα-

λόγως των εισοδημάτων της κληρονομιάς, είτε διαμένουν οι γονείς οικογενειακώς, είτε τας ανωτέρω Κοινότητας, είτε εις άλλα μέρη της Ελλάδος

Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι από τα παραπάνω 11 χωριά να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στη διεύθυνση του Συλλόγου μας, Βουλγαροκόνου 40 ΤΚ 11472 Αθήνα, μέχρι την 1η Νοεμβρίου 1999.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

6ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο Όλοι για την αναγέννηση της Ηπείρου

Η Π.Σ.Ε. διοργανώνει στις 26 έως 30 Αυγούστου 1999 το 6ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο στην Ηγουμενίτσα. Για το λόγο αυτό πραγματοποίησε στις 23 Απριλίου ειδική προσυνεδριακή ημερίδα για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με τη συμμετοχή βουλευτών, του περιφερειάρχη, των 4 νομαρχών και αρκετών εκλεγμένων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Όλοι επεσήμαναν την ανάγκη να ενταχθούν βασικά έργα υποδομής για χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ προκειμένου να αλλάξουν την εικόνα της Ηπείρου που είναι η φτωχότερη περιφέρεια της Ευρώπης, σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Ε. Προτεινόμενα έργα είναι η σιδηροδρομική σύνδεση, η επέκταση του φυσικού αερίου και στην Ηπείρο, η ολοκλήρωση των βασικών οδικών αρτηριών και άλλες παρεμβάσεις που θα κρατήσουν τον κόσμο και θα αναπτύξουν την περιοχή. "Τα έργα δεν μπορούν να ολοκληρωθούν με μία χρηματοδότηση μικρότερη από

1,5 τρις, δηλ. το 10% του 3ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης" τόνισε ο πρόεδρος της Π.Σ.Ε. Κώστας Αλεξίου, ο οποίος ζήτησε το συντονισμό όλων των φορέων για την εκπόνηση σχεδίου ανάπτυξης που θα κατατεθεί κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου

Ο κ. Παπανώτης που συμμετείχε στην ημερίδα έκανε μια ενδιαφέρουσα εισήγηση για την ανάπτυξη της Ηπείρου, προτείνοντας την ορθολογική και ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών της Ηπείρου, ώστε να μειωθεί η ανισότητα και η απομόνωση της περιοχής. Ο αναπτυξιακός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως ισχυρίστηκε, θα πρέπει να ενισχυθεί κι αυτό θα γίνει αν επιδιωχθούν τα οικονομικά μέσα από το Γ' Κ.Π.Σ.

Αθηνά Δ. Στεργίου.

ΒΑΝΔΟΜΕΝΟ ΤΕΑΩΣ
PORT PAYÉ
Αθήνας Κ.Δ.
Αρ. Αδ. 2514
ΕΛΛΑΣ - HELLAS

B

Γραφεία: Βουλγαροκτόνου 40, Αθήνα 114 72